ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
Π.Μ.Σ. ΜΟΝΤΕΛΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Περιλήψεις και abstracts Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών με έτος εισαγωγής το ακαδημαϊκό έτος 2013-14

Περιεχόμενα

426M/2013001 ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ 3
426M/2013002 ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΜΑΡΙΑ 4
426M/2013003 ΒΕΛΕΓΡΑΚΗ ΑΝΝΑ 9
426M/2013004 ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ 10
426M/2013005 ΓΚΟΥΜΠΙΛΗ ΜΑΡΙΑ 11
426M/2013006 ΔΟΥΒΛΗ ΓΕΩΡΓΙΑ 12
426M/2013007 ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ 14
426M/2013008 ΚΑΣΤΡΟΥΝΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ 16
426M/2013009 ΚΕΛΓΙΑΝΝΑΚΗ ΔΗΜΗΤΡΑ 17
426M/2013010 ΚΛΗΜΑΝΟΓΛΟΥ ΣΟΦΙΑ 20
426M/2013011 ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ 22
426M/2013013 ΜΑΚΡΙΔΑΚΗ ΑΝΤΙΓΟΝΗ 24
426M/2013014 ΜΑΝΔΟΥΡΑΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ 25
426M/2013015 ΜΑΥΡΟΥΔΗ ΕΛΙΣΑΒΕΤ 28
426M/2013016 ΜΟΥΛΕΛΗΣ ΗΛΙΑΣ 30
426M/2013017 ΜΠΟΤΣΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ 32
426M/2013018 ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ 36
426M/2013019 ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ 38
426M/2013020 ΠΑΝΤΕΛΕΩΝ ΜΙΧΑΛΙΤΣΑ 40
426M/2013021 ΠΑΡΑΔΕΙΣΑ ΜΑΡΙΑ 41
426M/2013022 ΠΕΡΙΣΤΕΡΗ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ 42
426M/2013023 ΠΕΤΡΟΥ ΑΡΓΥΡΟΥΛΑ 44
426M/2013024 ΠΕΤΣΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ 45

426Μ/2013025 ΠΙΝΝΙΚΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑ 48
426Μ/2013026 ΡΑΧΙΩΤΗ ΑΡΙΑΔΝΗ 49
426Μ/2013027 ΡΟΥΣΣΟΥ ΜΑΡΙΑ 50
426Μ/2013028 ΣΟΛΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 51
426Μ/2013029 ΣΟΦΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ 52
426Μ/2013030 ΣΧΟΙΝΑ ΑΝΝΑ 56
426Μ/2013031 ΤΕΡΖΟΥΔΗ ΜΑΡΙΑ 58
426Μ/2013032 ΤΖΙΑΝΑΡΑ ΓΕΩΡΓΙΑ 61
426Μ/2013033 ΤΣΕΚΟΥΡΑ ΣΟΦΙΑ 63
426Μ/2013034 ΤΣΙΜΠΟΥΚΗ ΜΑΡΙΑ 66
426Μ/2013036 ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ ΜΑΡΙΑ 67
426Μ/2013037 ΧΑΛΙΑΣΟΥ ΒΙΚΤΩΡΙΑ 72
426Μ/2013038 ΧΑΛΙΑΣΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ 74
426Μ/2013039 ΧΟΛΕΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ 76
426Μ/2013040 ΧΡΟΝΗ ΣΟΦΙΑ 78
426Μ/2013041 ΨΑΡΡΙΑΝΟΥ ΙΑΚΩΒΗ-ΕΙΡΗΝΗ 82

426Μ/2013001 ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Οι παράγοντες που καθορίζουν την ικανοποίηση των εκπαιδευόμενων και την αποτελεσματικότητα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε σχέση με τα μαθησιακά στυλ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The factors that determine the satisfaction of the learners and the effectiveness of e-learning in relation to the learning styles

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Λιοναράκης Αντώνης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Ε.Α.Π.

Κέφης Βασίλειος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η σύγχρονη κοινωνικοπολιτική συγκυρία επιτάσσει ανοιχτή εκπαίδευση για όλους. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση με τον ευέλικτο και μαθητοκεντρικό της χαρακτήρα μπορεί να μετασχηματίζει τη μάθηση και να προσφέρει αυτό το αγαθό χωρίς τον περιορισμό των φυσικών ορίων. Για να επιτευχθεί αυτό σε ευρεία κλίμακα, είναι απαραίτητο να βρεθεί ο τρόπος με τον οποίο αυτή η νέα μορφή εκπαίδευσης θα μπορεί να λειτουργήσει συνεπικουρικά με τις συμβατικές μορφές εκπαίδευσης. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνο αν αποτελέσει μια αποτελεσματική μορφή εκπαίδευση που θα προσφέρει ικανοποίηση στον εκπαιδευόμενο σε τέτοιο βαθμό ώστε να δημιουργηθούν τα εχέγγυα για την ευρεία διάδοσή της με αποδοτικό τρόπο. Στην παρούσα εργασία αποτυπώνονται όλοι εκείνοι οι παράγοντες που συντελούν στην ικανοποίηση του εκπαιδευόμενου που θα οδηγήσει σε μια αποτελεσματική μορφή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ταυτόχρονα συνδέεται αυτή η ικανοποίηση με τα μαθησιακά στυλ που χαρακτηρίζουν τον τρόπο με τον οποίο μαθαίνουν οι εκπαιδευόμενοι, ώστε να προκύψει ένα ευέλικτο και ευπροσάρμοστο εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό σύστημα για να καλύπτει τις ανάγκες όλων των τύπων των εκπαιδευόμενων. Ένα σύστημα που θα προσφέρει τη γνώση με πολυμεσικό τρόπο ώστε να καλύψει τις γνωσιακές ανάγκες και να ικανοποιήσει την πλειονότητα των εκπαιδευόμενων.

The current sociopolitical situation requires open education for all. Distance learning with its flexible and learner-oriented characteristics, can transform education and offer it without the principal physical constraints of space and time of the traditional education.To achieve this widely, it is necessary to find the way that this new type of learning will be able to assist and complement the traditional education in the general learning process of the population.This can only be achieved if it becomes an efficient type of education that can offer satisfaction to the learner to such an extent that will guarantee the wide adoption in the education system in an effective way.In this research, all factors that affect the satisfaction of the learner are been identified in order to lead to an efficient e-learning process. In addition a connection of the satisfaction with the learning styles is been established, i.e. the way the learners learn, in order to have a flexible and versatile e-learning system that can cover the needs of all type of learners. A system that can offer knowledge in a multi-modal way to cover the learning needs and satisfy the majority of learners.

426Μ/2013002 ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η διαμόρφωση της επαγγελματικής κουλτούρας και της κουλτούρας της Πράξης για τις / τους εκπαιδευτικούς Μουσικής Αγωγής: Απόψεις των εκπαιδευτικών για τη συμβολή των Σχολικών Εγχειριδίων της Μουσικής Αγωγής Α΄& Β΄ Δημοτικού

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Shaping a culture of professionalism and a culture of Praxis for Music Educators: Teachers' perceptions on the contribution of General Music Education Textbooks for the 1st and 2nd grade of Primary Education

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγήτρια Ελένη Θεοδωροπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Καΐλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Τα σχολικά εγχειρίδια συνιστούν κεντρικό στοιχείο της εκπαιδευτικής διεργασίας και αποτελούν σημείο αναφοράς για εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες. Ειδικότερα, η σύνδεση των σχολικών εγχειριδίων με την εκπαιδευτική πράξη διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διαδικασία μάθησης, διαμορφώνοντας εκ νέου τις πρακτικές τους αποτελώντας, παράλληλα, άξονα άσκησης της επίσημης εκπαιδευτικής πολιτικής. Μολονότι έχουν πραγματοποιηθεί έρευνες σχετικά με τα σχολικά εγχειρίδια άλλων διδακτικών αντικειμένων, εντούτοις, απουσιάζουν αντίστοιχες έρευνες αναφορικά με τα σχολικά εγχειρίδια Μουσικής για την Α και Β τάξη του Δημοτικού.

Η παρούσα διπλωματική εργασία εστιάζει στη διαμόρφωση της επαγγελματικής κουλτούρας και της κουλτούρας της Πράξης για τις/τους εκπαιδευτικούς Μουσικής Αγωγής διερευνώντας τις απόψεις των εκπαιδευτικών για τη συμβολή των Σχολικών Εγχειριδίων της Μουσικής Αγωγής Α΄ και Β΄ Δημοτικού στη διαμόρφωση αυτή. Ξεκινά με το θεωρητικό μέρος, όπου γίνεται προσπάθεια παρουσίασης του πλαισίου αναφοράς και ολοκληρώνεται με το εμπειρικό μέρος, του οποίου η μεθοδολογική προσέγγιση στηρίζεται στην εμπειρική έρευνα. Ως προς τη διάταξή της αποτελείται από δύο μέρη, το θεωρητικό και το εμπειρικό, και διαιρείται σε εννέα κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο, επιχειρείται η εννοιολογική προσέγγιση βασικών όρων της εργασίας που αφορούν στην επαγγελματική κουλτούρα και την κουλτούρα της Πράξης για τους εκπαιδευτικούς μουσικής αγωγής. Στο δεύτερο κεφάλαιο, επιδιώκεται να οριοθετηθεί το φιλοσοφικό πλαίσιο της Μουσικής Εκπαίδευσης αλλά και της Πράξης με σκοπό να προσδιοριστούν τα επιθυμητά χαρακτηριστικά που προσδίδουν στην τέχνη της Μουσικής εντός σχολικού χώρου την προσέγγιση της ως ανθρώπινη πρακτική. Στο τρίτο κεφάλαιο, σκιαγραφείται το πλαίσιο διαμόρφωσης της επαγγελματικής κουλτούρας του εκπαιδευτικού μουσικής αλλά και της επαγγελματοποίησης της Ελληνικής Μουσικής Εκπαίδευσης. Στο τέταρτο κεφάλαιο, οριοθετείται το πλαίσιο χάραξης εκπαιδευτικής πολιτικής για το γενικό σχεδιασμό των Σχολικών Εγχειριδίων, με αναφορές στα κριτήρια αξιολόγησης του εκπαιδευτικού υλικού αλλά και στα ειδικά κριτήρια αξιολόγησης του διδακτικού πακέτου, το οποίο περιλαμβάνει το βιβλίο του εκπαιδευτικού, το βιβλίο και το τετράδιο του μαθητή. Στο πέμπτο κεφάλαιο, το ενδιαφέρον μας επικεντρώνεται στα σχολικά εγχειρίδια της Μουσικής. Σκιαγραφούμε τη συμβολή των σχολικών εγχειριδίων Μουσικής στη διαμόρφωση κουλτούρας

για την Ελληνική Μουσική Εκπαίδευση μέσα από μια σύντομη ανασκόπηση. Στη συνέχεια, το κεφάλαιο εστιάζει στη συνεπαγωγική και αλληλένδετη σχέση των προγραμμάτων σπουδών με τα σχολικά εγχειρίδια Μουσικής για την Α και Β Δημοτικού και στη γέφυρα που τα ενώνει με το νηπιαγωγείο σε μια προσπάθεια ομαλής και φυσικής μετάβασης των μαθητών στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού.

Στο δεύτερο μέρος της παρούσας εργασίας, παρατίθενται η έρευνα και οι μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Πιο συγκεκριμένα το δεύτερο μέρος αποτελείται από το έκτο κεφάλαιο το οποίο περιλαμβάνει την προβληματική της έρευνας, την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητά της, τους σκοπούς και τους στόχους της, την ανάλυση του δείγματος και τη μεθοδολογία της έρευνας αλλά και την στατιστική ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων. Στο έβδομο κεφάλαιο, παρατίθενται με αναλυτικό τρόπο τα περιγραφικά αποτελέσματα της έρευνας. Στο όγδοο κεφάλαιο, σχολιάζονται τα αποτελέσματα και καταγράφονται τα γενικά συμπεράσματα που προέκυψαν από την έρευνα, συζητώντας με τον αναγνώστη της εργασίας. Η παρούσα μελέτη ολοκληρώνεται με τις προτάσεις για περαιτέρω έρευνα καθώς και τους περιορισμούς της μελέτης.

Στο τέλος της εργασίας, έχει τοποθετηθεί η βιβλιογραφία της μελέτης και παράρτημα, το οποίο αντιστοιχεί στο ερωτηματολόγιο, όπως αυτό επιδόθηκε στα υποκείμενα της έρευνας.

Σκοπός

Κύριος σκοπός της παρούσας έρευνας είναι, αφενός, η ανάδειξη του φιλοσοφικού πλαισίου και σχεδιασμού των επίσημων διδακτικών εγχειριδίων Α΄ και Β΄ Δημοτικού για τη μουσική εκπαίδευση σε συνάρτηση με την ηθική διάσταση / ηθικές πτυχές του και, αφετέρου, η μελέτη των απόψεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αναφορικά με τη διαμόρφωση συγκροτημένης επαγγελματικής κουλτούρας εντός του σχολικού χώρου όπως αυτή προκύπτει από τη χρήση τους. Καθώς οι εκπαιδευτικοί της μουσικής αγωγής αναζητούν πάγια μία επίσημη δια βίου επιμόρφωση - η οποία σχεδόν ποτέ δεν προσφέρεται - τα διδακτικά εγχειρίδια αποκτούν διττό ρόλο εκπροσωπώντας από την μια, την άσκηση της εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής και, από την άλλη, τη «λύση» της Πράξης στην σχολική τους καθημερινότητα.

Από τα αποτελέσματα που θα προκύψουν, η παρούσα έρευνα θα επιχειρήσει να διαπιστώσει και να καταγράψει:

1. το βαθμό εναρμόνισης των σκοπών των διδακτικών εγχειριδίων μουσικής αγωγής Α΄ και Β΄ τάξεων Δημοτικού με τη στοχοθεσία των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών αλλά και τους σκοπούς άλλων γνωστικών αντικειμένων της γενικής εκπαίδευσης αναδεικνύοντας τους ειδικούς στόχους της (κοινωνικούς, ηθικούς, ψυχολογικούς, τεχνικούς και αισθητικούς) στο πλαίσιο της ευρύτερης καλλιτεχνικής αγωγής,
2. το βαθμό αξιοποίησης τους στην τάξη, δικαιώνοντας την παρουσία των Τεχνών στη Γενική Εκπαίδευση,
3. τους λόγους για τους οποίους τα επίσημα διδακτικά εγχειρίδια της μουσικής για την Α΄ και Β΄ Δημοτικού θεωρούνται «επιχείρημα επιβεβλημένης ενσωμάτωσης» της μουσικής παιδείας στην υποχρεωτική εκπαίδευση,
4. το βαθμό συμφωνίας των εκπαιδευτικών του δείγματος ως προς την αναγκαιότητα της χρήσης τους, καθώς και τη διερεύνηση της επιχειρηματολογίας που αναπτύσσεται υπέρ ή κατά,
5. τα ηθικά διλλήματα που προκύπτουν σχετικά με τη χρήση τους ή μη, σε συνάρτηση με τη διαμόρφωση ανάλογης επαγγελματικής κουλτούρας εκ μέρους των εκπαιδευτικών.

Μεθοδολογία έρευνας

Στο πρώτο μέρος της ερευνητικής εργασίας, πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική επισκόπηση και συγκριτική μελέτη.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας, προβήκαμε σε διαδικασία ανάλυσης των δεδομένων του ερωτηματολογίου της εμπειρικής έρευνας, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο της Περιγραφικής Στατιστικής. Αφού πραγματοποιήθηκε η ανάλυση των δημογραφικών παραγόντων μέσω της κατανομής συχνοτήτων, επιδιώχθηκε ο συσχετισμός των επιμέρους ερωτήσεων των θεματικών ενοτήτων όπως: οι δημογραφικοί παράγοντες, το φύλο, η επαγγελματική εμπειρία, προκειμένου να αποσαφηνιστεί ο βαθμός που επηρεάζουν και διαμορφώνουν, οι αντιλήψεις, οι πεποιθήσεις και οι στάσεις των ερωτώμενων εκπαιδευτικών σε θέματα ανάπτυξης της επαγγελματικής κουλτούρας τους και της κουλτούρας της Πράξης μέσα από τα σχολικά εγχειρίδια της Α & Β Τάξης ως μεταβλητές οι οποίες αποτελούν και τις βασικές μεταβλητές της έρευνας. Η ανάλυση επικεντρώθηκε κυρίως στις σχέσεις δύο ή και περισσότερων μεταβλητών αλλά και στην ανάλυση της μιας μεταβλητής. Για την ανάγνωση των αποτελεσμάτων, κάναμε χρήση τετράβαθμης διαβαθμιστικής κλίμακας.

Συμπεράσματα –προτάσεις

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της έρευνας:

η επιλεκτική επίσημη επιμορφωτική πολιτική τίθεται αυτόματα εκτός πλαισίου στην εκπαίδευση. Τονίζεται η επιτακτική ανάγκη των εκπαιδευτικών μουσικής αγωγής, όπως προκύπτει από την ανάλυση των δεδομένων για επιμόρφωση πάνω στα σχολικά εγχειρίδια, ώστε να είναι σε θέση να προσεγγίζουν επιτυχώς τις ανάγκες των μαθητών τους. Βασική επιδίωξη, ασφαλώς, θα πρέπει να είναι η διεύρυνση, ο εμπλουτισμός, οι διορθώσεις και οι ανατυπώσεις με διορθώσεις του ήδη υπάρχοντος υλικού, ώστε οι εκπαιδευτικοί να γνωρίσουν και άλλες χρηστικές ιδιότητές του για το διδακτικό αντικείμενο της Μουσικής.

Το περιεχόμενο του σχολικών εγχειριδίων συνδέεται ικανοποιητικά με την καθημερινή ζωή του μαθητή. Στα εγχειρίδια, τα ένθετα κείμενα και οι δραστηριότητες τοποθετούνται για να συνδέουν το περιεχόμενο του βιβλίου με θέματα που αφορούν και ενδιαφέρουν άμεσα το μαθητή/τρια. Πρωταρχική, κρίνεται η σημασία και η θέση που έχει το τρίπτυχο Πολιτισμός - Τέχνες - Περιβάλλον, το οποίο αναδεικνύει την προσφορά της Μουσικής στην ποιότητα της ζωής του ανθρώπου.

Οι εκπαιδευτικοί του δείγματος στην πλειοψηφία τους, συμφωνούν στα διατυπωμένα κριτήρια υπέρ της ανάπτυξης τους μέσα από τα σχολικά εγχειρίδια Μουσικής για την Α και Β Δημοτικού καθώς θεωρούν ότι υποστηρίζουν την αναγκαιότητα του μαθήματος στο ωρολόγιο πρόγραμμα, οπότε εδραιώνουν με τον δικό τους τρόπο τη θέση του διδακτικού αντικειμένου της Μουσικής στο γενικότερο πρόγραμμα σπουδών. Το γεγονός ότι η πλειοψηφία συμφωνεί ότι πληρούν σε ικανοποιητικό βαθμό το κριτήριο της διεπιστημονικής και διαθεματικής προσέγγισης των προσφερόμενων γνώσεων ώστε, μέσα από τις σελίδες των βιβλίων, ο μαθητής να κατανοεί ότι οι διάφορες επιστήμες είναι αλληλένδετες μεταξύ τους, ακόμα και αυτές που δεν ανήκουν στην κατηγορία των τεχνών όπως η Γλώσσα και τα Μαθηματικά, μαθαίνοντας έτσι να σκέφτεται, να μελετά και να εργάζεται μέσα σε ένα πολυδιάστατο περιβάλλον, διαμορφώνει επιχειρήματα υπέρ της Μουσικής και του συνεχούς διαλόγου της με άλλα διδακτικά αντικείμενα.

Ο ρόλος των σχολικών εγχειριδίων ως εργαλείο Πράξης, ως μέσο οργάνωσης αλλά και ως κίνητρο για ανάπτυξη αντίστοιχης εκπαιδευτικής κουλτούρας των εκπαιδευτικών, θεωρείται σημαντικός καθώς προκύπτει το συμπέρασμα πως η αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης στη Μουσική Παιδεία και η βελτίωση της ποιότητάς της δημόσιας εκπαίδευσης συνδέεται άμεσα με την ανάλυση, αξιολόγηση και αναθεώρηση των σχολικών βιβλίων. Η ανάλυση και η διατύπωση σαφών κριτηρίων αξιολόγησης και δεικτών ποιότητας για τα σχολικά βιβλία θα έπρεπε να κρίνεται αναγκαία και να λαμβάνεται υπόψη τόσο από το κράτος, όσο και από τους μαθητές, τους διδάσκοντες, τους γονείς, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κ.α.

Παρόλες τις θετικές αποτιμήσεις των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα, για το σχεδιασμό και την αξιοποίηση των εγχειριδίων, η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών φαίνεται να

επιλέγει την ανανέωσή τους, η οποία μπορεί να σκιαγραφεί - από σχετική ερώτηση που τους έγινε για το αν η χρήση τους θεωρείται αναγκαία από τον/την εκπαιδευτικό - ως προς τα εξής:
το πλαίσιο με το οποίο οριοθετείται η διδακτική ύλη (το οποίο όμως ακολουθεί τα προτεινόμενα ΑΠΣ και ΔΕΠΠΣ αλλά και τις οδηγίες που επίσημα πήρε η συγγραφική ομάδα από τους αξιολογητές και υπευθύνους του συγκεκριμένου έργου για τη συγγραφή των εγχειριδίων),
ο εκπαιδευτικός χρόνος στην τάξη. Ο διδακτικός χρόνος σαφώς δεν επαρκεί με μία διδακτική ώρα ανά εβδομάδα και ανά τάξη και ο οποίος είναι νομοτεχνικά προδιαγεγραμμένος βάσει νομοθετικού πλαισίου για τα ωρολόγια προγράμματα της δημόσιας εκπαίδευσης.
η έλλειψη υποστηρικτικού υλικού. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι προσυπογράφουμε την άποψη των εκπαιδευτικών του δείγματος καθώς το συγκεκριμένο διδακτικό πακέτο για τη Μουσική της Α και Β Δημοτικού (Βιβλίο και Τετράδιο Μαθητή, Βιβλίο Εκπαιδευτικού) δεν συνοδεύτηκε, από την επίσημη πολιτεία, ποτέ από τα αντίστοιχα Audio CDs.
η έλλειψη εποπτικών μέσων καθώς και η έλλειψη υποδομών που θα μπορούσαν να προσφέρουν τη δυνατότητα για ευχέρεια στην κίνηση και τη μουσική δράση.
η έλλειψη επιμόρφωσής τους στα συγκεκριμένα σχολικά εγχειρίδια.
το περιορισμένο ρεπερτόριό τους.
η ποσόστωση των εικόνων σε σχέση με το υπόλοιπο υλικό. Λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις των διατυπωμένων συμπερασμάτων των προαναφερθέντων ερευνητών, θεωρήσαμε ότι για το συγκεκριμένο ηλικιακό επίπεδο των μαθητών/τριών, η επικοινωνία στη σχολική τάξη δεν εξυπηρετεί τη "μεταφορά" γνώσεων από το δάσκαλο στο μαθητή, αλλά επιτρέπει τη γνωστική επεξεργασία και κατασκευή των μουσικών εννοιών. Αξιοποιώντας, λοιπόν, την εικόνα σε πλήρη διάταξη σελίδας, αναδεικνύεται ο ρόλος του κοινωνικού και πολιτισμικού πλαισίου μέσα στο οποίο οι προϋπάρχουσες μουσικές γνώσεις του νηπιαγωγείου ανασκευάζονται και ανακατασκευάζονται μέσα από το στοχασμό και τη γνωστική αναδιοργάνωση, ενώ η κοινωνική αλληλεπίδραση αποτελεί μια σημαντική πηγή ευκαιριών μάθησης. Κάτω από αυτό το πρίσμα, η εικόνα είναι περισσότερο κατανοητή και πιο ελκυστική από τη γλώσσα, είναι κωδικοποιημένη κι ο κώδικας που χρησιμοποιεί είναι λιγότερο ισχυρός από τον γλωσσικό κώδικα. Τα συμπεράσματα εστιάζουν στο ότι η εικόνα δεν αποτέλεσε ένα «αθώο» διακοσμητικό στοιχείο στα σχολικά εγχειρίδια της Μουσικής, εικονογραφώντας απλά το όποιο γλωσσικό κείμενο. Αντίθετα, σκοπός της ήταν να διαμορφώσει στάσεις ως προς το μάθημα της Μουσικής και τη μεθοδολογία της Μουσικής Πράξης, ώστε να ενεργοποιήσει τη φαντασία των μαθητών, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να αντιληφθούν με σαφήνεια και πληρότητα πληροφορίες που μόνο το κείμενο δε θα μπορούσε να τους προσφέρει.
Η αντίληψη των μαθητών - ότι χρησιμοποιώντας βιβλία - εκλαμβάνουν τη Μουσική ως ακόμα ένα άλλο μάθημα. Στον αντίποδα του συγκεκριμένου σκεπτικισμού, η ολοσέλιδη εικονογράφηση των σχολικών εγχειριδίων Μουσικής για την Α και Β Δημοτικού, έρχεται για να ενισχύσει καταλυτικά το στοιχείο της πολιτισμικής προσέγγισης τόσο του ελληνικού πολιτισμού όσο και άλλων πολιτισμών, με σκοπό την προσέλκυση ενδιαφέροντος των νεαρών μαθητών με «την πρώτη ματιά» και την ενασχόλησή τους με αυτά ως εκπαιδευτικά εργαλεία εντός της σχολικής τάξης. Με αυτόν τον τρόπο τα μουσικά βιβλία και τα τετράδια των μαθητών μετατρέπονται σε πηγές από πολιτισμικά ερεθίσματα - πολιτιστικά σύμβολα, σε μπλοκ ζωγραφικής, σε υλικά χειροτεχνίας, σε «ηχοτοπία», σε αυτοσχέδιες παρτιτούρες, εμπεριέχουν μουσικά γλωσσάρια, μετατρέπονται σε εκπαιδευτικές κάρτες, κ.ά. Καταληκτικά, θα λέγαμε ότι το διδακτικό μουσικό εγχειρίδιο αποκτά διαδραστικό πολιτιστικό περιεχόμενο.

The use of textbooks for music education by specialized teachers appears to be, occasionally, a controversial issue as regards their utilization in teaching practices, despite the fact that

teachers of most specializations consider textbooks a reference point when planning their classroom teaching methodology. Taking into consideration the fact that the institutional context of teachers' professional practice is constantly changing as to both professional development and development of educational systems, as are working conditions and teachers' needs, textbooks come to complement the changes that affect the teaching process and also to form anew the culture of teachers' Praxis. Besides, it is essential for teachers to experience a feeling that their views matter, are important and heard, rather than running the risk of educational organizations making assumptions on their behalf.

The choice of the topic of this paper was deliberate, since both its content and the research study included provide evidence and argumentation for the use of music textbooks in the first and second grades of primary school.

The first part of the paper presents the theoretical context that includes analysis of basic concepts, which are examined as relevant argumentation for the formation of music teachers' professional culture is introduced. The philosophy of designing textbooks in general and music textbooks in specific is analyzed, placing emphasis on elements arising from the comparative study between their historical review and current reality.

The second part of the study presents an analysis of the results of the research study regarding music teachers' views. The present study focuses, for the first time, on the reasons why the official music textbooks for grades 1 and 2 of primary school are considered to be "argument of compulsory integration" of music education in compulsory education for the first two grades of primary school, presenting teachers' views as regards their practical dimension and utility. Moreover, the present study explains why these particular textbooks appear to be a necessary tool for educators who are lacking in musical knowledge as well as prior musical background so that, based on their experience, they will be able to support and motivate their students in their musical explorations.

The overall appraisal of the quality of the results of the particular teaching package, as well as that of the underlying teaching process, takes into consideration the views of all three interacting parties: the team of authors, teachers and students.

426Μ/2013003 ΒΕΛΕΓΡΑΚΗ ΑΝΝΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Περιγραφική αξιολόγηση ή αξιολόγηση με βαθμούς: οι απόψεις των εκπαιδευτικών

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The descriptive assessment or assessment with grades: the views of the teachers

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η αξιολόγηση των μαθητών στο σχολείο, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της μαθησιακής διαδικασίας, αλλά και της συνολικής κοινωνικής λειτουργίας του σχολείου .Η παρούσα εργασία εμβαθύνει στο επίκαιρο ζήτημα της αξιολόγησης, εστιάζοντας στις απόψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με την περιγραφική αξιολόγησης και της αξιολόγησης με βαθμούς . Αρχικά, επιχειρείται μία εννοιολογική αποσαφήνιση της έννοιας της αξιολόγησης και στη συνέχεια, αναλύεται το θεωρητικό υπόβαθρο της περιγραφικής αξιολόγησης και της αξιολόγησης με βαθμούς εστιάζοντας στα οφέλη αλλά και στα μειονεκτήματα αυτών των μορφών τόσο για τους εκπαιδευτικούς όσο και για τους μαθητές. Τέλος, παρουσιάζεται ο σκοπός, οι επιμέρους στόχοι η μεθοδολογία της έρευνας, τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα της έρευνας και προτάσεις πρακτικής εφαρμογής και περαιτέρω έρευνας.

The evaluation of students in school, is an integral part of the learning process, but also of the overall social function of school .The present study deepens the topical issue of evaluation, focusing on the views of teachers regarding the descriptive assessment and evaluation with grades. Initially, an attempt is conceptual clarification of the concept of evaluation and then to analyze the theoretical background of descriptive assessment and evaluation with degrees focusing on the benefits and disadvantages of these forms for both teachers and students. Finally, the aim is presented, the objectives, the research methodology, results, conclusions and recommendations of the researches' practical application and further research.

426Μ/2013004 ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης στην εκπαίδευση

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Management Information Systems in education

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Φραγκίσκος Καλαβάσης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Οι εκπαιδευτικές αποφάσεις που βασίζονται σε προσωπικές επιλογές, ένστικτα κι εμπειρίες των εμπλεκομένων δεν ανταποκρίνονται στις αδιάκοπα μεταβαλλόμενες εκπαιδευτικές ανάγκες. Η αξιοποίηση των εκπαιδευτικών δεδομένων με σκοπό τη βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων που αφορούν τόσο στην καθημερινή λειτουργία των σχολικών μονάδων, όσο και στο μακρόπνοο σχεδιασμό των εκπαιδευτικών συστημάτων, αποτελεί επιτακτική ανάγκη. Η αυξημένη πολυπλοκότητα της εκπαίδευσης και του περιβάλλοντός της καθιστούν τη συλλογή, την οργάνωση, την ανάλυση και τη σύνθεση των εκπαιδευτικών δεδομένων ιδιαίτερα δύσκολη διαδικασία με μεγάλη πιθανότητα σημαντικών περιορισμών και παραλείψεων. Απαραίτητη προϋπόθεση, λοιπόν, για την αποτελεσματική διαχείριση των εκπαιδευτικών δεδομένων που θα οδηγήσουν σε αποτελεσματικές αποφάσεις είναι η χρήση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων, των Πληροφοριακών Συστημάτων, τα οποία έχουν τη δυνατότητα να επιταχύνουν τις διαδικασίες και να άρουν τους πιθανούς περιορισμούς και τις παραλείψεις. Η αποτελεσματικότητα των Πληροφοριακών Συστημάτων σχετίζεται άμεσα με τις συνθήκες ενσωμάτωσής τους στην εκπαιδευτική πραγματικότητα. Στόχος της παρούσας βιβλιογραφικής έρευνας είναι ο προσδιορισμός των κατάλληλων συνθηκών και η καταγραφή ορισμένων προτάσεων για την επιτυχημένη ενσωμάτωση των Πληροφοριακών Συστημάτων στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα, ώστε να βελτιωθούν οι σχετικές αποφάσεις και κατά συνέπεια και το παρεχόμενο εκπαιδευτικό έργο.
Λέξεις κλειδιά: εκπαιδευτικά δεδομένα, λήψη αποφάσεων, Πληροφοριακά Συστήματα

The educational decisions that are merely based on personal choices, instincts and personal experiences of anyone involved cannot respond to the constantly changing educational needs. The utilization of educational data so as to improve the process of decision making on a daily basis, as well as for the long-term designing of educational systems is imperative. The increased complexity of education and its context render collecting, organizing, analyzing and synthesizing the educational data a particularly difficult process with a high possibility of significant limitations and omissions. Therefore, a prerequisite for the effective management of educational data that can lead to effective decisions is the use of cutting edge technological tools, the Information Systems, which have the ability to accelerate the processes and minimize the possible limitations and omissions. The effectiveness of Information Systems is directly linked to the conditions of incorporation in educational reality. The present bibliographical research aims at defining the appropriate conditions as well as at reporting certain suggestions for the successful incorporation of Information Systems in the Greek educational reality, in order to improve the relevant decisions and as a result, the offered educational work.
Keywords: educational data, decision making, Information Systems

426Μ/2013005 ΓΚΟΥΜΠΙΛΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η σχολική κουλτούρα των Μουσικών Σχολείων της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης: οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The school culture in the Music Schools of the Region of Eastern Macedonia and Thrace; teachers' perceptions

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η παρούσα διπλωματική εργασία πραγματεύεται ζητήματα που αφορούν στον καθορισμό της έννοιας της σχολικής κουλτούρας, όπως αυτή προβάλλεται μέσα από τη μελέτη της βιβλιογραφίας, σε αντιπαραβολή με την έννοια του σχολικού κλίματος με την οποία συχνά συγχέεται. Στόχοι της εργασίας είναι, μετά τον προσδιορισμό του όρου σχολική κουλτούρα, των τύπων της, των χαρακτηριστικών της και των παραγόντων που την επηρεάζουν, να καταδειχτεί ο τύπος της σχολικής κουλτούρας που διακρίνει τα Μουσικά Σχολεία της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, όπως αυτός προκύπτει από τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε αυτά. Για τη διεξαγωγή έρευνας χρησιμοποιήθηκε ανώνυμο έντυπο ερωτηματολόγιο και η επεξεργασία των δεδομένων έγινε με το στατιστικό πακέτο IBM SPSS Statistics (version 20).
Λέξεις – κλειδιά: σχολική κουλτούρα, σχολικό κλίμα, εκπαιδευτικοί, Μουσικά Σχολεία, Ανατολική Μακεδονία και Θράκη

The present dissertation examines issues that concern the definition of school culture, as studied in the relevant literature, in comparison with the concept of school climate with which it is often confused. The thesis aims at defining the term school culture, its types, features, and the factors that influence it, as well as specifying the type of school culture characteristic of the music schools in East Macedonia and Thrace region, as it emerges from their teachers' perceptions. For the purposes of the research, anonymous printed questionnaires were deployed and the data drawn from them were processed using the IBM SPSS Statistics (version 20).
Key-words: school culture, school climate, teachers, music schools, East Macedonia and Thrace

426Μ/2013006 ΔΟΥΒΛΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Ο ρόλος του διευθυντή στην ενίσχυση της γονεϊκής εμπλοκής για την οικοδόμηση ενός αποτελεσματικού σχολείου

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The Principal's role in enhancing parental involvement in constructing an effective school

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Μπαμπάλης Θωμάς, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Καθηγήτρια Ποτίτσα Ξανθάκου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει το σχολείο στις σύγχρονες κοινωνίες καθιστούν αναγκαία, σήμερα περισσότερο από ποτέ, τη στενή συνεργασία σχολείου και οικογένειας. Πρόκειται για διαφορετικούς ρόλους με κοινούς όμως στόχους, των οποίων η συνεργασία συνήθως είναι ευκαιριακή και περιορισμένη.Η παρούσα μελέτη επιχειρεί να διερευνήσει πώς και με ποιους τρόπους μπορεί να συμβάλει ο διευθυντής της σχολικής μονάδας στην οικοδόμηση ποιοτικών σχέσεων και συνεργασιών του σχολείου με τους γονείς έτσι ώστε να οικοδομηθεί ένα αποτελεσματικό σχολείο. Η εργασία έχει ως σκοπό να αναδείξει τις μεθόδους και τις προτεραιότητες των διευθυντών σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ενίσχυση της γονεϊκής εμπλοκής και πώς αυτοί κατασκευάζουν το νόημα της συνεργασίας σχολείου-οικογένειας και του αποτελεσματικού σχολείου, αλλά και τους παράγοντες που αυτοί αντιλαμβάνονται ως εμπόδια στην εμπλοκή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Πιο συγκεκριμένα στόχος της έρευνας είναι να αποτυπώσει: • τις μεθόδους και τις τεχνικές που ακολουθούν οι διευθυντές/τριες σε ότι αφορά στη γονεϊκή εμπλοκή και τη σύγκρισή τους με τη σχετική τυπολογία που περιγράφεται στη διεθνή βιβλιογραφία, καθώς επίσης και η αποτύπωση των απόψεών τους σχετικά με:• την εμπλοκή των γονέων στις δραστηριότητες του σχολικού οργανισμού και τη συμβολή τους στην αποτελεσματικότητά του, και• το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι ίδιοι/ες στην κατεύθυνση αυτή.Τα ερευνητικά δεδομένα της εργασίας συμφωνούν με τη σχετική βιβλιογραφία αναδεικνύοντας ως σημαντικότερο παράγοντα του αποτελεσματικού σχολείου, το σχολικό κλίμα. Γενικότερα, οι παράγοντες στους οποίους οι διευθυντές προσδίδουν και τη μεγαλύτερη σπουδαιότητα αφορούν κυρίως στους εκπαιδευτικούς, στους μαθητές και στη διδασκαλία και μάθηση. Η σχέση σχολείου – οικογένειας καθώς και η συμβολή του διευθυντή στην οικοδόμηση αυτής της σχέσης δεν θεωρείται και τόσο σημαντικός παράγοντας για τη σχολική αποτελεσματικότητα.Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, οι διευθυντές αντιλαμβάνονται την πολυπλοκότητα του ρόλου τους και τη συμβολή τους στην οικοδόμηση του αποτελεσματικού σχολείου. Αντιλαμβάνονται επίσης και τη σπουδαιότητα που παίζουν και άλλοι παράγοντες, όπως είναι η γονεϊκή εμπλοκή. Όμως το γεγονός ότι η επιζητούμενη εμπλοκή και συνεργασία με τους γονείς δεν αναπτύσσεται στο βαθμό που θα έπρεπε και ότι ενώ αναγνωρίζονται τα εμπόδια, δεν σχεδιάζονται ανάλογα προγράμματα προσέγγισης και ενεργοποίησης του δυναμικού των γονέων, καταδεικνύει ότι περιορίζονται σε πιο παγιωμένες και τυπικές πρακτικές.

The challenges that school is facing in modern societies constitute the close cooperation of school and family necessary now more than ever. These are different roles but under common objectives, whose cooperation is usually opportunistic and limited.This study attempts to explore how and in what ways the principal of a school can help in building quality

relationships and partnerships between the school and the parents, in order to construct an effective school. Furthermore, the study is designed to highlight the methods and the priorities of school principals of the primary education, in enhancing parental engagement and how they construct the meaning of school-family partnership and of the effective school, but also the factors that they perceive as obstacles to the involvement of parents in the educational process.More specifically, the purpose of the survey is to imprint: • methods and techniques that the principals follow when it comes to parental involvement and compare them with relevant typology described in international bibliography,as well as to capture their views on: • the involvement of parents in school activities and their contribution to its effectiveness, and• the role that can be played by themselves in this direction.Research data of this study are consistent with the bibliography, highlighting as the most important factor of an effective school, the school climate. In General, the factors that principals consider of greater importance are mainly related to teachers and students, in terms of teaching and learning. The school – family relationship as well as the principal's contribution to building this relationship is not considered such an important factor for school effectiveness.According to the survey's results, the principals perceive the complexity of their role and their contribution to the building of the effective school. They also realize the importance of other factors, such as parental involvement. Nevertheless ,the fact that the desired involvement and collaboration with the parents does not develop adequately and that while acknowledging the obstacles, relevant programs of approaching and enabling the potential of parents are not designed, shows that they are limited to more entrenched and standard practices.

426Μ/2013007 ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού Κυκλάδων σχετικά με την επιμόρφωσή τους σε θέματα διοίκησης της εκπαίδευσης

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Research on the views of Primary Education teachers of the Cyclades regarding their training in issues of educational administration

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Με την παρούσα ερευνητική μελέτη επιχειρείται η διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού Κυκλάδων σχετικά με την επιμόρφωσή τους σε θέματα διοίκησης της εκπαίδευσης. Η εργασία δομείται σε δύο μέρη: Στο θεωρητικό μέρος περιλαμβάνεται η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας της σχετικής με τη σχολική διοίκηση και επιμόρφωση, μέσα από την οποία αναδεικνύεται η σπουδαιότητα της διοικητικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών για την αποτελεσματική λειτουργία της σχολικής μονάδας. Στο ερευνητικό μέρος παρατίθεται η εμπειρική έρευνα. Παρουσιάζονται η περιγραφική στατιστική ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας, η οποία διεξήχθη το χρονικό διάστημα Μαΐου – Ιουνίου 2014 με τη μέθοδο του γραπτού ερωτηματολογίου και στην οποία συμμετείχαν 142 εκπαιδευτικοί της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού Κυκλάδων. Τα πορίσματα της έρευνας δείχνουν ότι τα επιμορφωτικά προγράμματα εκπαιδευτικής διοίκησης είναι ελάχιστα και δεν ανταποκρίνονται στις επιμορφωτικές ανάγκες των επιμορφούμενων. Οι εκπαιδευτικοί αποδίδουν την περιορισμένη χρησιμότητα των γνώσεων που αποκτήθηκαν από την παρακολούθηση επιμορφωτικών προγραμμάτων διοίκησης στη μικρή χρονική διάρκεια των προγραμμάτων, στο περιεχόμενο και στη μη χρησιμοποίηση αποτελεσματικών μεθόδων. Επίσης, εκφράζουν την επιθυμία να επιμορφωθούν σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης. Για τη βελτίωση της επιμόρφωσής τους προτείνουν την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων βασισμένων στις πραγματικές τους ανάγκες από σταθερό ειδικό φορέα, σε όλες τις εκπαιδευτικές περιφέρειες, δια ζώσης και εξ αποστάσεως με τη συνδρομή κατάλληλων επιμορφωτών.

What is attempted with the present searching study is the research into the aspects of the first degree educators in the prefecture of Kyklades, concerning their further training in matters of administration of education.This work is structured in two parts: the theoretical part and the research part.In the theoretical part, a review of the relevant bibliography concerning further training in matters of administration of education, is included, through which the importance of further training in matters of administration of education and its connection to the effectiveness of the school unit is raised. The empirical search is cited in the research part along with the descriptive statistical analysis and the explanation of the results of the search. The search took place from May to June2014, through the process of written questionnaire, with the participation of 142 educators of the first degree of education in the prefecture of

Kyklades.The results of the search show that training programs concerning educational administration are few and do not correspond to the needs of the trainees .The educators allege the restricted usefulness of the obtained knowledge to:a) the time shortage of the programmes, b) the content and c) the luck of use of effective methods. They also express their wish to get trained in matters of the organization and administration of education. Finally, they suggest that in order to improve their training there should be educational programs based on their real needs, taught by a specialized permanent training provider, in person as well as by distance with the assistance of proper tutors.

426Μ/2013008 ΚΑΣΤΡΟΥΝΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η εφαρμογή και η διαχείριση των μεταρρυθμίσεων στην εκπαίδευση

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Implementing and managing change in education

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Μπαμπάλης Θωμάς, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Στο θεωρητικό μέρος αρχίζουμε με την εννοιολογική αποσαφήνιση του όρου «καινοτομία/αλλαγή» και αναφέρουμε παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν την επιτυχία ή μη μιας καινοτομίας/αλλαγής. Κατόπιν αναφερόμαστε στη διεργασία μιας εκπαιδευτικής αλλαγής και παραθέτουμε τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των διευθυντών/τριών επιτυχημένων αλλαγών, καθώς και τα βασικά στάδια και βήματα κατά τη διεργασία των εκπαιδευτικών αλλαγών. Στη συνέχεια αναφερόμαστε στο ρόλο της εκπαιδευτικής ηγεσίας στην εφαρμογή της «αλλαγής» και τέλος, καταθέτουμε μια πρόταση ηγεσίας για την εφαρμογή και διατήρηση της «αλλαγής». Στο ερευνητικό μέρος αφού παρουσιάσουμε τη μεθοδολογία της έρευνας κάνουμε περιγραφική ανάλυση των αυτοαναφορών του δείγματος και τον έλεγχο των υποθέσεων που θέσαμε. Τέλος, αναφερόμαστε στα συμπεράσματα και στις προτάσεις της έρευνας.

In the theoretical part, we start with the notional clarification of the term ‘novelty/change’, and we make reference to factors that influence the success or not of a novelty/change. After that, we refer to the procedure of an educational change and we mention the distinctive features of the headmasters/headmistresses who have succeeded in changes, as well as the basic stages and steps during the realization of the educational changes. Then, we mention the role of the educational leadership in the implementation of the ‘change’ and finally, we make a leadership suggestion on the implementation and maintenance of the ‘change’.In the research part, after we present the methodology of the research, we make a descriptive analysis of the sample and we check the assumptions we made. Finally, we refer to the conclusions and the suggestions of the research.

426Μ/2013009 ΚΕΛΓΙΑΝΝΑΚΗ ΔΗΜΗΤΡΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Αξιολόγηση μαθητή με βάση το φάκελο υλικού: Απόψεις εκπαιδευτικών Α'/θμιας εκπαίδευσης

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Evaluating student according to student's portfolio: Opinions of Primary Education teachers

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η αξιολόγηση στον εκπαιδευτικό χώρο εκλαμβάνεται ως ένα μέσο συνεχούς βελτίωσης της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Κατά τη διδακτική πράξη, με τον όρο αξιολόγηση εννοούμε την ποσοτική και ποιοτική μέτρηση της μάθησης σύμφωνα με τα μέσα και τις υποδομές που προσφέρονται για να διαπιστωθεί αν και σε ποιο επίπεδο έχουν επιτευχθεί οι διδακτικοί στόχοι έχουν τεθεί. Η αξιολόγηση της μαθητικής επίδοσης, που σύντομα ορίζεται ως η συστηματική διαδικασία συλλογής και καταγραφής στοιχείων που δείχνουν την πρόοδο ενός μαθητή σ΄ ένα πλαίσιο διδασκαλίας – μάθησης, είναι συνδεδεμένη με το σύνολο των λειτουργιών του σχολείου και αποτελεί πρωτεύουσα υποχρέωση του εκπαιδευτικού. Είναι απαραίτητο να κατανοηθεί ότι η διαδικασία της αξιολόγησης της μαθητικής επίδοσης αποτελεί μόνο μια μικρή φάση της μακρόχρονης διαδικασίας που ακολουθείται για την εξασφάλιση της ποιότητας της εκπαίδευσης. Επίσης, με την αξιολόγηση του μαθητή αξιολογούνται ταυτοχρόνως και οι στρατηγικές οι οποίες εφαρμόζονται από τον εκπαιδευτικό κατά τη διδακτική πράξη και κατ' επέκταση αξιολογείται η επαγγελματική ικανότητα και αποδοτικότητα του ανθρώπινου δυναμικού που στελεχώνει τις εκπαιδευτικές μονάδες. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης της μαθητικής επίδοσης, μία μέθοδος που εφαρμόζεται ήδη στο διεθνή χώρο και ιδιαίτερα στις αγγλοσαξονικές χώρες είναι ο φάκελος υλικού του μαθητή. Ο φάκελος υλικού αποτελεί ένα σύνολο έργων ή εργασιών του μαθητή που επιλέχτηκαν με την κοινή συναίνεσή του και βάσει ενός συγκεκριμένου στόχου. Οι εργασίες αυτές αποτελούν δείκτη της ατομικής προσπάθειας που έχει καταβάλει, της βελτίωσης, της προόδου και της επίδοσής του και υποδεικνύουν την ανάπτυξη των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των στάσεων του μαθητή. Τις περισσότερες φορές τον ακολουθούν έως και την επαγγελματική του αποκατάσταση.

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η μελέτη των προσωπικών απόψεων που έχουν εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης γύρω από την αξιολόγηση των μαθητών με βάση το φάκελο υλικού.

Η μελέτη των θεωριών που έχουν οι εκπαιδευτικοί σε σχέση με την αξιολόγηση του μαθητή θεωρείται αναγκαία διότι:

- Τα αποτελέσματα ερευνών καταδεικνύουν πως οι πεποιθήσεις που έχουν οι εκπαιδευτικοί αναφορικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση επηρεάζουν σημαντικά τόσο τη διδακτική διαδικασία όσο και την επίδοση των μαθητών (Calveric, 2010:16).
- Η αξιολόγηση καταναλώνει ένα μεγάλο μέρος του διδακτικού χρόνου των εκπαιδευτικών. Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτικοί «καλούνται να λάβουν αποφάσεις σχετικές με την αξιολόγηση κάθε δύο με τρία λεπτά» (Sikka et al., 2007:239).
- Ο εγγραμματισμός των εκπαιδευτικών σε θέματα αξιολόγησης επιτυγχάνεται μέσα από τη μελέτη της φύσης και της δομής των αντιλήψεων που έχουν διαμορφώσει (Borko et al.,

1997:261). Άρα, υπάρχει δυνατότητα αλλαγής ή προσαρμογής των πρακτικών που εφαρμόζουν σε κάθε διδασκαλία που απευθύνεται σε διαφορετικό έμψυχο υλικό κάθε φορά.
Μέσα από την παρούσα έρευνα επιχειρείται:

- η θεωρητική προσέγγιση αλλά και η ερμηνευτική διερεύνηση των προσωπικών απόψεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε σχέση με την αξιολόγηση των μαθητών και τις διάφορες διαστάσεις που αυτή λαμβάνει,
- η κατανόηση του φαινομένου και η δημιουργία νέων προβληματισμών-κινήτρων-εναυσμάτων για περαιτέρω μελέτη.

Επιπλέον:

- τα συμπεράσματα που θα προκύψουν από την έρευνα λόγω του υποκειμενικού χαρακτήρα τους και των περιορισμών που υπαγορεύει η φύση της έρευνας δεν αναμένεται να έχουν γενική ισχύ,
- Τα εμπόδια αυτά δε μειώνουν την αξία της έρευνας και τη συμβολή της στην κατανόηση των προσωπικών θεωριών που διαμορφώνουν οι Έλληνες εκπαιδευτικοί γύρω από την αξιολόγηση του μαθητή και της επίδοσής του με βάση το φάκελο υλικού.

Συνοψίζοντας, τα κυριότερα στοιχεία που προέκυψαν από την έρευνα είναι:

- Υπάρχει διχογνωμία και σύγχυση γύρω από την έννοια της αξιολόγησης των μαθητών,
- Ο Φ.Υ. εκλαμβάνεται ως ένα αποτελεσματικό, προοδευτικό και σωστό εργαλείο αξιολόγησης που αποτυπώνει τη συνολική πορεία του μαθητή,
- Κατά την αξιολόγηση λαμβάνεται υπόψη η προσπάθεια που καταβάλλει ο μαθητής,
- Οι εκπαιδευτικοί δεν είναι ικανοποιημένοι από το ισχύον σύστημα αξιολόγησης στην Ελλάδα,
- Δεν εφαρμόζουν την αξιολόγηση με βάση το φάκελο υλικού,

Επιθυμούν την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων.

- Αντικατάσταση του ισχύοντος συστήματος αξιολόγησης από το Φ.Υ. του μαθητή και συμπληρωματική χρήση του με παραδοσιακές και εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης,
- Οργάνωση και υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων από το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας,
- Οι Διευθύνσεις των σχολείων να αναλάβουν το έργο πληροφόρησης γονέων και μαθητών σε επίσημες και τακτικές συγκεντρώσεις.
- Διεξαγωγή περεταίρω σχετικών ερευνών και σε άλλες περιοχές του ελλαδικού χώρου με σκοπό τη διερεύνηση των απόψεων ενός μεγαλύτερου συνόλου εκπαιδευτικών σχετικά με το φάκελο υλικού.
- Διεξαγωγή έρευνας σε ένα ευρύ φάσμα εκπαιδευτικών στην Ελλάδα που εφαρμόζουν το φάκελο υλικού ως εργαλείο αξιολόγησης. Μέσα από αυτή μπορούν να εξαχθούν πολύτιμα συμπεράσματα για τα οφέλη της εν λόγω μεθόδου αξιολόγησης και να δοθεί το κίνητρο για γενίκευση της εφαρμογής της.
- Διεξαγωγή ερευνών με παρατήρηση μέσα στις σχολικές τάξεις ούτως ώστε να μελετηθεί η χρήση συγκεκριμένων εργαλείων αξιολόγησης κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τα οφέλη τους και τα περιθώρια εφαρμογής του φακέλου υλικού με βάση τα ισχύοντα εκπαιδευτικά δεδομένα στην Ελλάδα αλλά και τη θέληση από μεριάς των εκπαιδευτικών.

In the educational field evaluation is considered as a means of continuous improvement of the education provided. In teaching practice, evaluation means quantitative and qualitative measurement of learning according to the means and infrastructure that are provided to determine whether and to what level the didactic objectives have been achieved according to the didactic goals that have been set. The evaluation of student performance, soon defined as the systematic process of collecting and recording data showing the progress of a student in a

context of teaching - learning, is connected to all the school functions and is a primary obligation of every teacher. The main terms of this study is to evaluate the educational assessment, authentic assessment in which the student's ability on directly considered useful, mental, everyday actions and the evaluation by students portfolio, which is the basic method of implementation of authentic assessment. According to this, the student himself, in collaboration with the teacher, collects critically illustrative examples of his work in one or more courses, he analyzes and presents them for evaluation and discussion in the classroom. The student's portfolio is personal and is maintained and updated by the student himself. The types of files, their significance and various research data are analyzed extensively. The purpose of this paper is to study the personal opinions Primary school teachers adopt about student assessment based on student's portfolio. The study of theories that teachers have in relation to the evaluation of the student is considered necessary as the survey results show that the beliefs that teachers have, regarding teaching and learning, significantly influence both the teaching process and the performance of students. Also, the knowledge of teachers in assessment issues is achieved through the study of the nature and the structure of concepts that they themselves have formed. So, there is the possibility of changing and adapting different practices to every teaching that is probably addressed to different "types" of students each time. Through this research we try to theoretically approach and interpretatively explore the personal views of teachers of primary education in relation to the assessment of students and the various dimensions that it takes, to understand the phenomenon and to create new concerns for further study.

426Μ/2013010 ΚΛΗΜΑΝΟΓΛΟΥ ΣΟΦΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η σημασία της επικοινωνίας νηπιαγωγείου και οικογένειας και η γονεϊκή εμπλοκή στο χώρο του νηπιαγωγείου

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The importance of communication between kindergarten and family and the parental involvement in preschool educational area

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Μπαμπάλης Θωμάς, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Καθηγήτρια Ποτίτσα Ξανθάκου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Το παιδί από τα πρώτα χρόνια της ζωής του μαθαίνει να ζει και να κινείται μεταξύ δύο συστημάτων τα οποία αλληλοεξαρτώνται και αλληλοεπηρεάζονται μεταξύ τους.(Κοντάκος, 2013). Αυτά δεν είναι άλλα από την οικογένεια και το σχολείο. Είναι κοινά αποδεκτό ότι το σχολείο είναι μετά την οικογένεια το πιο σημαντικό κομμάτι της ζωής του και με τη βοήθειά του, το παιδί αναπτύσσει τον γνωστικό αλλά και τον κοινωνικο-συναισθηματικό του τομέα. Η εκπαίδευση στο σχολείο μπορεί να αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της μάθησης που προσλαμβάνει το παιδί όμως δεν είναι η μόνη του πηγή. Οι γονείς του στο σπίτι αποτελούν ένα μεγάλο και σπουδαίο τμήμα της γενικότερης μάθησής του. Δεν είναι τυχαίο ότι το παιδί κατά την είσοδό του στο σχολείο έχει ήδη διαμορφώσει ένα πλαίσιο αξιών και ένα πρότυπο διαπροσωπικών σχέσεων λόγω των ερεθισμάτων του από την ίδια του την οικογένεια.Το οικογενειακό περιβάλλον πραγματοποιεί πολλές και διάφορες λειτουργίες για τα μέλη του, όπως είναι πρότυπα συμπεριφοράς, αξίες, και διάφορες στάσεις και πεποιθήσεις. Επιδρά καταλυτικά τόσο στην γνωστική όσο στην συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη και καλλιέργεια του παιδιού, καθώς ας μην ξεχνάμε το γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα.Βάσει ερευνών, η οικογένεια εξακολουθεί να αποτελεί ακόμη και στις μέρες μας τον κύριο φορέα μορφοποίησης του παιδιού (Μπαμπάλης, 2005α). Σύμφωνα με τη Μυλωνάκου - Κεκέ (2009), η οικογένεια επιδρά στη διαμόρφωση της σχέσης του/της μαθητή/τριας με το σχολικό σύστημα, επηρεάζοντας το σύνολο της σχολικής του ζωής. Επίσης κατά τον Πυργιωτάκη (2001) η οικογένεια, αποτελεί για το παιδί το πρώτο «άτυπο» σχολείο επιδρώντας καθοριστικά στην γλωσσική του ανάπτυξη αλλά και στη δημιουργία ή μη κινήτρων επιτυχίας.Η πολύπλευρη ανάπτυξη και εξέλιξη του παιδιού αποτελούν άμεση προτεραιότητα και για τα δύο αυτά συστήματα, τόσο το σχολείο όσο και την οικογένεια. Αυτοί οι στόχοι μπορούν πιο εύκολα να πραγματοποιηθούν όταν υπάρχει κλίμα επικοινωνίας και συνεργασίας και από τις δύο αυτές πλευρές. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι τα τελευταία χρόνια γίνεται πολύς λόγος αλλά και πολλές έρευνες με σκοπό την εύρεση των καλύτερων και αποτελεσματικότερων τρόπων της μεταξύ τους προσέγγισης και επικοινωνίας με σκοπό την ανάπτυξη και βελτίωση αυτής της σχέσης .Κατά την Πασιαρλή (2000), η συνεργασία σχολείου οικογένειας αποτελεί έναν από τους σπουδαιότερους παράγοντες που χαρακτηρίζουν ένα σχολείο αποτελεσματικό και ποιοτικό στο οποίο παρέχεται ισότιμη εκπαίδευση.Ιδιαίτερα σημαντική και καθοριστική φαίνεται να είναι η συνεργασία και επικοινωνία που αναπτύσσεται μεταξύ γονιών και εκπαιδευτικών στην προσχολική ηλικία, μιας και για τα νήπια το νηπιαγωγείο αποτελεί το πρώτο εξωοικογενειακό περιβάλλον στο οποίο το παιδί καλείται να ενταχθεί και να προσαρμοσθεί, για πρώτη φορά. Κατά τον (Pianta, 1999)όσο πιο καλή συνεργασία υπάρχει

μεταξύ οικογένειας και νηπιαγωγείου τόσο πιο επιτυχημένη είναι η προσπάθεια των παιδιών κατά τη φοίτησή τους στο νηπιαγωγείο.Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο την διερεύνηση της σημασίας της επικοινωνίας μεταξύ οικογένειας και σχολείου και της γονεϊκής εμπλοκής στο χώρο του νηπιαγωγείου.ΣΚΟΠΟΣ. Η εργασία έχει ως στόχο να διερευνήσει το βαθμό και τους τρόπους επικοινωνίας μεταξύ γονέων και νηπιαγωγών αλλά και να εξετάσει τις απόψεις τόσο των γονέων όσο και των ίδιων των νηπιαγωγών σχετικά με α) το είδος της επικοινωνίας, συνεργασίας και γονεϊκής εμπλοκής, β) τους παράγοντες που επιδρούν στην μεταξύ τους επικοινωνία και συνεργασία και γ) τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν στη γενικότερη επαφή τους και οι δύο εμπλεκόμενες πλευρές.Ειδικότερα θα διερευνηθούν: Οι απόψεις των γονέων για το είδος και το βαθμό επικοινωνίας τους με τους/τις νηπιαγωγούς

In the present essay we attempt to study the meaning of the communication between kindergarten and family and also the parental involvement in the pre - school education area.We constructed and administered questionnaires to the parents of seven kindergartens in the area of Piraeus. We also interviewed five teachers who work in other kindergartens.The analysis of the results showed that 81% has a very good relationship with their kid's teacher, 38% are informed by him or her twice a month about kid's progress and behavior.In addition 86,7% of them, go and meet the teacher when this is asked by the teacher in order to be informed by him or her about their kid's progress.Also 78,1% of the parents feel very comfortable to discuss their kid's matters with the teacher and 80% of them definitely believes that the teacher takes good care of their child.Now as the interview is concerned, the teachers are satisfied with the parents' presence in whatever has to do with their attitude in various school activities. Teachers admit that whenever parents are asked to participate in school matters or to give their assistance, they do it with pleasure. Teachers try to find ways to communicate with their pupils' families and that is happened with many ways such as phone calls, letter, announcement boarder except e-mails.Our proposal is to try to find both sides more common things to do together and try to participate in training seminars and lectures for better relationship and cooperation. Also in all this involvement we have to invite the local community which has the ability to solve many difficulties and offer its services to the children, school and the family.

426Μ/2013011 ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Αξιολόγηση εκπαιδευτικών Πληροφορικής: Συγκριτική μελέτη απόψεων εκπαιδευτικών Α΄/θμιας και Β΄/θμιας

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Evaluation of Information Technology teachers: Comparative study of teachers' opinions in primary and secondary education

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Το ζήτημα της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών στη χώρα μας έχει περάσει ιστορικά από διάφορα στάδια, τα τελευταία 30 τουλάχιστον χρόνια είναι ανύπαρκτη. Στις μέρες μας έχει ήδη ξεκινήσει η εφαρμογή ενός Π.Δ. (152/2013) για το ζήτημα της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών στην Α/θμια και Β/θμια εκπαίδευση. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί ειδικότητας Πληροφορικής διαθέτουν κάποια ιδιαίτερα στοιχεία μέσα στον εκπαιδευτικό χώρο: είναι νεαρής συνήθως ηλικίας, με τεχνοκρατική μερικές φορές αντίληψη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και αρκετές φορές με μεταπτυχιακές σπουδές. Επίσης, πιθανόν κάποιοι να θεωρούν ότι τα κριτήρια αξιολόγησης που προτείνονται από το Π.Δ. δεν είναι εξειδικευμένα για εκπαιδευτικούς της πληροφορικής. Η διερεύνηση των απόψεων τους για το θέμα της αξιολόγησης και του Π.Δ. 152/2013 αποτέλεσε ένα πρωτότυπο και ενδιαφέρον πεδίο έρευνας.Στην έρευνα αυτή, που έγινε τον Ιούνιο του 2014 μέσω συμπλήρωσης ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, συμμετείχαν 141 εκπαιδευτικοί Πληροφορικής (Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης) από όλη την ελληνική επικράτεια. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της προέκυψε ότι ενώ η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών τάσσονται υπέρ ενός συστήματος αξιολόγησής τους με στόχο τη βελτίωση του εκπαιδευτικού τους έργου, λίγοι είναι εκείνοι που συμφωνούν με την αξιολογική διαδικασία που προτείνει το Π.Δ. 152/2013. Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι η εφαρμογή του Π.Δ. 152/2013 θα αυξήσει πολύ το μη δημιουργικό άγχος, την αβεβαιότητα και την αγωνία τους και ταυτόχρονα θα επηρεάσει αρνητικά το όποιο συνεργατικό πνεύμα υπάρχει στα σχολεία λόγω αύξησης του ανταγωνισμού μεταξύ των εκπαιδευτικών. Επίσης, οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί συμφωνούν με τα κριτήρια αξιολόγησης που θέτει το συγκεκριμένο Π.Δ., αλλά διαφωνούν με την καθιέρωση αριθμητικής κλίμακας αξιολόγησης (είτε εκατοντάβαθμης είτε εικοσάβαθμης, δεκάβαθμης κλπ.). Θεωρούν ότι μια περιγραφική μορφή αξιολόγησης η οποία θα εντοπίζει τα δυνατά και αδύνατα σημεία της διδασκαλίας τους και θα δίνει προτάσεις στην κατεύθυνση βελτίωσής τους, χωρίς να συνδέεται με το μισθολόγιό τους, κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση.Επιπλέον, αρκετοί από τους εκπαιδευτικούς του δείγματος θεωρούν ότι τα κριτήρια που θέτει το Π.Δ. 152/2013 δεν ικανοποιούν τις ιδιαιτερότητες της αξιολόγησης του έργου ενός εκπαιδευτικού Πληροφορικής, διότι η διδασκαλία των μαθημάτων τους προϋποθέτει την ύπαρξη κατάλληλα εξοπλισμένου εργαστηρίου Η/Υ, η απαξίωση της επιστημονικής γνώσης είναι ταχύτατη, δεν υπάρχουν σχολικά βιβλία στην Α/θμια, οι ίδιοι αντιμετωπίζονται από το εκπαιδευτικό σύστημα ως δάσκαλοι δεξιότητας και όχι επιστήμης, ενώ είναι επιφορτισμένοι με πάρα πολλές εξωδιδακτικές εργασίες οι οποίες δεν τους αφήνουν χρόνο για επαρκή προετοιμασία της διδασκαλίας. Διαφοροποιήσεις στις απαντήσεις

μεταξύ εκπαιδευτικών Πληροφορικής Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης υπήρξαν, αλλά δεν ήταν ιδιαίτερα σημαντικές. Με βάση τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας, κατατίθενται προτάσεις τόσο προς την Πολιτεία όσο και για περαιτέρω έρευνα.

The question of teachers' evaluation in our country has historically gone through various stages and it is inexistent during the last 30 years. Nowadays, the implementation of a Presidential Decree (P.D. 152/2013) aiming at the evaluation of teachers in primary and secondary education has already started. In addition, Information Technology teachers have a few educational specificities: they are relatively young, usually with technocratic perception of the educational process and postgraduate studies as well. Also, some of them probably consider that evaluation criteria proposed by the specific P.D. are not specialized for Information Technology teachers. The investigation of their views about evaluation and, especially, of Presidential Decree 152/2013 was an interesting field of research.In this survey, which took place in June 2014 via electronic questionnaire completion, 141 Information Technology teachers (of primary and secondary education) have participated throughout the Greek territory. The analysis of the results showed that while the majority of teachers are in favour of an evaluation system to improve their educational skills, few of them agree with the assessment process that Presidential Decree 152/2013 proposes. Most educators believe that the implementation of P.D. 152/2013 will greatly increase the non-creative anxiety and uncertainty and simultaneously will negatively affect the cooperative spirit that already exist in schools due to increased competition among teachers. Also, most teachers agree with the evaluation criteria set out by the specific P.D., but disagree with the introduction of numerical evaluation. They think that a descriptive evaluation form which will identify the strengths and weaknesses of their teaching and gives suggestions towards improvement, without any connection to their wages, is moving to the right direction.In addition, several of the teachers of the sample consider that the evaluation criteria in the P.D. 152/2013 do not meet the specifics of the evaluation of an Information Technology teacher, because teaching of their courses implies the existence of a properly equipped computer laboratory, the obsolescence of scientific knowledge is fast, there are no textbooks in primary education, they are treated by the educational system as skill teachers and not as science teachers and they are charged with too many non-teaching tasks, so they don't leave time for adequate preparation of their teaching. Some differences in the responses between primary and secondary Information Technology teachers have appear, but they were not very important. Based on the results of the present research, proposals for both State and further research are submitted.

426Μ/2013013 ΜΑΚΡΙΔΑΚΗ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η αναγκαιότητα προγραμματισμού για την ανάπτυξη διευθυντικών στελεχών στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Αττικής

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The necessity of planning for development managers in primary school in Attica

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η εργασία αυτή διερευνά την αναγκαιότητα ύπαρξης ενός επιμορφωτικού προγραμματισμού των διευθυντικών στελεχών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Αττικής και φέρνει στην επιφάνεια, για άλλη μια φορά, τη σημαντικότητα της διοικητικής επιμόρφωσης των διευθυντικών στελεχών. Στη σημερινή εποχή γίνονται εντονότερα τα προβλήματα διοίκησης της σχολικής μονάδας από τους διευθυντές, λόγω χαμηλής διοικητικής κατάρτισης σε συνδυασμό με τις υψηλές ανάγκες και απαιτήσεις των σχολικών μονάδων. Διαπιστώνεται, ότι οι διευθυντές των σχολικών μονάδων στηρίζονται στην εμπειρία τους και στους προκατόχους τους για την ορθή και αποτελεσματική αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων που ανακύπτουν στα σχολεία. Απαιτείται, λοιπόν, μια ικανή ηγεσία που θα μπορέσει να οδηγήσει το σχολείο σε μια αποτελεσματική και οργανωμένη μονάδα. Μια ηγεσία που θα στηρίζεται όχι μόνο στην εμπειρία αλλά και στις επιστημονικές γνώσεις που θα προέρχεται από ένα καλά οργανωμένο πρόγραμμα, με το σωστό περιεχόμενο, τον ικανό εκπαιδευτή και στο σωστό χρόνο και χώρο.

The current study aims to identify the necessacity of educational training and management workshops for principals and administrative staff of primary education in the region of Attica and, cast new light in our perception of managerial education of primary school principals. Nowadays, problems seem to increase as far as school management is concerned, mainly due to lack of special training in management along with the increaced and high-demanding school standards. It is found that school units' principals depend mainly on their personal experience and prior principals' knowledge to effectively deal with daily school problems and difficulties. So it is essential to create a leadership plan of such high standards that would be possible for any problematic school unit to be tranformed into a functional one. Such a leadership plan shouldll be equally based on experience as well as scientific knowledge and special training, through special purposes courses, specialised tutoring content, skillful management trainers, timelined schedule and specific facilities.

426Μ/2013014 ΜΑΝΔΟΥΡΑΡΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η ψηφιακή αφήγηση ως επικοινωνιακό εργαλείο: η αξιοποίηση στοιχείων της αρχαίας ελληνικής δραματουργίας στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Digital story telling as a communication tool: exploiting elements of ancient Greek drama within the classroom

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Μεϊμάρης Μιχάλης, Τμ. Επικ/νιας & Μ.Μ.Ε., Ε.Κ.Π.Α.

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αφήγηση, γνωστή και διαδεδομένη σε όλες τις ανθρώπινες κοινωνίες και εποχές, επιτελεί μια λειτουργία μεταβίβασης γνώσεων, στάσεων και αξιών από γενιά σε γενιά. Μεταξύ των παραδειγμάτων κλασικών αφηγήσεων αναφέρονται, τόσο η Οδύσσεια και η Ιλιάδα του Ομήρου όσο και άλλες βασικές αφηγήσεις υπό μορφή επικών ποιημάτων (Mahabharata, Beowulf, το Έπος του Γκιλγκαμές, Ραμαγιάνα) αλλά και έργα της Αρχαίας Ελληνικής Δραματουργίας.

«Όλα τα ανθρώπινα έχουν λεχθεί μ' έναν διαχρονικό τρόπο στα παραπάνω έργα», αυτό όμως που του κεντρίζει το ενδιαφέρον, είναι μια ενδιαφέρουσα δράση του Ινστιτούτου Έρευνας για την Εξωγήινη Νοημοσύνη (SETI Institute) που συνδέεται με την Εθνική Υπηρεσία Αεροναυτικής και Διαστήματος (NASA) των ΗΠΑ.

Ειδικότερα, ο διευθυντής της δράσης Interstellar Message Composition, καθηγητής Douglas Vakoch, επιχειρεί τη δημιουργία μιας συλλογής μηνυμάτων που εν δυνάμει θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως απάντησή μας σε κάποιο σήμα από μη γήινες μορφές ζωής, επεκτείνοντας τα μέχρι σήμερα σχετικά μηνύματα (προγράμματα Pioneers 10-11,Voyager 1-2) με επιπλέον περιγραφές τού τι σημαίνει να είσαι άνθρωπος. Ακριβέστερα, το ερώτημα που θέτει το ερευνητικό πρόγραμμα του SETI Earth Speaks, είναι «αν ανακαλύψουμε νοήμονα όντα πέρα από τη γη, θα πρέπει να ανταποκριθούμε; Και αν ναι, τι θα πρέπει να πούμε;».

Η ιδέα, λοιπόν, που γεννήθηκε, ήταν να μελετηθεί το ενδεχόμενο να δημιουργηθούν ψηφιακές αφηγήσεις που στον περιορισμένο χρόνο τους (περίπου 5') περιγράφουν «αποτελεσματικά» τα ανθρώπινα, και τι καλύτερο από επιλεγμένα κομμάτια του αρχαίου ελληνικού δράματος. Έτσι, ενδεχομένως, να υπάρξει και συνεισφορά στη συλλογή αυτή που επιχειρείται στο SETI από τη χώρα μας, όπως ήδη υπάρχει από άλλες χώρες.

Η παρούσα εργασία, κατευθύνεται στη δημιουργία πρότυπης ψηφιακής ιστορίας σχετικής με την Αρχαία Ελληνική Δραματουργία, βασιζόμενη θεωρητικά σε τρεις πυλώνες: το αρχαίο θέατρο και την αφηγηματική του δύναμη, την ψηφιακή αφήγηση και τις δυνατότητές της και, βέβαια, την έννοια των συμβολισμών, με τη βοήθεια των οποίων μπορούμε να κτίσουμε μηνύματα που ενδεχομένως μας εκφράζουν απέναντι σε άλλους πολιτισμούς.

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της εργασίας είναι η δημιουργία πρότυπων ψηφιακών ιστοριών σχετικών με την Αρχαία Δραματουργία, βασιζόμενος θεωρητικά σε τρεις πυλώνες: το αρχαίο θέατρο και την αφηγηματική του δύναμη, την ψηφιακή αφήγηση και τις δυνατότητές της και, βέβαια, την

έννοια των συμβολισμών, με τη βοήθεια των οποίων μπορούμε να κτίσουμε μηνύματα που ενδεχομένως μας εκφράζουν απέναντι σε άλλους πολιτισμούς.
Παράλληλα η αξιοποίηση όλων των παραπάνω στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας προκαλεί ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Ένα κομμάτι αρχαίου δράματος σχετικό με κάτι το χαρακτηριστικά ανθρώπινο μπορεί να επεξεργαστεί και να «παιχθεί» από μικρά στην ηλικία παιδιά, όπου η λεκτική επικοινωνία είναι σχετικά περιορισμένη, ώστε η δύναμη των άλλων καναλιών επικοινωνίας -χειρονομίες, κινήσεις, φωνές, χρώματα, σκηνικά- να παίξουν τον κύριο επικοινωνιακό ρόλο.
Ζήτημα αποτελεί μια κατάλληλη διδακτική προσέγγιση για αυτή την ηλικία. Η πρόταση μιας τέτοιας διδακτικής προσέγγισης και η πειραματική της επικύρωση αποτέλεσε ένα από τους στόχους της παρούσας εργασίας.
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ
Βασική μεθοδολογική προσέγγιση η ανάλυση περιεχομένου. Μέσω της ανάλυσης παρέχεται η δυνατότητα μελέτης όλων των στοιχείων της επικοινωνίας, το οποίο σημαίνει: προσδιορισμό των χαρακτηριστικών του πομπού και των αποδεκτών, μελέτη των σκοπών και των μέσων του μηνύματος, με τα οποία επιχειρείται η πρόκληση προσοχής και του ενδιαφέροντος των αποδεκτών και μελέτη των αποτελεσμάτων που επιφέρει το μήνυμα στους αποδέκτες. Με αυτόν τον τρόπο η εν λόγω μέθοδος χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό: α) των χαρακτηριστικών του περιεχομένου, β) των χαρακτηριστικών του πομπού της επικοινωνίας, γ) των χαρακτηριστικών των αποδεκτών της επικοινωνίας και των επιπτώσεών της σε αυτούς, με σκοπό την εξαγωγή έγκυρων συμπερασμάτων.
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
Η παρούσα εργασία θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σαν ένα μεγάλο ταξίδι, το οποίο σχεδιάστηκε σε έναν καμβά με νήματά του το χώρο και το χρόνο. Αφετηρία του ταξιδιού, η αφήγηση, ως θεμελιώδης επικοινωνιακή πράξη, μέσω της οποίας ο άνθρωπος προσπάθησε να δώσει το στίγμα του και να μοιραστεί με τους συνανθρώπους του έννοιες, εμπειρίες και συναισθήματα.
Επόμενος σταθμός, η ψηφιακή αφήγηση. Εξελιγμένη μορφή της αφήγησης, η οποία αποτελεί όχημα όχι μόνο εμπειρίας και γνώσης, αλλά και τεχνολογίας. Είναι σύγχρονος και διαδραστικός τρόπος αφήγησης, ο οποίος επιτυγχάνεται με τη χρήση ψηφιακών μέσων και παράλληλα, εφόσον στόχος της είναι και η δημιουργία μηνυμάτων, αποτελεί τον πλέον σύγχρονο τρόπο δημιουργίας μηνυμάτων λεκτικής ή μη λεκτικής επικοινωνίας.
Προκειμένου λοιπόν να δημιουργηθεί ένα μήνυμα μη λεκτικής επικοινωνίας, που θα μπορούσε πιθανόν να αποτελέσει πρόταση επικοινωνίας με μη γήινες μορφές ζωής, επικράτησε η σκέψη πως μέσα από αυτό το μήνυμα θα μπορούσε κάλλιστα να προβληθεί ο ελληνικός πολιτισμός. Για το λόγο αυτό, και συνεχίζοντας το ταξίδι στο χώρο και το χρόνο, επόμενη στάση ήταν η αρχαία ελληνική δραματουργία και κυρίως οι συμβολισμοί αυτής. Έτσι, έγινε προσέγγιση στο μύθο του Προμηθέα Δεσμώτη, εστιάζοντας στο στοιχείο της φωτιάς. Η φωτιά συμβολίζει την έναρξη, ουσιαστικά, του ανθρώπινου πολιτισμού αλλά και ταυτόχρονα τη γένεση του σύμπαντος με το γνωστό Big Bang.
Στη συνέχεια, και με στόχο πάντα τη δημιουργία ενός διαστρικού μηνύματος, ακολούθησε εκτενής αναφορά στην ιστορία και στο πρόγραμμα του ιδρύματος SETI καθώς και στη δυνατότητα αλλά και στις δυσκολίες που υπάρχουν τόσο στην πιθανή επαφή μας με μη γήινες μορφές ζωής όσο και στην επικοινωνία με αυτές.
Τελευταίος σταθμός η σχολική μονάδα. Με τη γνώση όλων των παραπάνω, δημιουργήθηκε από τους μαθητές μια ψηφιακή αφήγηση με μορφή χοροδράματος. Οι μαθητές επέλεξαν το στοιχείο της φωτιάς και αναπαράστησαν τη δημιουργία του σύμπαντος και του πλανήτη Γη, προτείνοντας έτσι μία ψηφιακή ιστορία που θα μπορούσε να αποτελέσει πρόταση διαστρικής επικοινωνίας, προβάλλοντας πρωτίστως τον ελληνικό πολιτισμό.

In all human societies, the use of narration of stories to convey knowledge, attitudes and values, is very common. With the introduction of multimedia data, a new form of narration was created, the digital storytelling. Digital storytelling contributes to the educational process and offers students the ability to build communicational, as well as learning skills. At the same time, a new book, under the title "Archaeology, Anthropology and Interstellar Communication", which was enlisted to the official list of NASA's e-books, has evoked a special interest and has raised strong questioning by attempting to work as a communication means with extraterrestrial beings. It contemplates that we are moving towards an era when human kind will establish a substantial way of communicating with the extraterrestrials. Considering all the above, the aim of this project is the creation of model digital stories related to Ancient Greek Drama, based, theoretically, on three pillars: Ancient Drama and its narrative power, Digital Storytelling and its possibilities, and of course, the meaning of symbols, through which we can form respectfully expressive messages towards other civilizations. At the same time, the use of all the above inside the school unit frame, could be seen of great interest. The issue here is a suitable teaching approach, for these ages. A proposal for such a teaching approach as well as its experimental confirmation is one of the aims of the present project.

426Μ/2013015 ΜΑΥΡΟΥΔΗ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Εκπαιδευτικός σχεδιασμός e-learning για εφαρμογές στην επαγγελματική κατάρτιση

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: E-learning instructional design in training

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Φραγκίσκος Καλαβάσης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

ΕισαγωγήΗ τεχνολογία σήμερα αποτελεί κινητήρια δύναμη κατάρτισης στο χώρο της εργασίας. Βασικά πλεονεκτήματα του e-learning, καθιστούν την e-learning προσέγγιση ελκυστική επιλογή για εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, φορείς επιμόρφωσης και εταιρείες που επιδιώκουν την εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού τους.

Και ενώ η τεχνολογία προσφέρει μία ποικιλία δυνατοτήτων που δίνουν τη δυνατότητα ανάπτυξης ηλεκτρονικών μαθημάτων που μπορούν να γίνουν σε μεγάλο βαθμό συμμετοχικά, βιωματικά, να εμπλέξουν το μαθητευόμενο και να διατηρήσουν το ενδιαφέρον του αμείωτο, να είναι –κατά συνέπεια- αποτελεσματικά, κάτι τέτοιο συχνά δεν επιτυγχάνεται. Η πρόκληση για το e-learning, όπως και γενικά για οποιοδήποτε εκπαιδευτικό πρόγραμμα, είναι η κατασκευή μαθημάτων με τρόπους που να είναι συμβατοί με τις διεργασίες μέσω των οποίων ο άνθρωπος μαθαίνει. Το κλειδί γι' αυτό το σημείο αποτελεί ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός.

Σκοπός Ο χώρος της η-μάθησης είναι πολυδιάστατος καθώς αποτελεί πεδίο συγκερασμού θεωριών/μοντέλων/πρακτικών μάθησης, δημιουργικότητας, τεχνολογίας και επιχειρηματικότητας. Η παρούσα εργασία εστιάζει στο κομμάτι της μάθησης για επαγγελματική κατάρτιση ενηλίκων, με ιδιαίτερη έμφαση στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό.

Ως σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας ορίστηκε η μελέτη και ανάδειξη των σύγχρονων μεθοδολογιών σχεδιασμού e-learning μαθημάτων στην κατεύθυνση της επαγγελματικής κατάρτισης και ο σχεδιασμός, η πειραματική εφαρμογή και η αποτίμηση ενός προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης.

ΜεθοδολογικήΗ προσέγγιση εργασία αναπτύχθηκε σε δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο έγινε η ανάπτυξη του θεωρητικού πλαισίου, με ιδιαίτερη έμφαση στη βασισμένη σε σενάρια η-μάθηση (Scenario-Based e-Learning), ενώ στο δεύτερο μέρος, με βάση τα όσα επισημάνθηκαν στο θεωρητικό πλαίσιο, έγινε σχεδιασμός/υλοποίηση/πειραματική δοκιμή και αποτίμηση ενός η-μαθήματος επαγγελματικής κατάρτισης, το οποίο προσομοιώνει τη διεξαγωγή μίας εικονικής συνέντευξης επιλογής προσωπικού.

Για το πρώτο μέρος της εργασίας, η συλλογή της πληροφορίας έγινε κατά κύριο λόγο μέσα από βιβλιογραφική έρευνα – επισκόπηση σχετικής βιβλιογραφίας, αρθρογραφίας και δικτυακών τόπων.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας, αφού αναπτύχθηκε το η-μάθημα, σχεδιάστηκε μία μικρής κλίμακας πιλοτική έρευνα σε ομάδα φοιτητών/φοιτητριών του ΤΕΠΑΕΣ οι οποίοι θα κλήθηκαν να το δοκιμάσουν, με στόχο τη διαμορφωτική αξιολόγηση αυτού. Αφού δόθηκε στους συμμετέχοντες ένα εύλογο χρονικό διάστημα να ασχοληθούν με το η-μάθημα/εικονική συνέντευξη, τους ζητήθηκε στη συνέχεια να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο αποτίμησης του η-μαθήματος. Ακολούθησε συζήτηση στην ολομέλεια με βασικούς άξονες τις πρώτες

εντυπώσεις –θετικές και αρνητικές– των φοιτητών και των φοιτητριών από το η-μάθημα και προτάσεις για τη βελτίωσή του.
ΣυμπεράσματαΣυζήτησηΤα συμπεράσματα που προέκυψαν τόσο από τη δια ζώσης κουβέντα όσο και από την επεξεργασία των απαντήσεων του ερωτηματολογίου, ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντικά. Οι συμμετέχοντες υποδέχτηκαν το μάθημα με πολύ ενδιαφέρον. Σε πολύ υψηλό ποσοστό δήλωσαν ότι το βρήκαν ευχάριστο αλλά και χρήσιμο. Το μάθημα χαρακτηρίστηκε επίσης ρεαλιστικό εξαιτίας κυρίως της διαλογικής του μορφής και της φυσικότητας των διαλόγων. Παρά τις ατέλειες στο σχεδιασμό –οι οποίες επισημάνθηκαν– οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες δήλωσαν ότι θα ήθελαν να είχαν τη δυνατότητα να ασχοληθούν και με άλλα παρόμοια τέτοια μαθήματα, ενώ σε περίπτωση που επρόκειτο να λάβουν μέρος σε μία συνέντευξη επιλογής, θα επεδίωκαν να ασχοληθούν με το μάθημα
Τα συμπεράσματα από αυτή την πιλοτική έρευνα μπορούν να αξιοποιηθούν ώστε να καθοδηγήσουν το επανασχεδιασμό του μαθήματος για την παραγωγή μιας βελτιωμένης έκδοσης του, η οποία θα μπορούσε στη συνέχεια να χρησιμοποιηθεί σε μία μεγαλύτερης κλίμακας έρευνα.
E-elearning is a multi-dimensional area wherein theories/models and practices of various fields, such as learning, art, technology and business, merge. This work focuses on the part of e-learning for professional training, with special emphasis on educational planning. The key aim of this study was to explore and highlight the major contemporary methodologies of e-learning design, towards the direction of professional training. The design, development, experiential implementation and finally, the evaluation of an e-learning program for training, was another objective of this work.
The work was therefore developed in two phases. First, the theoretical framework –with a special focus on the Scenario-based e-Learning approach (SBeL)- was elaborated, to provide then, the basis for the design of the e-learning course which would be used for the study. The course developed within the framework of this study was designed to simulate a mock interview.
A small scale pilot study, targeting TEPAES students was designed and conducted. The participating students were first asked to utilize the e-learning material for a while and, immediately afterwards, to answer the online questionnaire, aimed at formative evaluation of the course. A free discussion among the participants and the researchers followed.
The conclusions derived from both face to face conversation and from the processing of the responses to the questionnaire, were very encouraging. Participants welcomed the course with great interest. At a very high percentage they described it as both, pleasant and useful. Furthermore, flaws in the design of the course were identified and discussed and, suggestions for improvements were made.
The findings from this pilot study could be used to guide the redesign of the course towards the direction of producing an improved version for the conduction of a larger scale research.

426Μ/2013016 ΜΟΥΛΕΛΗΣ ΗΛΙΑΣ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Στάσεις και Αντιλήψεις των Εκπαιδευτικών, για την Διαχείριση Κρίσεων σε Σχολικές Μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Attitudes and Perceptions of Teachers, Concerning Crisis Management in Secondary Education School Units of Western Macedonia

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να εξετάσει μέσα από τις αντιλήψεις, απόψεις και στάσεις των εκπαιδευτικών που υπηρετούν στα δημόσια σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Δυτικής Μακεδονίας την ετοιμότητα των σχολικών μονάδων για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης που μπορούν να εκδηλωθούν στο σχολικό περιβάλλον.
Η διερεύνηση των στάσεων και αντιλήψεων των εκπαιδευτικών έγινε με την χρήση ερωτηματολογίου κατάλληλα διαμορφωμένου και σταθμισμένου, το οποίο απαντήθηκε από 124 εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Δυτικής Μακεδονίας στο διάστημα Μαΐου – Ιουνίου 2014.
Η έρευνα αποκάλυψε μέσω των στάσεων, απόψεων και αντιλήψεων των εκπαιδευτικών, ότι τα σχολεία στα οποία υπηρετούν δεν είναι κατάλληλα προετοιμασμένα για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης, δεν υπάρχει ο κατάλληλος εξοπλισμός, αλλά ούτε και οι ίδιοι έχουν λάβει την κατάλληλη εκπαίδευση.
Πρωτίστως είναι επιτακτική η θέσπιση ενός κοινού νομικού πλαισίου για την αντιμετώπιση των καταστάσεων κρίσης στο σχολικό περιβάλλον. Είναι απαραίτητη η δημιουργία σχετικών δομών εκπαίδευσης και εξάσκησης των υπηρετούντων εκπαιδευτικών, καθώς και η προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού για τις σχολικές μονάδες. Η αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση των κρίσεων στα σχολεία βελτιώνεται μόνο με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ολοκληρωμένων ασκήσεων ευρείας κλίμακας από διεπιστημονικές ομάδες όλων των εμπλεκομένων.
Purpose of the present study was to investigate through perceptions, views and attitudes of teachers serving at public schools of secondary education of Western Macedonia the preparedness to respond in a crisis situation in school environment.
Self – reported responses were collected with the help of a questionnaire, which was tested for its credibility and validity. 124 teachers answered the questionnaire between the months May 2014 – June 2014.
Study have shown, through the perception, views and attitudes of teachers that schools of secondary education of Western Macedonia are not prepared to respond in crises situations. There is lack of proper equipment. Teachers are not trained to respond in crisis situations.
It is necessary for a law framework to be adopted in order to prevent and respond in school crisis situations. Training opportunities should be given to teachers. Ministry of Education should provide schools with proper equipment to prevent and confront crises. Improvement

and effectiveness concerning school crises is the result of large scale drills with wide participation.

426Μ/2013017 ΜΠΟΤΣΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η επικοινωνία Σχολείου- Οικογένειας στην περίοδο της κρίσης στην Ελλάδα: Ο ρόλος των γονέων

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Cooperation between School and Family, during the times of economic crisis in Greece: the parental role

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Μπαμπάλης Θωμάς, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Καθηγήτρια Ποτίτσα Ξανθάκου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Εισαγωγή

Η γονεϊκή εμπλοκή (parental involvement) ή συμμετοχή των γονέων στην σχολική εκπαίδευση των παιδιών, όπως αναφέρεται στη διεθνή βιβλιογραφία τις τελευταίες δεκαετίες, αποτελεί αντικείμενο έρευνας όχι μόνο γιατί είναι μια ενδιαφέρουσα μορφή συμπεριφοράς των γονέων και χαρακτηριστικό γνώρισμα των αποτελεσματικών σχολείων αλλά ειδικότερα φαίνεται να ασκεί ποικιλότροπη επίδραση στην ανάπτυξη του παιδιού (Γεωργίου, 2011).

Τα αποτελέσματα πολλών ερευνών αποδεικνύουν ότι οι μαθητές δείχνουν καλύτερες επιδόσεις όταν οι γονείς και οι δάσκαλοι τους έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν ό ένας τις προσδοκίες του άλλου διατηρώντας παράλληλα μια επικοινωνία που θα επιτρέπει και στα δύο μέρη να γνωρίζουν την πρόοδο και τη συμπεριφορά του παιδιού, τόσο στο σχολικό όσο και στο οικογενειακό περιβάλλον, τις συνήθειες της μελέτης του, τα ενδιαφέροντά του, τις κλίσεις του, τις στάσεις του απέναντι στο σχολείο, όπως επίσης και τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις του παιδιού με το περιβάλλον του (Μυλωνάκου-Κεκέ, 2009).

Τα ζητήματα επικοινωνίας/συνεργασίας σχολείου-οικογένειας με αιχμή την γονεϊκή εμπλοκή βρίσκονται σε πολύ προχωρημένα επίπεδα ερευνών και τυγχάνουν ευρείας εφαρμογής σε χώρες της Δυτικής Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής. Πλέον οι γονείς αντιμετωπίζονται ως συνέταιροι των δασκάλων στη διαδικασία εκπαίδευσης των παιδιών, μια άποψη που βασίζεται στο συστημικό μοντέλο.

Η ολόπλευρη ανάπτυξη, η πρόοδος και η σχολική επίδοση του μαθητή, βρίσκονται σε άμεση συνάρτηση με τους δύο σπουδαιότερους κοινωνικούς φορείς την οικογένεια και το σχολείο (Ανδρεαδάκης, Καΐλα, Ξανθάκου & Παπαζαχαρίου, 2013). Η συντριπτική πλειοψηφία των ερευνών υποστηρίζει ότι ένα εκπαιδευτικό σύστημα έχει ευνοϊκά αποτελέσματα και το παιδί έχει περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας, όταν οι γονείς συνεργάζονται με το σχολείο.

Η ανάγκη συνεργασίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας στην Ελλάδα αν και κατοχυρώνεται σε θεωρητικό και θεσμικό επίπεδο από τον Ν.1566/85, στην πραγματικότητα είναι ανεπαρκές και δεν προωθεί την ουσιαστική εμπλοκή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία του παιδιού τους.

Αποτελεί κοινή παραδοχή πως τα παιδιά μας καλούνται σήμερα να ζήσουν σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, όπου η τεχνολογία αναπτύσσεται ταχύτατα, μεταβάλλοντας καταιγιστικά αντιλήψεις, αξίες και τρόπους ζωής. Σήμερα και ιδίως στη χώρα μας που η κοινωνική –οικονομική κρίση συνοδεύεται από αναδιαρθρώσεις στην αγορά εργασίας που επιβάλλονται βίαια, σε θεσμικό και συμβολικό επίπεδο, έχουν σαν αποτέλεσμα την ταχύτατη απαξίωση της χρησιμότητας των εφοδίων που παρέχει το σχολείο. Οι Έλληνες αντιμετωπίζουν τραγικές συνέπειες στην κοινωνική ζωή, καθώς η συρρίκνωση και η έλλειψη εισοδήματος επιφέρει απώλειες στην ευημερία και ωθεί μεγάλα τμήματα του πληθυσμού στην φτώχεια

(Αναγνώστου, 2012). Ειδικότερα η κρίση αντανακλάται και εντός του οικογενειακού συστήματος το οποίο υφίσταται και αυτό αλλαγές εξαιτίας των μεταβολών που λαμβάνουν χώρα στο ευρύτερο κοινωνικό σύστημα. Συσχετίζοντας όλα τα παραπάνω τεκμηριώνεται η άποψη ότι ένα σύγχρονο σχολείο θα πρέπει να υποστηρίζει και να διευκολύνει το νέο άνθρωπο να αποκτήσει όχι μόνο γνωστικές δεξιότητες, αλλά ταυτόχρονα να αναπτύσσει και να ενισχύει επιπλέον συναισθηματικές και κοινωνικές δεξιότητες.

Η παρούσα μελέτης αποτελεί μια προσπάθεια διερεύνησης των απόψεων των γονέων για την επικοινωνία και τις σχέσεις που έχουν με το σχολείο όπου φοιτά το παιδί τους, καθώς και πως αυτή διαμορφώνεται εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, επηρεάζοντας με τη σειρά της την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών. Τα ευρήματα της παρούσας έρευνας αποτελούν σημαντικές ενδείξεις ότι οι γονείς όχι μόνο επικοινωνούν με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου και το διευθυντή στην διάρκεια της οικονομικής ύφεσης που διανύει η χώρα, αλλά η επικοινωνία αυτή εμφανίζεται ενισχυμένη ποιοτικά, να υπάρχει σε υψηλά ποσοστά.

4.1 Σκοπός της έρευναςΗ παρούσα εργασία σκοπό έχει τη διερεύνηση των αντιλήψεων των γονέων για την επικοινωνία και τις σχέσεις που έχουν με το σχολείο όπου φοιτά το παιδί τους, καθώς και πως αυτή διαμορφώνεται εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, επηρεάζοντας με τη σειρά της την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών. Τα τελευταία χρόνια της οικονομικής ύφεσης που διανύει η χώρα, οι σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ των ανθρώπων έχουν κλονιστεί με αποτέλεσμα η διερεύνησή τους αλλά και η αναζήτηση του λόγου για τον οποίο υπάρχει αυτό το φαινόμενο αποτελεί καίριο ερώτημα για τους σύγχρονους ερευνητές.

Μέθοδος της έρευνας.Για την επίτευξη του σκοπού της έρευνας, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος συλλογής ερωτηματολογίων. Η έρευνα έλαβε χώρα το 2ο τρίμηνο του 2015 και περιλάμβανε τη συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου με κλειστού τύπου ερωτήσεις ώστε να επιτευχθεί αυξημένη αντικειμενικότητα στις απαντήσεις. Το ερωτηματολόγιο αποτελείται συνολικά από ερωτήσεις για τα ατομικά στοιχεία του γονέα και 27 ερωτήσεις κλειστού τύπου απαντήσεων, εκ των οποίων οι περισσότερες με πενταβάθμια κλίμακα τύπου Likert.

Στην παρούσα έρευνα συμμετείχαν 134 γονείς, δύο σχολείων στην ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Αττικής. Από το δείγμα το 65,7% ήταν γυναίκες ενώ το υπόλοιπο 34,3% άνδρες. Όλα τα δεδομένα που συλλέχτηκαν μέσω των ερωτηματολογίων αναλύθηκαν με το εξειδικευμένο στατιστικό λογισμικό SPSS 21 (SPSS Inc., Chicago, IL, U.S.A.).

Συμπεράσματα.

1. Πράγματι υφίσταται θετική επικοινωνία/συνεργασία οικογένειας και σχολείου η οποία όχι μόνο δεν επηρεάστηκε από την επίδραση της υπάρχουσα κρίσης αλλά εμφανίζεται σε υψηλά ποσοστά.
2. Οι σχέσεις γονέων και εκπαιδευτικών είναι καλές, επικοινωνούν πολύ συχνά και επιθυμούν να συνεργάζονται πολύ με το σχολείο.
3. Έχουν θετική άποψη για το σχολείο και θεωρούν ότι ο χώρος του είναι ευχάριστος για τα παιδιά τους.
4. Έχουν μεγάλη εμπιστοσύνη στους εκπαιδευτικούς ιδίως για προσωπικά προβλήματα των παιδιών που επηρεάζουν τη μάθησή τους.
5. Έχουν υψηλές προσδοκίες από τα παιδιά τους.
6. Νιώθουν ευχαριστημένοι από την επαφή με τους εκπαιδευτικούς, διαπίστωση που φαίνεται να σχετίζεται με το θετικό σχολικό κλίμα και τις ποιοτικές διαπροσωπικές σχέσεις που αναπτύσσουν μαζί τους.
7. Η πλειονότητα των γονέων έχει την πεποίθηση πως αποτελεί αναγκαιότητα η εθελοντική προσφορά τους στο σχολείο. Η διαπίστωση αυτή φαίνεται να έχει σχέση τόσο με το θετικό σχολικό κλίμα συνεργασίας οικογένειας και σχολείου όσο και με την

κοινωνικοοικονομική κρίση σε μια προσπάθεια των γονέων να περιορίσουν τις επιπτώσεις της στο σχολείο.

8. Σχετικά με τον/την διευθυντή/τρια οι γονείς θεωρούν ότι η επικοινωνία μαζί του πραγματοποιείται πολύ εύκολα, ότι είναι αποτελεσματικός σε ζητήματα επικοινωνίας, γνώσης και αντιμετώπισης θεμάτων σχετικών με το σχολείο και έχουν την αντίληψη πως οι σχέσεις μαζί του είναι πολύ καλές.

9. Ως προς την ανταπόκριση τόσο του σχολείου γενικά όσο και του διευθυντή στην επικοινωνία τους με τους γονείς για θέματα που αφορούν στην κοινωνικοοικονομική κρίση, οι γονείς έχουν την άποψη σε υψηλό μάλιστα ποσοστό, ότι τόσο το σχολείο όσο και ο διευθυντής, ανταποκρίνονται μεγάλο βαθμό στις νέες προκλήσεις.

10. Αυτό φαίνεται να σχετίζεται με τα προηγούμενα συμπεράσματα και απορρέει από το οικείο σχολικό περιβάλλον, το κλίμα αποδοχής και εμπιστοσύνης που αισθάνονται οι γονείς, την ποιότητα και η συχνότητα της επικοινωνίας γονέων και εκπαιδευτικών, τα οποία με τη σειρά τους προωθούν τη γονεϊκή εμπλοκή στο σχολείο.

Προτάσεις:

1. Η επέκταση της σχετικής έρευνας (διαφορετικές μέθοδοι έρευνας, μεγαλύτερο και αντιπροσωπευτικότερο δείγμα πληθυσμού) ώστε να είναι δυνατή η γενίκευση των συμπερασμάτων.

2. Διερεύνηση των αντιλήψεων και των άλλων εμπλεκομένων στην εκπαιδευτική διαδικασία για το θέμα αυτό.

3. Διερεύνηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που είναι δυνατό να αποκτά η σχέση ανάμεσα στους γονείς και στους εκπαιδευτικούς, σύμφωνα με την περιοχή που διεξάγεται η έρευνα (π.χ. αστική ή αγροτική) και των μοναδικών γνωρισμάτων που απορρέουν από τις κοινωνικοοικονομικές διαφορές των υποκειμένων του δείγματος.

4. Μελέτη των πεποιθήσεων των γονέων, των νηπιαγωγών και των προϊσταμένων νηπιαγωγείων για τη σχέση οικογένειας-σχολείου στην Ελλάδα της κρίσης.

5. Μελέτη των απόψεων γονέων, των καθηγητών και των διευθυντών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για τη σχέση αυτή στην Ελλάδα της κρίσης.

6. Μελέτη του ρόλου των στελεχών της εκπαίδευσης πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην επικοινωνία σχολείου-οικογένειας.

7. Η εκπαίδευση και η επιμόρφωση του συνόλου των εκπαιδευτικών σε θέματα που έχουν να κάνουν με την επικοινωνία σχολείου-οικογένειας.

8. Οργάνωση και εφαρμογή επιμορφωτικού συμμετοχικού προγράμματος συνεκπαίδευσης γονέων και εκπαιδευτικών σε θέματα επικοινωνίας.

9. Αλλαγή του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ουσιαστική συμμετοχή των γονιών στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Parental involvement or parents participation in the education of children, as' reported in the literature in recent decades, is being investigated not only because it is an interesting form of parents' behavior and feature of effective schools but especially seems to exercise diverse impact on child development. The concept of involvement or participation is almost identical to that of cooperation, defining it as a consequential diverse attitudes and methods, both at home and at school. The school-family communication issues with spike parental involvement are in very advanced levels of research and widely applicable to countries of Western Europe and North America.

The all-round student's development, progress and school performance are directly related to the two most important social institutions of family and school. The cooperation of these two institutions is a necessity, since coexist in the child's life for many years, decisively influencing the development of his personality. The vast majority of research supports that an

educational system has favorable results and the child has a better chance of success when parents work with the school. It is a common assumption that our children are now required to live in a constantly changing environment, where technology develops rapidly changing barrage perceptions, values and lifestyles. The future presents of parameters instability which did not happen in our own past, and features of a high degree of uncertainty and unpredictability.

This study is an attempt to explore the views of parents on communication and relationships with the school where their child attends, and how it is formed due to the economic crisis, affecting in turn the all-round development of students. The findings of this study strongly suggest that parents not only communicate with the school teachers and the director during the economic recession that the country is going through, but communication appears to have enhanced quality in high rates. At the same time it highlights the firm will and willingness of parents to assist in the education of their children and volunteer work in their child's school especially in the socio-economic crisis, perhaps in an attempt to minimize its impact on the school.

426Μ/2013018 ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η συστημική προσέγγιση των οργανισμών, το μάνατζμεντ και το γνωστικό μάνατζμεντ στη διοίκηση των Σχολικών Μονάδων

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The systemic approach of organizations, the management and the cognitive management in school administration

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Κέφης Βασίλειος, Αναπληρώτης Καθηγητής, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Κατά καιρούς έχουν γίνει προσπάθειες μέσα από τεχνοκρατικές κυρίως προσεγγίσεις, να βρεθούν τρόποι που αφορούν στην διοικητική προσαρμογή των οργανισμών προκειμένου η λειτουργία τους να ανταποκρίνεται στο σύγχρονο, ραγδαία μεταβαλλόμενο οικονομικά, πολιτικά και πολιτισμικά, περιβάλλον. Οι τεχνοκρατικές αυτές προσεγγίσεις, όπως για παράδειγμα η εφαρμογή των αρχών του μάνατζμεντ των επιχειρήσεων στη διοίκηση των σχολικών μονάδων, έχουν εγείρει μεγάλες επικρίσεις για τους σκοπούς και τους στόχους για τους οποίους υιοθετούνται.

Παρατηρώντας σήμερα έναν οργανισμό, για παράδειγμα μία σχολική μονάδα, θα πρέπει αναμφίβολα να σταθούμε: α) στην πολυπλοκότητα του περιβάλλοντος εντός του οποίου υπάρχει και δραστηριοποιείται, δεχόμενος επιρροές και επιδράσεις από αυτό και β) στην εσωτερική του περιπλοκότητα.

Και εδώ προκύπτει ένα εύλογο ερώτημα: με ποιον τρόπο μπορεί το περιβάλλον εντός του οποίου βρίσκεται ένας εκπαιδευτικός, για παράδειγμα, οργανισμός να επηρεάσει εσωτερικές διαδικασίες λειτουργίας του ίδιου του οργανισμού; Το γεγονός ότι η σύγχρονη διοικητική-οργανωσιακή πραγματικότητα φαίνεται να απαιτεί πιο σύνθετα εργαλεία ανάλυσης σε σχέση με τα έως τώρα διαθέσιμα από τον χώρο του μάνατζμεντ, εργαλεία τα οποία μπορούν να υποστηρίξουν (προσφέροντας μεγαλύτερη επάρκεια) το μάνατζμεντ, αυτό από μόνο του αποτελεί πρόκληση για όποιον ενδιαφέρεται για θέματα που έχουν σχέση με τη Δημόσια Διοίκηση γενικότερα και με την οργάνωση και διοίκηση (διαχείριση) σχολικών μονάδων ειδικότερα.

Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας είναι η παρουσίαση σύνθετων εργαλείων ανάλυσης της σύγχρονης πραγματικότητας των οργανισμών (άρα και των σχολικών μονάδων) όπως είναι η συστημική προσέγγιση και το γνωστικό μάνατζμεντ, εργαλείων που μπορούν να δώσουν διαφορετική δυναμική σε πτυχές άλλων πιο τεχνοκρατικών προσεγγίσεων στη δημόσια διοίκηση όπως αυτή του κλασικού μάνατζμεντ.

Στόχος της εργασίας είναι η χρηστική, για το χώρο της εκπαίδευσης, ανάδειξη αυτών των εργαλείων έτσι ώστε ένας εκπαιδευτικός οργανισμός να καταφέρνει μέσα από έναν σαφή λειτουργικό σκοπό και μέσα από την εξυπηρέτηση πραγματικών κοινωνικών αναγκών να ανταποκρίνεται, με όση το δυνατό μεγαλύτερη επάρκεια, στο έργο του και αυτό καθίσταται εφικτό με την παραδοχή ότι ένας εκπαιδευτικός οργανισμός, μία εκπαιδευτική μονάδα, λειτουργεί αποτελεσματικά όταν είναι σε θέση να ικανοποιήσει τις βασικές ανάγκες όλων των εμπλεκομένων στη λειτουργία της μερών, μέσω μιας εσωτερικής διαφοροποίησης, η οποία αξιοποιεί την περιβαλλοντική πολυπλοκότητα.

Sometimes there have been attempts through mainly technocratic approaches to find ways of relating to the administrative adjustment of organizations so that their operation meets the modern, rapidly changing economic, political and cultural, environment. These technocratic approaches, such as the application of the principles of business management in the administration of school units, have raised major criticisms of the purposes and objectives for which they are adopted.

Watching today an organization, for example a school unit should undoubtedly stand to: a) the complexity of the surroundings in which it exists and operates, accepting influences and effects of this.

b) Its internal complexity.

Here arises a reasonable question: How can affect the surroundings in which there is an educational organization, for instance, internal operating procedures of the organization itself? The fact that modern administrative-organizational reality seems to require more complex analysis tools compared to previously available from the management area, tools which can support management (providing greater efficiency), this in itself is a challenge for anyone interested in issues related to the public administration in general and the organization and management of schools in particular.

The purpose of this paper is the complex modern tools for analysis presentation of organizations (and thus of schools units) such as systemic approach and cognitive management, tools that can give different dynamics in aspects other more technocratic approaches to public administration as classical management.

Main target of the paper is utilitarian emergence, for the education, of these tools so that an educational organization manages in order to correspond through a clear functional purpose and the service of real social needs, with as much as possible greater efficiency at doing and this is possible under the assumption that an educational organization, an educational unit operates effectively when they are able to satisfy the basic needs of all those involved in the operation of parties by means of an internal differentiation, which exploits the surroundings complexity.

426Μ/2013019 ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδακτική της Ιστορίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The use of ICT in the teaching of History in Primary Education: The educational software

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Λιοναράκης Αντώνης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Ε.Α.Π.

Καθηγητής Φραγκίσκος Καλαβάσης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σύμφωνα με τον KarlMarx «Οι άνθρωποι δημιουργούν την ιστορία τους, αλλά δεν τη δημιουργούν όπως τους αρέσει. Δεν τη δημιουργούν κάτω από συνθήκες που επιλέγουν οι ίδιοι, αλλά κάτω από συνθήκες που είναι δεδομένες και έχουν προκύψει άμεσα από το παρελθόν» (Κόκκινος,1998).

Κατά τον Henri Pirenne «Ιστορία είναι η αφήγηση των πράξεων και των επιτευγμάτων των ανθρώπων που ζουν σε κοινωνίες», ενώ κατά τον Arthur Marwick «Ιστορία είναι το παρελθόν, όπως το γνωρίζουμε από τις ερμηνείες των ιστορικών, που εδράζονται στην κριτική μελέτη του ευρύτερου δυνατού αριθμού πηγών» (Κόκκινος,1998).

Η Ιστορία θεωρείται ένα κατεξοχήν θεωρητικό μάθημα, η διδασκαλία του οποίου έχει καθιερωθεί να γίνεται με τη μέθοδο της αφήγησης ή ακόμα χειρότερα με την ανάγνωση του κειμένου. Έτσι χάνεται το ενδιαφέρον των μαθητών και μετατρέπεται σε ένα ανιαρό μάθημα, το οποίο οι μαθητές θα πρέπει να αποστηθίσουν.

Ζούμε στην εποχή της επανάστασης της πληροφορίας ως συνέπεια της ανάπτυξης των εφαρμογών, της πληροφορικής και της επικοινωνίας. Επίσης, σε αντίθεση με το παρελθόν, το σύγχρονο ελληνικό σχολείο συγκροτείται από μαθητές διαφορετικού κοινωνικού, πολιτισμικού και οικονομικού επιπέδου.

Λαμβάνοντας υπόψη λοιπόν τα παραπάνω, οι εκπαιδευτικοί αναζητούν ή οφείλουν να αναζητήσουν νέες μεθόδους διδασκαλίας ώστε να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των μαθητών, να γίνει το μάθημα περισσότερο εποικοδομητικό, να εξομαλύνουν τις διαφορές και να επιτευχθεί η αποδοχή της εθνικής και πολιτισμικής διαφορετικότητας. Ένα μέσο για την επίτευξη αυτών είναι η σωστή χρήση των ΤΠΕ στη διδακτική της Ιστορίας.

Οι Τεχνολογίες των Πληροφοριών και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) είναι ένας όρος που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών, εφαρμογών, τεχνολογιών, εξοπλισμού και λογισμικών, δηλαδή εργαλεία όπως η τηλεφωνία και το Διαδίκτυο, η τηλεόραση, οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, τα δίκτυα και τα λογισμικά που είναι αναγκαία για τη χρήση των εν λόγω τεχνολογιών.

Στην παρούσα εργασία εξετάζεται η χρήση λογισμικών εργαλείων στην διδασκαλία της Ιστορίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Συγκεκριμένα διερευνώνται οι δυνατότητες αξιοποίησής τους στο μάθημα της Ιστορίας, ο βαθμός αξιοποίησης αλλά και τα κριτήρια που παίζουν καθοριστικό ρόλο σε αυτή. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιείται ποσοτική έρευνα σε δημοτικά σχολεία της Νήσου Ρόδου.

Λέξεις κλειδιά: Ιστορία, λογισμικά, εκπαιδευτικοί

According to KarlMarx «People create their history, but not create it as they like. Not create it under circumstances chosen by themselves, but under circumstances that are specific and have directly resulted from the past " (Kokkinos, 1998)

When Henri Pirenne «History is the narrative of the acts and achievements of people living in societies", while at the Arthur Marwick «History is the past, as we know from the interpretations of historians, who are based in the critical study of the widest possible number of sources " (Kokkinos, 1998).

History is considered an eminently theoretical course, the teaching of which has been established to become the method of storytelling or even worse by reading the text. So lost student interest and turns into a boring class, which students should memorize.

We live in the information revolution era as a result of application development, information technology and communication. Also, unlike the past, the modern Greek school composed of students of different social, cultural and economic level.

Considering the above, therefore, teachers seek or need to seek new methods of teaching to attract students' interest, to make the lesson more constructive, to smooth differences and achieve the acceptance of ethnic and cultural diversity. One means of achieving this is the appropriate use of ICT in the teaching of history.

The Information and Communication Technologies (ICTs) is a term that covers a wide range of services, applications, technologies, equipment and software, tools such as telephony and the Internet, television, computers, networks and software is needed to use these technologies.

This project examines the use of software tools in the teaching of History in Primary Education. It explores the possibilities of exploitation in the course of history, the rate of recovery and the criteria that play a key role in this. For this purpose the quantitative research in primary schools of the Island of Rhodes.

426Μ/2013020 ΠΑΝΤΕΛΕΩΝ ΜΙΧΑΛΙΤΣΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Τα παιδιά μαθαίνουν από τα λάθη τους: Η αξιοποίηση των e-portfolios ως εργαλείο αυτο-αξιολόγησης στην προσχολική ηλικία στην Ελλάδα

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Children learn from their mistakes: The use of e-portfolios as a self assessment tool in preschool age in Greece

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Λιοναράκης Αντώνης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Ε.Α.Π.

Καθηγήτρια Ελένη Θεοδωροπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας μαθαίνουν μέσα από ένα συνδυασμό μαθησιακών εμπειριών: αυθόρμητες και οργανωμένες εμπειρίες που ξεκινάνε από τα ίδια και τα ενδιαφέροντά τους και εμπειρίες που οργανώνει ο/η εκπαιδευτικός, με συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους που θέτει το Πρόγραμμα Σπουδών ή προκύπτουν από τις ανάγκες των μαθητών της τάξης του. Καθοδηγούνται και υποστηρίζονται από τους /τις εκπαιδευτικούς ώστε να αναπτύξουν να καλλιεργήσουν βασικές ικανότητες όπως επικοινωνία, δημιουργική και κριτική σκέψη, προσωπική ταυτότητα και αυτονομία και να χρησιμοποιήσουν γνωστικά εργαλεία και δεξιότητες για την επίλυση προβλημάτων, οδηγούμενα σταδιακά στην αυτορρυθμιζόμενη μάθηση. Με τη εισαγωγή των Νέων Τεχνολογιών στα Προγράμματα Σπουδών του Νηπιαγωγείου στην Ελλάδα, αρχικά το 2003 στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ) και μετέπειτα στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου το 2011 και την ενσωμάτωσή τους στην καθημερινή πρακτική της τάξης, ο ατομικός φάκελος αξιολόγησης του μικρού παιδιού (portfolio), θα μπορούσε εν δυνάμει να εξελιχθεί σε ψηφιακό χαρτοφυλάκιο (e-portfolio).Η τήρηση του ατομικού φακέλου αξιολόγησης των μικρών παιδιών σε ψηφιακή μορφή μπορεί να χρησιμοποιηθεί, τόσο για να τεκμηριώσει την ατομική τους πρόοδο και τα επιτεύγματά τους στο χρόνο, όσο και ως μέσο μετάβασής τους στο Δημοτικό Σχολείο.

Children of early childhood learn through a combination of educational experiences: spontaneous and organized experiences which begin from themselves and their interests and experiences that organize the teacher with specific learning objectives set by the Curriculum or resulting from the needs of students of about. They are guided and supported so as to develop and refine basic abilities such as communication, constructive and critical thought, personal identity and autonomy, using cognitive tools and skills for problem solving, gradually guided to the self controlled knowledge.With the initiation of the new technologies in the curriculum of the kindergarten in Greece, for the first time in 2003 in the Cross Curriculum Framework (C.C.F) and later New Curriculum in 2011and their incorporation in daily practice of the order, the individual assessment of the young child folder(portfolio) could potentially develop into a digital portfolio(e-portfolio).The keeping of individual evaluation dossier of young children in digital form can be used both to demonstrate their individual progress and achievements over time, and as a means of transition to primary school.

426Μ/2013021 ΠΑΡΑΔΕΙΣΑ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η ανάδειξη, η προσέγγιση και η επεξεργασία προβλημάτων στο χώρο του σχολείου μέσα από το ερευνητικό πρίσμα της επαγγελματικής ηθικής

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Revealing, approaching and processing problems in school through the research scope of professional ethics

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγήτρια Ελένη Θεοδωροπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Καΐλα Μαρία, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η παρούσα εργασία είχε ως σκοπό την ανάδειξη των σημείων εκείνων που δημιουργούν ασάφειες και εμπλοκές στην εκπαιδευτική διαδικασία, όταν προκύπτουν ζητήματα στο σχολείο τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο της επαγγελματικής ηθικής, το οποίο θεωρείται ότι τελεί σε κατάσταση συνεχούς προσδιορισμού και επαναπροσδιορισμού.
Σε μια σειρά εικονικών παραδειγμάτων έγινε μια προσπάθεια να προσδιορισθούν παράγοντες που διαμορφώνουν το πεδίο της επαγγελματικής ηθικής στην εκπαίδευση απαντώντας στα ερωτήματα που αφορούν στο ποιος είναι ο ηθικός προβληματισμός στο κάθε περιστατικό, εάν είναι αντιληπτός από τους εκπαιδευτικούς που εμπλέκονται σε αυτό, ποια η σημασία του για την εκπαιδευτική διαδικασία, ποιες αρχές, αξίες, θεωρίες, κανόνες ή διαδικασίες ακολουθούν οι εκπαιδευτικοί για την αντιμετώπισή του και γιατί, καθώς επίσης, πώς αλλιώς θα μπορούσε να διαχειριστεί κανείς την εκάστοτε κατάσταση προβλέποντας και τις πιθανές συνέπειες για τα εμπλεκόμενα άτομα. Το άμεσο ζητούμενο σ΄αυτή τη διαδικασία της ανάλυσης και ερμηνείας των εικονικών παραδειγμάτων είναι να αναδειχθεί η συμβολή και η αξία της επαγγελματικής ηθικής στην προσέγγισή των αναφαινόμενων ηθικών προβλημάτων, ώστε να οδηγηθεί η παιδαγωγική πράξη στην ανανέωση και τη βελτίωσή της.

The purpose of this essay is to highlight the points that cause uncertainties and obstacles in the educational process when problems that come under the field of professional ethics emerge in school. The field of professional ethics is considered to be continually defined and redefined.
Through a few figurative incidents we tried to define factors that shape the field of professional ethics in education. This was attained by answering to the questions that refer to which is the ethical problem in each case, which is its significance for the educational process, if this problem is realized by the persons who are involved in, which principles, values, theories, rules, procedures do educators follow in order to deal with it, which are the reasons they have chosen those instead of others and how this ethical problem could be managed differently predicting at the same time the consequences for the persons. The main purpose of an analysis and an interpretation of this kind is the recognition of professional ethics value and contribution concerning the ethical problems approach, so that educational process can be renewed and improved.

426Μ/2013022 ΠΕΡΙΣΤΕΡΗ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η Συστημική Σκέψη στην ηγεσία και ανάπτυξη σχολικών μονάδων

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Systems Thinking on educational leadership and school improvement

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Στην παρούσα εργασία, με βιβλιογραφική ανασκόπηση, παρουσιάζονται βασικά ζητήματα διοίκησης και ηγεσίας, μέσα από τις απόψεις θεωρητικών του πεδίου, όσον αφορά τους τρόπους διοίκησης και ηγεσίας των οργανισμών και ειδικότερα των εκπαιδευτικών οργανισμών. Δίνεται έμφαση στη μελέτη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της διοίκησης και ανάπτυξης σχολικών μονάδων μέσα από το πλαίσιο της θεωρίας συστημάτων. Σε περιβάλλοντα υψηλής πολυπλοκότητας, όπως για παράδειγμα οι ζωντανοί οργανισμοί, επόμενο είναι να απαιτείται μια διαφορετική, ολιστική προσέγγιση, η οποία θα είναι σε θέση να αντιμετωπίζει την πολυπλοκότητα και να επιτρέπει στον παρατηρητή να λογίζεται ικανοποιητικά. Σε μια εποχή συνεχόμενων εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων, οι διευθυντές-ηγέτες καλούνται να ανταποκριθούν σε απαιτητικές και αντικρουόμενες προσδοκίες. Ο παραδοσιακός ρόλος του διευθυντή-διαχειριστή παραμένει το πρωταρχικό στοιχείο για την αντιμετώπιση των αυξανόμενων πιέσεων της εκάστοτε εκπαιδευτικής πολιτικής, αλλά παράλληλα με τη διαχείριση της καθημερινότητας του σχολείου ο διευθυντής-ηγέτης, οφείλει να παρέχει το όραμα που θα εμπνεύσει, θα κινητοποιήσει και θα οδηγήσει το σύνολο των μελών της σχολικής κοινότητας, δημιουργώντας μια κοινή οργανωσιακή κουλτούρα. Το φαινόμενο της ηγεσίας είναι μεγάλης σημασίας για κάθε κοινωνικό σύστημα και οι αρχές και οι πρακτικές της σχολικής ηγεσίας, όπως καταδεικνύεται από την πληθώρα των ερευνών και την μεγάλη σε έκταση διεθνή βιβλιογραφία, καταμαρτυρούν την απαράμιλλη συμβολή της στην ανάπτυξη και αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού έργου, επισημαίνοντας ότι « η ηγεσία λειτουργεί ως καταλύτης για την απελευθέρωση δυνητικών ικανοτήτων που υπάρχουν ήδη στο σχολικό οργανισμό, επηρεάζοντας τόσο την ποιότητα της οργάνωσης και λειτουργίας του σχολείου όσο και τη μάθηση των μαθητών» (Leithwood et al., 2006).

In this paper, through bibliographical review and the theoretical aspects of the field, basic management and leadership issues are presented regarding the management and leadership of organizations and particularly educational institutions. Emphasis is laid on the study of the educational process and the administration and development of schools within the framework of the systems theory. In environments of high complexity, such as living organisms, as expected, a different, holistic approach is required, which will be able to address the complexity and allow the observer to be considered satisfactory. In an era of continuous educational reforms, headmasters – leaders are invited to meet demanding and conflicting expectations. The traditional role of the headmaster – manager remains the primary means of dealing with the increasing pressures of current educational policy, but in addition to the daily school management, headmasters – leaders ought to grant a vision that will inspire, motivate and lead all the members of the school community, creating a collective organizational culture.

The phenomenon of leadership is crucial to any social system and the principles and practices of school leadership, as evidenced by the plethora of research and the great in extent bibliography, testify its unparalleled contribution to the development and effectiveness of educational work, noting that "leadership acts as a catalyst for the release of potential capacities that already exist in the school organization, affecting both the quality of the organization and the operation of the school and students learning" (Leithwood et al., 2006).

426Μ/2013023 ΠΕΤΡΟΥ ΑΡΓΥΡΟΥΛΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Θεωρίες σχολείου και αναπαραστάσεις εκπαιδευτικών

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: School theories and teachers' representations

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Φραγκίσκος Καλαβάσης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Οι προκλήσεις που δέχεται η εκπαίδευση στη σημερινή κοινωνία επιβάλλουν ένα νέο πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της, που θα αναβαθμίσει το ρόλο της στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των ραγδαίων κοινωνικών, τεχνολογικών, επιστημονικών και οικονομικών αλλαγών. Η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία αποτέλεσε προϊόν προβληματισμού αναφορικά με τη δυνατότητα βελτίωσης των διαδικασιών, που συντελούνται στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας και επομένως και της παρεχόμενης εκπαίδευσης.
Η παρούσα εργασία, αναγνωρίζοντας το σημαντικό ρόλο του εκπαιδευτικού, προσπάθησε να κάνει μια πρώτη αποτύπωση των αναπαραστάσεων των εκπαιδευτικών σχετικά με την οργανωτική δομή (τον τρόπο δηλαδή καταμερισμού της εργασίας και το σύστημα λήψης αποφάσεων), την εκπλήρωση των αντικειμενικών σκοπών (τον τρόπο που θα πρέπει να υιοθετούνται οι σκοποί από τον οργανισμό, αν δηλαδή θα πρέπει να αποδίδονται απ' ευθείας στην οργάνωση, η όχι), τις διεργασίες – στρατηγικές (με ποιο τρόπο οι εργασίες των οργανισμών θα πρέπει να έρχονται σε πέρας) και τον τρόπο αντιμετώπισης του ανθρώπινου δυναμικού σε μια σχολική μονάδα. Η αποτύπωση έγινε προκειμένου να διαπιστωθούν τα επικρατέστερα μοντέλα αναπαραστάσεων των εκπαιδευτικών, να εντοπιστούν οι νοσηρές καταστάσεις αλλά και τα δυνατά σημεία έτσι ώστε να υπάρξει αντιμετώπιση ή ενίσχυση αντίστοιχα και τέλος να ανιχνευτεί κατά πόσο οι αναπαραστάσεις αυτές είναι συμβατές με τα πραγματικά χαρακτηριστικά του σχολείου (όσο πιο κοντά τόσο πιο εύρυθμα λειτουργεί η σχολική μονάδα).

426Μ/2013024 ΠΕΤΣΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Πολυπολιτισμική εκπαίδευση. Διερευνώντας το ρόλο των εκπαιδευτικών στη σχολική μονάδα

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Multicultural education. Investigating the role of the educators in school

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Χρίστος Γκόβαρης, Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ο σκοπός της έρευνας είναι να διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί αντιλαμβάνονται και αντιμετωπίζουν την πολυπολιτισμικότητα, καθώς και θέματα που σχετίζονται με αυτή όπως είναι η προϋπηρεσία και η επιμόρφωση σε σχέση με την διαχείριση των ζητημάτων του σχολείου, το φύλο και η κατοχή μεταπτυχιακών τίτλων με την αντιμετώπιση των προβλημάτων, τις απόψεις των εκπαιδευτικών για την εμπλοκή ή μη των γονέων, την διαφοροποίηση των εκπαιδευτικών ανάλογα με την βαθμίδα που υπηρετούν. Στην έρευνα συμμετείχαν 127 εκπαιδευτικοί σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Από αυτούς οι 66 ανήκαν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση ενώ οι υπόλοιποι 61 στην δευτεροβάθμια. Συμμετείχαν 14 διαφορετικές ειδικότητες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τόσο από τη θεωρητική όσο και τη θετική κατεύθυνση και εκπαιδευτικοί δάσκαλοι. Κάτοχοι μεταπτυχιακών ή διδακτορικών πτυχίων ήταν 12 εκπαιδευτικοί, δεύτερο πτυχίο κατείχαν 6 εκπαιδευτικοί, ενώ οι υπόλοιποι 109 είχαν μόνο τις βασικές πανεπιστημιακές σπουδές. Η επιλογή των σχολείων έγινε από το σύνολο των σχολείων του νομού Λάρισας με τη μέθοδο της τυχαίας δειγματοληψίας. Ως μέσο συλλογής των δεδομένων επιλέχτηκε το ερωτηματολόγιο. Όλες οι ερωτήσεις ήταν με διαβαθμισμένη επιλογή σε 4βαθμια κλίμακα τύπου Likert και ανάλογα με τον τύπο και την έννοια των ερωτήσεων ανά κατηγορία, οι ερωτώμενοι έπρεπε να κυκλώσουν το κατάλληλο νούμερο σύμφωνα με τα παρακάτω (1=Συμφωνώ απόλυτα, 2=Συμφωνώ αρκετά, 3=Διαφωνώ αρκετά, 4=Διαφωνώ απόλυτα) ή (1=παρα πολύ, 2=αρκετα, 3=ελαχιστα, 4=καθολου) και τέλος (1=παντα, 2=αρκετες φορές, 3=ελαχιστες φορές, 4=ποτε). Το πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου περιελάμβανε ερωτήσεις πραγματολογικού χαρακτήρα, στις οποίες καταγράφονται τα στοιχεία των ερωτώμενων, όπως το φύλο, το επίπεδο εκπαίδευσης στο οποίο δίδασκαν (πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση), ο κλάδος στον οποίο ανήκαν, η θέση τους στην υπηρεσία ως μονίμου ή αναπληρωτή, τα χρόνια διδακτικής υπηρεσίας και η κατοχή μεταπτυχιακών τίτλων. Το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου περιελάμβανε ερωτήσεις σχετικές με τις απόψεις των εκπαιδευτικών και του προβληματισμού τους σε ζητήματα πολυπολιτισμικότητας, σε σχέση με το εκπαιδευτικό έργο, την ύπαρξη δυσκολιών στους μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο, την γνώση της γλώσσας από τους γονείς τους, την συνεργασία με αυτούς, την ύπαρξη ή μη συγκρούσεων, στερεοτύπων ή παρατατικών συμπεριφορών στην τάξη. Στο τρίτο μέρος του ερωτηματολογίου ζητήθηκε η άποψη για την αντιμετώπιση των μαθητών, σε διάφορα ζητήματα, η ενημέρωσή τους, οι πολιτισμικές διαφορές των μαθητών, η ύπαρξη συνεργασίας μέσα στην σχολική τάξη ή έξω από αυτή με τους γονείς. Τέλος στην τέταρτη ενότητα των ερωτήσεων οι ερωτώμενοι απάντησαν σε ερωτήσεις για την πολιτισμική διαφορετικότητα καθώς και τον τρόπο διαχείρισης προβλημάτων στις σχέσεις μεταξύ Ελλήνων και μαθητών με

διαφορετικό μεταναστευτικό υπόβαθρο. Για τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων εφαρμόσθηκε ανάλυση διακύμανσης ενός παράγοντα (One-way ANOVA) για τη διαπίστωση διαφορών μεταξύ των κατηγοριών των παραγόντων που μετρήθηκαν και εφαρμόστηκε το τεστ πολλαπλών συγκρίσεων (Scheffe post-hoc), για τη διερεύνηση των επιμέρους διαφορών μεταξύ των μέσων όρων. Επίσης για την ανάλυση των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκε περιγραφική στατιστική (μέσος όρος, τυπική απόκλιση). Ως επίπεδο σημαντικότητας ορίσθηκε το p<.05. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης διακύμανσης ANOVA έδειξαν ότι υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς το φύλο F(1,126)= 7,28, p<.05, και του τερματισμού των ανισοτήτων, του φύλου F(1,126)= 5,10, p<.05, και της κοινωνικής κατάστασης του αλλοδαπού μαθητή, του φύλου F(1,126)= 4,32, p<.05, και των φυλετικών ανισοτήτων στο σχολείο, του φύλου F(1,126)= 6,21, p<.05, και της ύπαρξης ρατσισμού στην τάξη, του φύλου F(1,126)= 4,74, p<.05, και της σημασίας των ερευνητικών εργασιών, του παράγοντα διδασκαλία σε Πρωτοβάθμια ή Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση F(1,126)= 8,04, p<.05, και της συνεργασίας, του παράγοντα διδασκαλία σε Πρωτοβάθμια ή Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση F(1,126)= 12,00, p<.05, και των διαθεματικών πρότζεκτ, του παράγοντα διδασκαλία σε Πρωτοβάθμια ή Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση F(1,126)= 4,25, p<.05, και των αξιών του εκπαιδευτικού συστήματος, ως προς την κατοχή μεταπτυχιακών τίτλων F(3,123)= 4,29, p<.006, και της υποστήριξης των γονέων, του παράγοντα επιμόρφωση σε θέματα πολυπολιτισμικότητας F(1,125)= 3,99, p<. ,048, και των φυλετικών διακρίσεων. Συμπερασματικά από την μελέτη καταδεικνύεται η πολυπλοκότητα και οι ποικίλες διαστάσεις του ζητήματος της πολυπολιτισμικότητας στην εκπαίδευση καθώς και το πλήθος των παραγόντων που εξετάστηκαν και που επηρεάζουν συνολικά τόσο τους εκπαιδευτικούς όσο και τους μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Ως προς το φύλο των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών από την μελέτη καταδεικνύεται ότι οι γυναίκες εκπαιδευτικοί, θεωρούν ότι εξαιτίας του φύλου οι μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο αντιμετωπίζουν ανισότητες στις ευκαιρίες που τους δίνονται για εξέλιξη. Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας συνεργάζονται περισσότερο με τους υπολοίπους συναδέλφους στο σχολείο, θεωρώντας ότι αυτή η τακτική είναι στρατηγικά ορθότερη για την αντιμετώπιση των αναφυομένων προβλημάτων. Αντίθετα οι καθηγητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης συνεργάζονται λιγότερο μεταξύ τους, με σκοπό την καλύτερη διαχείριση των δυσκολιών που αναφύονται στην τάξη, σχετικά με τα προβλήματα της πολυπολιτισμικότητας στο σχολείο. Οι εκπαιδευτικοί που κατέχουν κάποιο μεταπτυχιακό τίτλο, δηλώνουν ότι επιζητούν ελάχιστα την υποστήριξη των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο, προφανώς διότι θεωρούν ότι έχουν την δυνατότητα να διαχειρισθούν τις όποιες δυσκολίες μπορούν να προκύψουν στο εκπαιδευτικό τους έργο κρίνοντας ως μη απαραίτητη την συμβολή τους. Τέλος προτείνεται η διδασκαλία σε ένα πολυπολιτισμικό σχολείο επειδή παρουσιάζει αρκετές προκλήσεις για τον εκπαιδευτικό, να τύχει μεγαλύτερης προσοχής και μετεκπαίδευσης σε ζητήματα πολυπολιτισμικότητας, ώστε να υπάρχει μια ομαλή ένταξη των μεταναστών και των παλιννοστούντων μαθητών στο σχολείο και κατόπιν στο κοινωνικό σύνολο

The purpose of this study was to investigate the way in which teachers understand and face multiculturalism and related issues such as the experience and training in relation to the management of school issues, gender and occupation graduate bonds to address the problems, the views of teachers to involve parents or not, the diversification of education according to the same rank. The survey involved 127 teachers of primary and secondary education. Of these, 66 were in primary education while the remaining 61 in secondary. Attended 14 different secondary skills from both the theoretical and the positive direction and classroom teachers. Holders of postgraduate or doctoral degrees was 12 teachers, second degree had six teachers, while the remaining 109 had only basic university studies. The choice of schools was

made by all the schools in the prefecture of Larissa with the method of random sampling. As data collection tool questionnaire was selected. All questions were with scaled selection in 4vathmia Likert type scale and depending on the type and meaning of questions by category, respondents had to circle the appropriate number according to the following (1 = strongly agree, 2 = Agree enough, 3 = Disagree enough, 4 = disagree) or (1 = too much, 2 = fairly, 3 = lowest, 4 = not at all) and end (1 = always, 2 = Several times, 3 = rarely, 4 = never). The first part of the questionnaire included questions of a factual nature, which recorded data on respondents such as gender, level of education which taught (primary or secondary), the sector to which they belonged, their position in the service as an official or deputy , years of teaching service and holding postgraduate degrees. The second part of the questionnaire included questions related to the views of teachers and their reflection on multiculturalism issues in relation to the educational work, the existence of difficulties to the students the knowledge of the language of their parents, cooperation with them, the existence or not conflicts, stereotypes or imperfect behavior in the classroom. In the third part of the questionnaire applied in the treatment of students, on various issues, their relevance, cultural differences of students, the existence of collaboration within the classroom or outside it with their parents. Finally the fourth section of questions respondents answered questions about cultural diversity and how management problems in the relations between Greeks and students with different immigrant backgrounds. For the statistical analysis of data applied analysis of variance (One-way ANOVA) to detect differences between categories of factors were measured and applied the multiple comparison test (Scheffe post-hoc), to investigate individual differences between the means terms. Also for analysis of the results was used descriptive statistics (mean, standard deviation). As level of significance was set at $p < .05$. The results of ANOVA variance analysis showed that there were no statistically significant differences in gender $F(1,126) = 7,28$, $p < .05$, and the finish of inequalities, gender $F(1,126) = 5,10$, $p < .05$, and the social situation of foreign students, gender, $F(1,126) = 4,32$, $p < .05$, and racial disparities in school, gender, $F(1,126) = 6,21$, $p < .05$, and the existence of racism in class, gender, $F(1,126) = 4,74$, $p < .05$, and the importance of research work, the agent teaching in Primary or Secondary Education $F(1,126) = 8,04$, $p < .05$, and cooperation, the agent teaching in Primary or Secondary Education $F(1,126) = 12,00$, $p < .05$, and the interdisciplinary project, the teaching agent in Primary or Secondary Education $F(1,126) = 4,25$, $p < .05$, and the values of the educational system, and holding postgraduate degrees $F(3,123) = 4,29$, $p < .006$, and the support of parents, the agent training on issues of multiculturalism $F(1,125) = 3 , 99$, $p < . , 048$, and racial discrimination. In conclusion from the study demonstrated the complexity and the various dimensions of the issue of multiculturalism in education and the number of examined factors which affect overall teachers and students with an immigrant background. Regarding gender of teachers participating in the study indicated that women teachers consider that based on sex students with an immigrant background face inequalities in the opportunities given to them for development. Teachers of primary cooperate more with other colleagues at school, considering that this tactic is strategically better to address emerging problems. In contrast, secondary school teachers less cooperate among themselves in order to better manage the difficulties that arise in the classroom, on the problems of multiculturalism in school. Teachers holding a postgraduate degree, that they hardly seek the support of parents and guardians of students with an immigrant background, presumably because they consider that they have the ability to manage any difficulties can arise in the management of project judging as unnecessary to their contribution . Finally, the proposed teaching in a multicultural school because he presents several challenges for the teacher, deserves greater attention and further training in multiculturalism issues, so there is a smooth integration of immigrants and repatriated pupils at school and then into society

426Μ/2013025 ΠΙΝΝΙΚΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Διαχείριση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Managing bullying in primary education

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγήτρια Ποτίτσα Ξανθάκου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η παρούσα εργασία αναφέρεται στη διαχείριση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού στο Νηπιαγωγείο και στο Δημοτικό Σχολείο.Στόχος της συγκεκριμένης εργασίας είναι αφενός να διατυπωθούν τα θεωρητικά ίχνη ενός εκπαιδευτικού σχεδιασμού για τη διαχείριση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο), αφετέρου να διερευνηθούν σε σχολεία Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της νήσου Ρόδου οι τρόποι διαχείρισης και προσέγγισης περιστατικών σχολικού εκφοβισμού σε επίπεδο σχολικής ηγεσίας/ διοίκησης.Το δείγμα αποτελούν 81 Διευθυντές/τριες των Δημοτικών Σχολείων και Προϊστάμενοι/ες των Νηπιαγωγείων της νήσου Ρόδου, οι οποίοι/ες επιλέχθηκαν έπειτα από τυχαία δειγματοληψία. Το εργαλείο της έρευνας είναι το ερωτηματολόγιο.Τα αποτελέσματα της έρευνας καταδεικνύουν ότι οι Διευθυντές/τριες και Προϊστάμενοι/ες της νήσου Ρόδου έχουν αντιμετωπίσει περιστατικά λεκτικού και σωματικού σχολικού εκφοβισμού και θεωρούν απαραίτητη την επιμόρφωση όλων των εμπλεκόμενων. Επίσης, φαίνεται ότι ο συγκεκριμένος πληθυσμός επιθυμεί την υλοποίηση προγραμμάτων κατά του σχολικού εκφοβισμού και διαφωνεί με τις τιμωρίες ως μέτρο αντιμετώπισης σχετικών περιστατικών. Επιπρόσθετα, οι εκπαιδευτικοί του δείγματος δηλώνουν διατεθειμένοι να παρέμβουν και να υποστηρίξουν συναδέλφους που αντιμετωπίζουν φαινόμενα σχολικού εκφοβισμού.

This paper concerns the management of bullying incidents in Kindergarten and Primary School. The aim of this study is to formulate the theory traces of an educational planning for managing bullying incidents in Primary Education (Kindergarten and Elementary School), secondly to explore in elementary schools from the island of Rhodes on how to handle and approach bullying incidents at the level of school management.
The sample was composed by 81 Heads of Primary schools and Kindergartens of the island of Rhodes, who were selected after random sampling. The tool of this research for retrieving data with respect to the factor described above was a specific formulated questionnaire.
The survey results show that the Heads of Primary schools and Kindergartens of the island of Rhodes have faced verbal and physical bullying incidents and consider necessary training of all personnel involved. Also, it seems that this population desires to implement programs against bullying and disagrees with punishment as the measure of constrain of the related incidents. Last, the sample of teachers' state that willing to step in and support colleagues faced bullying phenomena.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστήμων
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού
Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»
1ος όροφος, κτ. Κλεόβουλος, Δημοκρατίας 1, Ρόδος ΤΚ:85132 * Τηλ: 2241099421. Fax: 2241099420
http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem

426Μ/2013026 ΡΑΧΙΩΤΗ ΑΡΙΑΔΝΗ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Φύλο και Επικοινωνία στην Εκπαίδευση

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Gender and communication in education

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η εργασία αυτή διερευνά την επιρροή της μεταβλητής του φύλου στα πλαίσια της επικοινωνίας και των επικοινωνιακών τεχνικών που τα δυο φύλα επιλέγουν ώστε να επιλύουν προβλήματα που προκύπτουν αλλά και για να διαχειριστούν οποιεσδήποτε κρίσεις στις σχολικές μονάδες. Στη σημερινή εποχή γίνονται εντονότερα τα προβλήματα διοίκησης καθώς δυσχεραίνει η επικοινωνία μεταξύ των στελεχών της εκπαίδευσης. Παρότι έχουν διαπιστωθεί ορθές πρακτικές επικοινωνίας και διαχείρισης των κρίσεων όπως π.χ. ηγετικά στυλ, επικοινωνιακά προφίλ κτλ., δεν ακολουθούνται ρητά καθώς επίσης ποικίλουν ανάλογα με την ηλικία, την εργασιακή εμπειρία, την προσωπικότητα, το μορφωτικό επίπεδο και φυσικά την κουλτούρα και την πολιτισμική και εθνική ταυτότητα. Απαιτείται λοιπόν, μια διακριτή διαφοροποίηση των τακτικών επικοινωνίας που σχετίζονται περισσότερο με τη μεταβλητή του φύλου των στελεχών της εκπαίδευσης και λιγότερο από τους προαναφερθέντες παράγοντες. Κύριος άξονας της παρούσας εργασίας είναι όσο αυτό είναι εφικτό να απομονωθούν οι επικοινωνιακές τακτικές που συνδέονται με το φύλο και στη συνέχεια να προβούμε σε μια μοντελοποίηση αυτών ανά φύλο. Με βάση μια τέτοιου είδους κατηγοριοποίηση θα επιτύχουμε όχι μόνο μια βαθύτερη κατανόηση της επικοινωνίας ως έννοια αλλά και μακροπρόθεσμα θα αποφεύγονται τα λάθη και οι εσφαλμένες αντιλήψεις που οδηγούν στις κρίσεις τις σχολικές μονάδες

.The purpose of this study is to investigate the effect of gender as a variable in the context of communication and communicational techniques that both genders choose so as to solve any problems that may emerge and generally any kind of crisis that school units are called to face. Nowadays, management problems are getting stronger while communication among educational members is getting more dysfunctional. Notwithstanding the existence of safe and direct communicational paths, techniques and styles, they seem not to be followed in a number of cases. Moreover they tend to diversify according to the individuals' age, work experience, personality traits, educational status, and of course cultural elements and national identity. It is therefore required for a distinct clarification of the factors and variables that are directly or non-directly related gender differences. Main aim of this study is to capture the communication patterns attributed to gender and categorize them according to sex so as not only to further explore the very nature of communication and achieve a deeper understanding but also to assist in avoiding common mistakes that may initiate educational crisis

426Μ/2013027 ΡΟΥΣΣΟΥ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Σχεδιασμός Βιωματικών Μαθησιακών σεναρίων επαυξημένης πραγματικότητας με εφαρμογή στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Designing of experiential learning scenarios enhanced by augmented reality technology in environmental education

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Φραγκίσκος Καλαβάσης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία, με τίτλο «Σχεδιασμός Βιωματικών Μαθησιακών σεναρίων επαυξημένης πραγματικότητας με εφαρμογή στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση », αποτελεί μία βιβλιογραφική έρευνα, η οποία συμβάλει στη μελέτη του εκπαιδευτικού σχεδιασμού που αξιοποιεί εφαρμογές επαυξημένης πραγματικότητας (AR) στο θεματικό πεδίο της εκπαίδευσης. Απώτερος σκοπός της μελέτης είναι τόσο η συγκριτική μελέτη όσο και η διάδοση τεχνογνωσίας, καλών πρακτικών σχεδιασμού ανάπτυξης και πρακτικών παραδειγμάτων AR εφαρμογών εκπαιδευτικού χαρακτήρα που εμπλέκουν μαθητές/τριες σε φυσικό ή ανθρωπογενές περιβάλλον. Επιπλέον, η έρευνα επικεντρώνεται στον τρόπο σχεδιασμού AR εφαρμογών για περιβαλλοντικά θέματα, στην αποτελεσματικότητα των AR εκπαιδευτικών εφαρμογών στη βιωματική μάθηση, καθώς και στην επίδραση αυτών στη μαθησιακή διαδικασία των μαθητών/τριών. Τέλος, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα μέσω της ανάλυσης των δυνατοτήτων των AR εφαρμογών στην περιβαλλοντική εκπαίδευση.

The present thesis on “Designing of experiential learning scenarios enhanced by augmented reality technology in environmental education” is a descriptive research review that contributes to investigate the learning design framework that is applied to augmented reality (AR) enhanced educational applications in the field of environmental education. Ultimate aim of this research is not only to be comparative but also to disseminate Technical knowledge and best design practices of educational AR applications that involve students in natural or man-made environment. Furthermore, the study focused on the designing style of AR applications for environmental issues, on the effectiveness of them in experiential learning, as well as to their influence in students’ learning progress. Finally, conclusions about possibilities of AR applications in environmental education through research analysis are presented.

426Μ/2013028 ΣΟΛΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Αντιλήψεις και στάσεις μεταναστών γονέων για την επικοινωνία μεταξύ οικογένειας και σχολείου - Μια μελέτη περίπτωσης στη βαθμίδα της προσχολικής εκπαίδευσης

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Aspects and attitudes of immigrant parents about communication between family and school- A case study in preschool education

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Χρίστος Γκόβαρης, Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Ελένη Θεοδωροπούλου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η οικογένεια και το σχολείο είναι τα δύο κυριότερα μικροσυστήματα που επηρεάζουν την ανάπτυξη του παιδιού. Σήμερα η αναγκαιότητα και η σπουδαιότητα της επικοινωνίας οικογένειας-σχολείου αναγνωρίζεται από πλήθος ερευνητών και για ορισμένους αποτελεί τη λύση για τα προβλήματα της εκπαίδευσης. Ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται η επίδραση της γονεϊκής εμπλοκής για μαθητές από μειονότητες, η οποία χαρακτηρίζεται από χαμηλή συμμετοχή και επηρεάζεται από παράγοντες, που είναι κοινωνικά προσδιορισμένοι και δημιουργούνται από τον μονοπολιτισμικό και μονογλωσσικό προσανατολισμό του εκπαιδευτικού συστήματος. Ωστόσο οι γονείς από εθνικές μειονότητες, όχι μόνον δεν παρουσιάζουν αδιάφορη στάση απέναντι σε θέματα εκπαίδευσης των παιδιών τους αλλά, αντίθετα, εμφανίζουν υψηλούς δείκτες εξαιρετικού ενδιαφέροντος.Η παρούσα εργασία αποτελεί μια μελέτη περίπτωσης που στόχος της είναι η διερεύνηση της επικοινωνίας μεταξύ μεταναστών γονέων και εκπαιδευτικών στα πλαίσια της προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα διερευνά τις αντιλήψεις και στάσεις των μεταναστών γονέων σχετικά με α) την αναγκαιότητα της επικοινωνίας β) τους τρόπους επικοινωνίας γ) τους παράγοντες που την επηρεάζουν δ) τα συναισθήματα των μεταναστών γονέων απέναντι στους εκπαιδευτικούς και το σχολείο και ε) τις προσδοκίες τους σχετικά με την επιθυμητή-ορθή επικοινωνία-συνεργασία.

Family and school are the two most important microsystems which affect to child's growth. Nowadays the necessity and the importance of the communication between family and school is recognized by many researchers and for a lot of them this is the only solution for education's problems. Especially the effect of minorities' parental involvement is believed to be very important, which is characterized by low participation and usually attributed to "deficit" of parents, without taking into account that the concept of parental involvement is culturally defined. Thus, parents from national minorities, not only do not indifferent attitude towards their childrens' education but instead, they exhibit high rates of exceptional interest.

The purpose of this thesis, which is a case study, is to investigate the aspects and the attitudes of the immigrant parents for communication between family and school in preschool education's field. More specifically, are investigated the aspects and attitudes of immigrant parents about the necessity of communication between family and school, the ways of realization, the factors which affect this communication, as well as parents' feelings towards teachers and school and their expectations about the desired-proper communication-collaboration with the teacher.

426Μ/2013029 ΣΟΦΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η επίδραση της επιμόρφωσης Β΄ επιπέδου στην αλλαγή των παιδαγωγικών αντιλήψεων και στάσεων των δασκάλων του Νομού Κορινθίας για την ένταξη των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The effect of in-service training on ICT second level in changing pedagogical perceptions and attitudes of teachers of the State of Corinthia for the integration of ICT in the educational process

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Γεώργιος Φεσάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Φραγκίσκος Καλαβάσης, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ήδη από τη δεκαετία του 80 τα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη άρχισαν να ενδιαφέρονται για την εισαγωγή και ενσωμάτωση των ΤΠΕ στα εκπαιδευτικά τους συστήματα. Το μέσο για την ένταξη αυτή ήταν διάφορες αποφάσεις, συστάσεις και προγράμματα σε πολιτικό επίπεδο που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τον ανασχηματισμό των εκπαιδευτικών συστημάτων. Η εισαγωγή των υπολογιστών και γενικότερα των ΤΠΕ επιφέρει μια σειρά από αλλαγές στον τρόπο διδασκαλίας, στον ρόλο που καλείται να παίξει ο εκπαιδευτικός σε αυτό το νέο πλαίσιο, στα αναλυτικά προγράμματα που θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στα νέα δεδομένα, καθώς και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων σε σχέση με τη χρήση των υπολογιστών και των Νέων Τεχνολογιών από τους εκπαιδευτικούς. Για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών έχει το προβάδισμα σε όλα τα κράτη μέλη. Στην Ελλάδα, ιδιαίτερα σε ότι αφορά την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» (ΚτΠ), επιδιώχθηκε αρχικά η εκμάθηση βασικών δεξιοτήτων χρήσης των ΤΠΕ, (Επιμόρφωση εκπαιδευτικών Α' Επιπέδου) και η πιστοποίησή τους σε αυτές. Από το έτος 2008 μέχρι και σήμερα υλοποιείται το έργο «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη» (Επιμόρφωση Β' Επιπέδου) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) της περιόδου 2007-2013. Σκοπός του είναι η ένταξη των ΤΠΕ στη διδασκαλία, αλλά και η αλλαγή του παραδοσιακού τρόπου διδασκαλίας με νέες διδακτικές πρακτικές. Η σχέση ανάμεσα στις παιδαγωγικές γνώσεις και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών με τις διδακτικές πρακτικές που ακολουθούν απασχολεί τα τελευταία χρόνια τους ερευνητές για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών και ιδιαίτερα στο πως αυτές διαφοροποιούνται μέσα από προγράμματα εκπαίδευσης ή επιμόρφωσης. Έρευνες έχουν δείξει ότι εκπαιδευτικοί με παραδοσιακές πεποιθήσεις, ακόμα και αν βρεθούν σε μια τάξη με πλούσιο τεχνολογικό περιβάλλον που ευνοεί σύγχρονες παιδαγωγικές και διδακτικές πρακτικές, συνεχίζουν να το χρησιμοποιούν παραδοσιακά για την υποστήριξη της διδασκαλίας. Επιπλέον η απόκτηση δεξιοτήτων χρήσης στους υπολογιστές, ενώ συμβάλει θετικά στην αλλαγή των στάσεων απέναντι στις ΤΠΕ, δεν έχει σημαντική επίδραση στην αλλαγή των διδακτικών πρακτικών. Σύμφωνα με τους ερευνητές, αυτό οφείλεται στις παιδαγωγικές αντιλήψεις των εκπαιδευτικών που είναι ριζωμένες στις εμπειρίες τους για τη διδασκαλία από την εποχή που ήταν μαθητές και για να αλλάξουν χρειάζεται να αποκτήσουν προσωπικές εμπειρίες εποικοδομιστικής διδασκαλίας είτε άμεσες είτε έμμεσες είτε μέσω κοινωνικοπολιτισμικών αλληλεπιδράσεων μέσα στο σχολικό περιβάλλον. Το πρόγραμμα της

επιμόρφωσης Β΄ επιπέδου παρέχει αυτή τη δυνατότητα στους επιμορφούμενους εκπαιδευτικούς, καθώς περιλαμβάνει υλοποίηση παρεμβάσεων με τη χρήση ΤΠΕ στην τάξη, με την καθοδήγηση και υποστήριξη των επιμορφωτών, οι οποίες βασίζονται σε αναλυτικά σενάρια, που διατίθενται στο πλαίσιο του επιμορφωτικού υλικού.

Η σημαντικότητα και αναγκαιότητα της έρευνας έγκειται στην καταγραφή του βαθμού συμφωνίας των επιμορφωμένων δασκάλων στο Β΄ επίπεδο ΤΠΕ του Νομού Κορινθίας με τις σύγχρονες θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση, ενώ η πρωτοτυπία της στον ελλαδικό χώρο έγκειται στην καταγραφή όχι μόνο των παιδαγωγικών αντιλήψεων, αλλά και της εφαρμογής αντίστοιχων διδακτικών πρακτικών των εκπαιδευτικών αυτών, δημιουργώντας ευκαιρίες διαλόγου και επανεξέτασης αξιών, συμπεριφορών ή παραδοχών σε ό, τι αφορά τη σχολική πράξη και τον σχεδιασμό επιμορφωτικών προγραμμάτων.

Η μεταπτυχιακή αυτή εργασία δομείται σε δυο μέρη. Το πρώτο μέρος αποτελεί το θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας και συνιστά τη θεωρητική πλαισίωση όλων εκείνων των παραμέτρων, η κατανόηση των οποίων κρίθηκε αναγκαία για την καλύτερη διερεύνηση του θέματος. Αποτελείται από τα τέσσερα πρώτα κεφάλαια στα οποία παρουσιάζονται οι τρόποι ένταξης των ΤΠΕ και οι αλλαγές που επιφέρουν στην εκπαιδευτική διαδικασία, οι σύγχρονες θεωρίες για τη μάθηση και ο ρόλος που διαδραματίζουν οι ΤΠΕ σύμφωνα με αυτές στη διδακτική πρακτική, οι έννοιες της επιμόρφωσης, των αντιλήψεων και των στάσεων των εκπαιδευτικών και πώς αυτές αλληλοεπιδρούν για τη διαμόρφωση των διδακτικών πρακτικών που ακολουθούν οι εκπαιδευτικοί στη σχολική πραγματικότητα και τέλος οι έρευνες από τον διεθνή και τον ελληνικό χώρο για την επίδραση της επιμόρφωσης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Το δεύτερο μέρος της εργασίας παρουσιάζει την εμπειρική έρευνα που διενεργήθηκε. Αποτελείται από τα επόμενα τρία κεφάλαια που περιλαμβάνουν την μεθοδολογία της έρευνας, την αναλυτική παρουσίαση των ευρημάτων της, την ερμηνεία των αποτελεσμάτων, και τέλος την παράθεση των γενικών συμπερασμάτων και προτάσεων.

Σκοπός

Σκοπός αυτής της εργασίας είναι η διερεύνηση της αλλαγής των παιδαγωγικών αντιλήψεων, των στάσεων και των εκπαιδευτικών πρακτικών των επιμορφωμένων δασκάλων στο Β΄ επίπεδο ΤΠΕ για την ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία. Πιο συγκεκριμένα, η παρούσα εργασία στοχεύει στη διερεύνηση της επίδρασης της επιμόρφωσης Β΄ επιπέδου ΤΠΕ: 1) στη χρήση των ΤΠΕ στη διδασκαλία από τους δασκάλους, 2) στις παιδαγωγικές αντιλήψεις και 3) στις διδακτικές πρακτικές τους για την ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, προκειμένου να ανατροφοδοτήσει τη διαμόρφωση και την εφαρμογή του αναλυτικού της προγράμματος.

Μεθοδολογία έρευνας

Στην έρευνα συμμετείχαν 59 δάσκαλοι/ες ή το 86% του πληθυσμού των επιμορφωμένων δασκάλων του Ν. Κορινθίας την περίοδο 2010-2015.

Πραγματοποιήθηκε από 2/5/2015 ως 15/6/2015 με ανώνυμο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο με βάση το ερωτηματολόγιο παρόμοιας έρευνας γνωστό ως TLC (Teaching Learning and Computing survey) (Becker & Anderson, 1998). Το ερωτηματολόγιο αποτελούσαν 64 προτάσεις, κατανεμημένες στις θεματικές δημογραφικά στοιχεία (ερ. 1-9), χρήση των ΤΠΕ στη διδασκαλία (ερ. 10-21), παιδαγωγικές αντιλήψεις (ερ. 22-47), και διδακτικές πρακτικές (ερ. 47-64).

Η στατιστική επεξεργασία των ερευνητικών δεδομένων κινήθηκε στο πλαίσιο της περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής.

Συμπεράσματα

1. Δημογραφικά στοιχεία.

- Πλειονότητα γυναικών, αντίστοιχη με την πλειονότητα των γυναικών στην εκπαίδευση.

- Πλειονότητα έμπειρων δασκάλων με αυξημένα επιστημονικά προσόντα (μετεκπαίδευση, μεταπτυχιακό και διδακτορικό) που ενδεχομένως επηρέασαν σε θετική κατεύθυνση τα αποτελέσματα της έρευνας.
- Υπεραντιπροσώπευση στελεχών εκπαίδευσης που υποδηλώνει την επίγνωση του ρόλου τους να προσφέρουν με επιτυχία παιδαγωγική ηγεσία αποκτώντας επιστημονικές γνώσεις.

2. Χρήση των ΤΠΕ στη διδασκαλία.

- Οι δάσκαλοι χρησιμοποιούν πολύ συχνά τις ΤΠΕ στη διδακτική πράξη, ενώ η μειονότητα που δηλώνει λίγη χρήση τη δικαιολογεί στην έλλειψη υποδομών και χρόνου προετοιμασίας.
- Η πλειονότητα των δασκάλων χρησιμοποιεί τις ΤΠΕ στη βάση του παραδοσιακού μοντέλου. Ωστόσο δεν είναι λίγοι (¼) αυτοί που κάνουν χρήση τους σε ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες.
- Οι στόχοι που θέτουν στη χρήση των ΤΠΕ στη μαθησιακή διαδικασία δείχνουν μια στροφή σε πιο εποικοδομιστικά μοντέλα διδασκαλίας, αν και κυριαρχούν οι στόχοι που σχετίζονται με το συμπεριφοριστικό μοντέλο και το τεχνοκεντρικό μοντέλο ένταξης των ΤΠΕ στη διδασκαλία.
- Η επιμόρφωση Β΄ επιπέδου βοήθησε τους εκπαιδευτικούς σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από την επιμόρφωση Α΄ επιπέδου να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και να εντάξουν τις ΤΠΕ στη διδασκαλία.
- Τα περισσότερα σχολεία διαθέτουν ικανοποιητικό αριθμό υπολογιστών, οι οποίοι όμως σύντομα θα χρειαστούν ανανέωση.

3. Παιδαγωγικές αντιλήψεις.

- Δηλώνεται σαφής προτίμηση των δασκάλων στο εποικοδομιστικό μοντέλο διδασκαλίας και πολύ περισσότερο στην αξία του για τους μαθητές.
- Υπάρχει προτίμηση σε εποικοδομιστικές απόψεις για τη διδασκαλία, χωρίς να λείπουν και στοιχεία που παραπέμπουν σε παραδοσιακές πρακτικές.
- Έχει διαμορφωθεί εποικοδομιστική παιδαγωγική φιλοσοφία για το αναλυτικό πρόγραμμα τον τρόπο πρόσκτησης των γνώσεων και τον τρόπο εργασίας των μαθητών.
- Ακολουθούνται εποικοδομιστικές αντιλήψεις για τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών τους με σαφή προτίμηση στη μέθοδο project, στις παρουσιάσεις που διενεργούν οι μαθητές, τα ανοιχτά προβλήματα και τη συγγραφή δοκιμίων.
- Η επιμόρφωση έχει διαμορφώσει σε σημαντικό βαθμό τις παραπάνω παιδαγωγικές αντιλήψεις των δασκάλων.

4. Διδακτικές πρακτικές

- Έχουν αυξήσει σε σημαντικό βαθμό την εφαρμογή εποικοδομιστικών διδακτικών πρακτικών.
- Έχουν αυξήσει σε σημαντικό βαθμό την ανάθεση εποικοδομιστικού τύπου εργασιών στους μαθητές.
- Η διαφοροποίηση των διδακτικών πρακτικών έχει επηρεαστεί στην πλειονότητα των δασκάλων σε σημαντικό βαθμό από την επιμόρφωση.

Τέλος από τη συσχέτιση μεταξύ της αλλαγής των παιδαγωγικών αντιλήψεων και των διδακτικών πρακτικών προκύπτει ότι υπάρχει σημαντική συσχέτιση που φανερώνει ότι η αλλαγή των παιδαγωγικών αντιλήψεων οδηγεί σε αντίστοιχη αλλαγή των διδακτικών πρακτικών.

Προτάσεις

- Σχεδιασμός προγραμμάτων επιμόρφωσης που να παρέχουν δυνατότητες πρακτικής εφαρμογής στη διδασκαλία και να ανταποκρίνονται στα βιώματα και στις ανάγκες των εκπαιδευτικών.

- Αύξηση των υποστηρικτικών συνεδριών και των δραστηριοτήτων εφαρμογής στην τάξη.
- Κίνητρα για συμμετοχή και προτεραιότητα στα στελέχη.
- Βελτίωση και συντήρηση των υποδομών στα σχολεία και υποστήριξη των εκπαιδευτικών.
- Αναδιάρθρωση των ΑΠΣ.
- Διεξαγωγή παρόμοιας εκτενέστερης έρευνας σε ευρύτερη κλίμακα.
- Διερεύνηση παραγόντων όπως η επίδραση των τεχνολογικών υποδομών στις διδακτικές πρακτικές.

Διερεύνηση του ρόλου του διευθυντή στην ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία

The pedagogical conceptions and attitudes of teachers define their teaching practices. Many training programs for teachers aim at providing pedagogical knowledge in order to improve the quality of teaching. This paper attempts to investigate the pedagogical beliefs and attitudes of teachers in the State of Corinthia for the integration of ICT in the educational process and the transition in their teaching practices after completing the B-level in-service training.

In the first part the course and the ICT integration way in the educational process are thoroughly analyzed, modern theories of learning are presented, the concept of in-service training and its effect in modifying pedagogical perceptions and attitudes of teachers is also described, as well as the program of B-level training and research in this field.

The second part describes the empirical research which was conducted and the findings of which reveal the positive impact of B level training in the use of ICT in the educational process, the change of pedagogical perceptions and attitudes of teachers who completed in-service training and the modification their teaching practices in the educational process by adopting constructivist pedagogical conceptions and practices. Finally, it interprets the results of the survey and submits proposals for the improvement of the program of B-level in-service training and suggests measures to be taken by the state to improve the educational process.

426M/2013030 ΣΧΟΙΝΑ ΑΝΝΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Οι απόψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την Αξιολόγηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The views of teachers on the Evaluation of Curriculum in Primary Education

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η παρούσα εργασία αποσκοπεί στη διερεύνηση των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών σχετικά με την αξιολόγηση των αναλυτικών προγραμμάτων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Ειδικότερα, για να επιτευχθεί αυτό, είναι αναγκαίο να αποτυπωθούν οι απόψεις τους σχετικά με το πώς αντιλαμβάνονται τα αναλυτικά προγράμματα και κατά πόσο τα θεωρούν χρήσιμα και βοηθητικά για την εργασία τους. Στη συνέχεια, ανακύπτουν οι απόψεις τους σχετικά με την αξιολόγηση των αναλυτικών προγραμμάτων και οι τρόποι με τους οποίους αυτή μπορεί να διεξαχθεί. Η ερευνήτρια ακολούθησε την ποιοτική μεθοδολογική προσέγγιση επιδιώκοντας να προσεγγίσει και να αναλύσει τις απόψεις των εκπαιδευτικών. Το δείγμα της έρευνας αποτελούν εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του Νομού Θεσσαλονίκης κατά το σχολικό έτος 2014 – 2015. Συγκεκριμένα, στην έρευνα πήραν μέρος 15 δάσκαλοι -10 γυναίκες και 5 άνδρες, από τους οποίους ένας είναι διευθυντής σχολικής μονάδας και μία είναι σχολική σύμβουλος. Η έρευνα έλαβε χώρα από τον Μάιο έως και τον Ιούνιο του 2015 και ως εργαλείο συλλογής δεδομένων επιλέχθηκε η ημιδομημένη συνέντευξη. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι όλοι οι συμμετέχοντες γνωρίζουν τη σπουδαιότητα της ύπαρξης του αναλυτικού προγράμματος στην εκπαίδευση, αλλά χρειάζονται περισσότερες επιμορφώσεις σχετικά με αυτό. Αναγνωρίζουν ότι τα ισχύοντα αναλυτικά προγράμματα έχουν εκσυγχρονιστεί, προς όφελος των μαθητών, σε σχέση με αυτά που ίσχυαν παλιότερα, ωστόσο υπάρχουν δυσκολίες που αντιμετωπίζουν καθημερινά. Τέλος, όλοι παραδέχονται πως η αξιολόγηση στην εκπαίδευση είναι ιδιαίτερα σημαντική, ακόμη και για τα αναλυτικά προγράμματα, που στη χώρα μας φαίνεται να είναι παραμελημένη.

Λέξεις-κλειδιά: Έννοια Αναλυτικού Προγράμματος, Εφαρμογή Αναλυτικού Προγράμματος, Αξιολόγηση Αναλυτικού Προγράμματος

The present study aims to investigate the perceptions of teachers regarding the evaluation of curricula at primary level. In particular, to achieve this it is necessary to properly reflect their views on how they perceive the curricula and whether they find it useful and helpful for their job. Furthermore, their views are raised on the evaluation of the curricula and the ways in which it can be carried out. The researcher applied the qualitative method seeking to approach and analyze the teachers' views. The sample is consisted of primary school teachers of Thessaloniki during the school year 2014 - 2015. In particular, 15 teachers -10 females and 5 males, one of whom is head teacher and one is school director. The research was conducted between May and June 2015 and as a data collection tool was selected the semi-structured interview. The results show that all participants are aware of the importance of the existence of the curriculum in education, but they require more training about it. They recognize that the current curricula have been modernized for the benefit of students, compared to those prevailing before, but there are difficulties they face on daily basis. Finally, all participants

admit that the evaluation in education is particularly important, even for the curriculum that seems to be neglected in our country.

Keywords: Curriculum Concept, Curriculum Implementation, Evaluation of the Curriculum

426Μ/2013031 ΤΕΡΖΟΥΔΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η σχολική κουλτούρα ως παράγοντας εισαγωγής καινοτομιών στις σχολικές μονάδες

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The school culture as a factor to innovate in schools

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η ανάγκη αναδιάρθρωσης του σχολείου στο πλαίσιο των σύγχρονων κοινωνικών, οικονομικών τεχνολογικών και πολιτισμικών αλλαγών είναι αναμφισβήτητη. Η μορφή του, η οργάνωσή του, τα μέσα του, το περιεχόμενό του, το προσωπικό του, η «κουλτούρα» του, οι διδακτικές πρακτικές του και τα αποτελέσματα του στην μόρφωση των νέων πολιτών είναι σήμερα αντικείμενα μελέτης διεθνώς.

Η κουλτούρα αποτελεί θεμελιώδες χαρακτηριστικό ενός οργανισμού. Έννοιες όπως αξίες, πιστεύω, φιλοσοφία, κώδικες συμπεριφοράς και επικοινωνίας φαίνεται να ταυτίζονται με τον όρο της οργανωσιακής κουλτούρας. Στη διεθνή βιβλιογραφία έχει τεκμηριωθεί επαρκώς ότι η επιθυμητή κουλτούρα σε κάθε οργανισμό γενικά, και ειδικότερα σε μια σχολική μονάδα, επηρεάζει την παραγωγικότητα των εκπαιδευτικών, την ακαδημαϊκή επίδοση των μαθητών και γενικότερα την αποτελεσματικότητα της. Η σχολική βελτίωση έχει συνδεθεί με την υιοθέτηση και εφαρμογή καινοτόμων δράσεων και πρακτικών από τους εκπαιδευτικούς (Fullan, 1991). Ποια όμως είναι η σχέση της σχολικής κουλτούρας στην ένταξη καινοτομιών στην σχολική μονάδα;

Στην παρούσα εργασία εξετάζουμε «τη σχολική κουλτούρα ως παράγοντα εισαγωγής καινοτομιών στην σχολική μονάδα». Πιο συγκεκριμένα θέλουμε να διερευνήσουμε την κουλτούρα που οι εκπαιδευτικοί αντιλαμβάνονται ότι επικρατεί στις σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της περιοχής της Αλεξανδρούπολης και να παρατηρήσουμε τη στάση των εκπαιδευτικών οργανισμών απέναντι στην αλλαγή/καινοτομία. Επίσης θέλουμε να αναδείξουμε τη συμπεριφορά του εκπαιδευτικού στην εισαγωγή καινοτομιών στην σχολική μονάδα. Σκοπός μας είναι να συμπεράνουμε τελικά αν η σχολική κουλτούρα λειτουργεί ως παράγοντας εισαγωγής καινοτομιών σε μία σχολική μονάδα, αποδεικνύοντας τη σύνδεση μεταξύ
των φαινομένων «σχολική κουλτούρα» και «καινοτομικότητα» ενός εκπαιδευτικού οργανισμού.

Η παρούσα εργασία αποτελείται από δύο συνολικά μέρη που χωρίζονται σε έξι κεφάλαια. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει τη θεωρητική διερεύνηση του θέματος και αποτελείται από τρία κεφάλαια στα οποία αποσαφηνίζονται οι βασικοί όροι της εργασίας όπως αυτοί του εκπαιδευτικού οργανισμού, της σχολικής κουλτούρας, της αλλαγής, της καινοτομίας και αναπτύσσονται τα χαρακτηριστικά, οι παράμετροι και οι βασικές συνδέσεις των εννοιών αυτών.

Το δεύτερο μέρος της εργασίας είναι η εμπειρική προσέγγιση του θέματος και περιλαμβάνει άλλα τρία κεφάλαια που περιγράφουν το μεθοδολογικό πλαίσιο πάνω στο οποίο κινείται η εργασία. Αναλύεται ο σκοπός και ο στόχος της έρευνας, τα ερευνητικά ερωτήματα, η επιλογή του δείγματος, ο χωροχρόνος της έρευνας, η διαδικασία συλλογής δεδομένων και τέλος οι

στατιστικές τεχνικές. Έπειτα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας και επιχειρείται η ερμηνεία τους όπως αυτά προέκυψαν από τη στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων. Στο τελευταίο κεφάλαιο παρατίθενται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις για μελλοντική έρευνα.
Στο τέλος συναντάμε τη βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε, ελληνική, μεταφρασμένη και ξενόγλωσση και το παράρτημα με το ερωτηματολόγιο και τους πίνακες συνάφειας της ερευνητικής εργασίας.
Στην ερευνητική αυτή προσπάθεια συμμετείχαν 123 εκπαιδευτικοί και για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο που σχεδιάσαμε εμείς για τις ανάγκες των ερευνητικών ερωτημάτων της εργασίας. Η στατιστική επεξεργασία έγινε με τη χρήση του προγράμματος SPSS, 20. Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων έγινε με τη χρήση του στατιστικού ελέγχου (t-test) και την ανάλυση διασποράς (ANOVA).
Η αντίληψη των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Αλεξανδρούπολη αναδεικνύει ως επικρατέστερη υφιστάμενη κουλτούρα την «κουλτούρα του καθήκοντος» (45,6%), έπειτα την «κουλτούρα του ατόμου» (28,7%) και ακολουθούν η «κουλτούρα των ρόλων» (18,9%) και η «κουλτούρα της κεντρικής εξουσίας» (6,6%).
Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι το σύνολο των εκπαιδευτικών που απασχολούνται στα δημοτικά σχολεία της Αλεξανδρούπολης, αντιλαμβάνονται ότι ο τύπος της κουλτούρας που επικρατεί σήμερα στα σχολεία έχει περισσότερα στοιχεία από τον τύπο της κουλτούρας του καθήκοντος αυτό προφανώς δείχνει ότι οι εκπαιδευτικοί
προσαρμόζονται πιο εύκολα σε έναν ομαδικό τρόπο δουλειάς, όχι όμως αυστηρά τυποποιημένο, έχοντας ένα κοινό σκοπό και στόχο. Ωστόσο τα σχολεία που εντάσσονται στην κουλτούρα του ατόμου παρουσιάζουν τον μεγαλύτερο μέσο όρο εισαγωγής καινοτομιών εφόσον η κουλτούρα του ατόμου προσφέρει μεγάλη ανεξαρτησία σε εκπαιδευτικούς με κατάλληλα προσόντα, εμπειρία και μεράκι να αναλάβουν καινοτόμες πρωτοβουλίες.
Από την παρούσα έρευνα προκύπτει ότι οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην έρευνά μας, προσανατολίζονται σε τυπολογίες κουλτούρας που βασίζονται στη συνεργασία, την οικειότητα, την ευελιξία και τις δημοκρατικές και συμμετοχικές διαδικασίες στην οργάνωση του σχολείου. Καταγράφονται επίσης ενδείξεις για το προφίλ των καινοτομιών που εφαρμόζονται στο ελληνικό δημοτικό σχολείο και οι λόγοι λήψης ή όχι καινοτομιών από τους εκπαιδευτικούς. Ωστόσο αναδεικνύεται ότι τόσο οι σχολικές μονάδες όσο και ατομικά οι εκπαιδευτικοί χαρακτηρίζονται από υψηλά επίπεδα καινοτομικότητας και αναλαμβάνουν καινοτόμες δράσεις. Επομένως τα παραπάνω φαίνεται να συμβάλλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη καινοτομιών στο σχολείο.
Τα ευρήματα της έρευνας θα μπορούσαν μελλοντικά να συμβάλλουν στην διαμόρφωση οργανισμών που να «αντέχουν» και στην λήψη καινοτόμων μέτρων από τους αρμόδιους φορείς, με στόχο την βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος.

The need for re- organization of the school in the terms of modern social, economic, technological and cultural changes is undoubtable. Its form, organization, media, context, staff, “culture”, teaching practices and its results on the education of young citizens are currently a subject of studies worldwide.
Culture is a foundational feature of an organization. Concepts such values, beliefs, philosophy, behaviour and communication codes seem to be associated with the term “organizational culture”. International bibliography has adequately defined that the wanted culture in every organization and more specifically in a school unit affects the productivity of the teachers, the academic performance of the students and more generally its effectiveness. School improvement has been associated with the adoption and application of innovation actions and

practices from the teachers (Fullan, 1991). However, what is the connection between the school culture and the application of innovations in the school unit?
The existing thesis studies the “school culture as an implementing factor of innovations in the schools”. More specifically, it will research the culture that teachers perceive that is existing in school units of the first grade education in the area of Alexandroupoli and to observe the attitude of the teaching organizations towards the change/innovation. Moreover, it is wished to highlight the behaviour of the teacher in the implementation of modernizations in the school unit. The aim of this study is to conclude whether the school culture operates as an implementing factor for innovations within school unit, confirming the connection between the phenomena of “school cultures” and “innovation” of a school organization.
For the purposes of this study 123 teachers participated and for the collection of the data a questionnaire that was designed specially with content associated to the topic was handed out. The statistical annotation was done through the programme SPSS, 20. The statistical analysis of the data was done through t-test and ANOVA.
The conception of the teachers of primary schools in Alexandroupoli highlights as most likely to exist culture the “culture of task” (45,6%), and then the “culture of the individual” (28,7%) followed by “the culture of roles” (18,9%) and the “culture of central power” (6,6%).
It is therefore concluded that the number of teachers that work in the public schools of Alexandroupoli, conceive that the kind of culture that exists today in schools has more features than the type of culture of the task and this apparently shows that, teachers are adapted more easily in a team- centred work, not strictly standardized though, having a common aim. Thus, schools that are allocated to the culture of the individual perform the greatest mean number of innovations’ enters if the culture of the individual allows a bigger independence in teachers with the appropriate qualifications, experience and will to accept innovative initiatives.
In this study it is concluded that teachers that participated in this survey, are oriented to cultures that are based on collaboration, familiarity, flexibility and democratic and participatory procedures in the organization of schools. There are also references about the profiles of the innovations that are applied in the Greek school and the reasons for taking or not taking innovations from teachers. It is also depicted that not so much the school units but the teachers individually are characterized by high levels of innovation and take innovative actions. Therefore, the above seem to contribute importantly to the growth of innovations in schools.
The findings of this survey could contribute in the future in the creation of suitable schools organizations and in the reception of innovative measures from the appropriate carriers, aiming to the improvement of the educational system.

426Μ/2013032 ΤΖΙΑΝΑΡΑ ΓΕΩΡΓΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Ο ρόλος του Διευθυντή στην αποτελεσματική λειτουργία των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Θεωρητική ανάλυση και εμπειρική διερεύνηση

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The school principlal's role in the effective operation of special education school units in primary and secondary education. A theoritical analysis and methodological approach

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία εντάσσεται στο χώρο της Σχολικής Παιδαγωγικής και, ειδικότερα, στον επιστημονικό κλάδο της Διοίκησης της Εκπαίδευσης. Στην εργασία αυτή επιχειρείται να διερευνηθεί, θεωρητικά και εμπειρικά, ο ρόλος των διευθυντικών στελεχών στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ) και συγκεκριμένα τον τρόπο που ασκείται η διοίκηση στις σχολικές μονάδες αυτές, καθώς και τους παράγοντες που την καθιστούν αποτελεσματικότερη.

Στο πρώτο μέρος του παρόντος πονήματος, τίθεται το θεωρητικό πλαίσιο και οριοθετείται το προς διερεύνηση θέμα μέσα από την συνοπτική παρουσίαση του θεσμού της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Στη συνέχεια, εξετάζεται η έννοια της διοίκησης στην εκπαίδευση και της ηγεσίας στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Τέλος, καταγράφονται και επισημαίνονται οι προϋποθέσεις της αποτελεσματικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων αυτών, όπως αναδεικνύονται μέσα από τη μελέτη της παιδαγωγικής βιβλιογραφίας.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας (εμπειρικό) διερευνώνται στάσεις και απόψεις υπηρετούντων εκπαιδευτικών Σχολικών Μονάδων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας του Νομού Αχαΐας. Τα εμπειρικά δεδομένα συλλέχθηκαν με τη μέθοδο του γραπτού ερωτηματολογίου και η ανάλυση, καθώς και η ερμηνεία τους αφορά στην αξιολόγηση των διευθυντικών στελεχών ως προς την αποτελεσματικότητά τους και τους παράγοντες που τη διαμορφώνουν αλλά και στα μέσα για τη βελτίωση του διοικητικού έργου.

Η εργασία ολοκληρώνεται με την παράθεση των συμπερασμάτων της μελέτης, των ερευνητικών ερωτημάτων που προκύπτουν, καθώς και με τη διατύπωση προτάσεων για την αναβάθμιση του ρόλου των διευθυντικών στελεχών των ΣΜΕΑΕ με απώτερο στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου. Ακολουθεί η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε στη συγγραφή της καθώς και το παράρτημα με το ερωτηματολόγιο και την επιστολή που είχε ως αποδέκτες τους εκπαιδευτικούς που έλαβαν μέρος στην έρευνά μας.

Abstract

This thesis belongs to the discipline of School Pedagogic and more specifically, to the Education Management and Administration. In terms of methodological approach, it belongs to the

school of research of surveys. The aim of this postgraduate dissertation is to examine the role of school principals in school units of special education (SMEAE) and particularly, the way that administration is practised in these schools, as well as the factors that make it more effective.

The first part of the study summarizes the institution of special education in Greece and examines the key concept of educational administration and leadership in special school units. Also, the characteristics of effective special schools are indicated, as demonstrated in studying the relevant literature.

The second part of the study describes the methodological approach of the research which was carried out in special education schools of Achaia. The research data was collected using a questionnaire. The factor analysis, as well as the data interpretation are related the evaluation of school principals' effectiveness and how the factors and the means influence the improvement of administrative work.

The study is completed with the presentation of its results, of the research questions caused as well as with the suggestions made upon upgrade at the school principals role and of the quality of the education work. The bibliography and appendix including the questionnaire and the later which was addressed to both teachers and headmasters that participated in our study follow.

426Μ/2013033 ΤΣΕΚΟΥΡΑ ΣΟΦΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Ο ρόλος και η συμβολή των υποδιευθυντών στην εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Αττικής

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The role and the contribution of Primary Education Deputy Directors in school effectiveness in the area of Athens

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Το θέμα της Διπλωματικής Εργασίας είναι «Ο ρόλος και η συμβολή των υποδιευθυντών στην εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Αττικής» και εκπονήθηκε από την ΤΣΕΚΟΥΡΑ ΣΟΦΙΑ.

Η τριμελής εξεταστική επιτροπή της παρούσης εργασίας αποτελείται: 1) από τον επιβλέποντα της εργασίας, κ. Κοντάκο Αναστάσιο, Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αιγαίου και πρόεδρο του ΠΜΣ «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων» και 2) από δύο μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, τον κ. Χατζηγεωργίου Ιωάννη, Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αιγαίου και τον κ. Παπαβασιλείου Βασίλειο, επίκουρο καθηγητή του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Στη συγκεκριμένη ερευνητική μελέτη εξετάζεται ο θεσμός του υποδιευθυντή σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Αττικής ως παράγοντας αποτελεσματικής λειτουργίας τους. Παράλληλα, ερευνάται το μοντέλο συνεργασίας των δύο πυλώνων της διοίκησης (διευθυντή και υποδιευθυντή) μέσα στη σχολική κοινότητα, φωτίζοντας πλευρές της σχέσης τους, καθώς και τις αντιλήψεις που διαμορφώνονται από την πλευρά του υποδιευθυντή για τον προϊστάμενό του (διευθυντή).

Τα πορίσματα της έρευνας αναδεικνύουν τη σημασία της εφαρμογής αποτελεσματικής ηγεσίας στη σχολική μονάδα, και ερευνώνται τόσο τα δυνατά όσο και τα αδύνατα σημεία της αποτελεσματικής ηγεσίας, αλλά και οι ευκαιρίες και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο υποδιευθυντής, κυρίως στον πρωτοβάθμιο εκπαιδευτικό χώρο.

Η έρευνα είναι ιδιαίτερα σημαντική, λόγω του ότι σε μεγάλο βαθμό δεν υπάρχουν παρόμοιες και πολύ πρόσφατες έρευνες σε αυτό το πεδίο.

Η βασική προβληματική - που καθόρισε και τον σκοπό αυτής της εργασίας - είναι ότι η αποτελεσματικότητα στη λειτουργία μιας σχολικής μονάδας και η θετική σχολική κουλτούρα εξαρτώνται κυρίως από παράγοντες που σχετίζονται με οργανωτικά ζητήματα (σωστός καταμερισμός των σχολικών έργων, σαφήνεια των αρμοδιοτήτων, αποκέντρωση των εξουσιών, ικανή σχολική ηγεσία), αλλά και από τις σχέσεις των διευθυντών με τους υποδιευθυντές τους. Στόχος της έρευνας είναι να διερευνήσει τις απόψεις των υποδιευθυντών για τον διττό τους ρόλο, διδακτικό και διοικητικό: να διαπιστώσει αν ο θεσμός της υποδιεύθυνσης είναι υποβαθμισμένος• αν ο υποδιευθυντής λειτουργεί επικουρικά ή μερικές φορές ανταγωνιστικά με τον διευθυντή• να αναλύσει τα κίνητρα, τις επιδιώξεις και τις προσδοκίες των υποδιευθυντών• να διαπιστώσει αν επαρκούν και είναι σαφείς οι αρμοδιότητες των υποδιευθυντών για την άσκηση των καθηκόντων τους• να ερευνήσει τις στάσεις και τις αντιλήψεις των υποδιευθυντών σε θέματα επιμόρφωσης, να διερευνήσει αν το φύλο, η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας και οι τίτλοι σπουδών επηρεάζουν τον τρόπο που οι

εκπαιδευτικοί αντιλαμβάνονται τον διοικητικό τους ρόλο στο σχολείο, και τέλος να παρουσιάσει προτάσεις για την αναβάθμιση και βελτίωση του θεσμού.

Ως μέθοδος χρησιμοποιήθηκε η επισκόπηση ή αλλιώς έρευνα πεδίου, η οποία πραγματοποιήθηκε κατά το σχολικό έτος 2014-2015. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 112 υποδιευθυντές και υποδιευθύντριες σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Αθηνών και Πειραιώς του νομού Αττικής. Για τη συλλογή των δεδομένων της παρούσης ερευνητικής μελέτης επιλέχθηκε το γραπτό ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε ειδικά για τις ανάγκες της συγκεκριμένης έρευνας, και χωρίζεται σε τέσσερις ενότητες: α) Γενικά στοιχεία, β) Δημογραφικά και επαγγελματικά στοιχεία, γ) Στοιχεία σχολικής υποδιεύθυνσης και δ) Προτάσεις για μελλοντικές ενέργειες. Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων της παρούσης έρευνας πραγματοποιήθηκε με το στατιστικό πακέτο SPSS (Statistical Package for Social Science, 17.0), ενώ η επεξεργασία τους έγινε με μεθόδους τόσο της περιγραφικής όσο και της επαγωγικής στατιστικής.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η πλειονότητα των σχολικών μονάδων είναι 12θέσια και 10θέσια, και το μεγαλύτερο μέρος του δείγματός μας (60%) αποτελούν γυναίκες υποδιευθύντριες. Επίσης, οι περισσότεροι ερωτώμενοι είναι άνω των 35 ετών και έχουν οικογένεια. Ακόμα, έχουν μεγάλη εμπειρία από τον χώρο της εκπαίδευσης (πάνω από 21 χρόνια προϋπηρεσίας), και διαθέτουν σημαντικές δεξιότητες που τις έχουν αποκτήσει μέσα από τον χώρο εργασίας τους. Η πλειονότητα των υποδιευθυντών του δείγματος βρίσκεται στην ίδια σχολική μονάδα για πολλά χρόνια, ενώ οι περισσότεροι κατέχουν και άλλον τίτλο σπουδών, πέραν του βασικού τους πτυχίου. Παράλληλα, το 50% του δείγματος θεωρεί ότι για να μπορεί να ανταποκρίνεται με επιτυχία στο διοικητικό του έργο ένας υποδιευθυντής/-ντρια, θα πρέπει να διδάσκει μόνο 8 με 12 ώρες την εβδομάδα. Μάλιστα, ορισμένοι εκπαιδευτικοί ζητάνε και την απαλλαγή από το διδακτικό τους έργο, λόγω επαυξημένης γραφειακής εργασίας που δεν τους καθιστά αποδοτικούς στη διδασκαλία. Βασικό κίνητρο για τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην εκλογή του υποδιευθυντή αποτέλεσε το ενδιαφέρον τους για την άσκηση διοικητικών καθηκόντων, καθώς και οι ανάγκες του σχολείου. Γενικά, οι υποδιευθυντές/-ντριες του δείγματος ασχολούνται κυρίως με την αναπλήρωση του διευθυντή, την αρχειοθέτηση εγγράφων και με ζητήματα γραφειοκρατικής φύσης. Επίσης, χρίζουν της εκτίμησης και του σεβασμού των υπολοίπων συναδέλφων τους και έχουν έναν ιδιαίτερα ικανοποιητικό βαθμό αυτονομίας. Παρόλο που οι Διευθυντές είναι αυτοί που έχουν την εξουσία, εντούτοις υπάρχει γενικά θετικό εργασιακό κλίμα μέσα στη σχολική μονάδα, και η συνεργασία μεταξύ διευθυντή και υποδιευθυντή είναι υγιής. Επιπλέον, έχουν διδακτικές και παιδαγωγικές ανάγκες επιμόρφωσης, αλλά κυρίως ανάγκες που σχετίζονται με τα διοικητικά τους καθήκοντα, και γι' αυτόν τον λόγο επιδιώκουν (κάτι που σε καμία περίπτωση δεν το συνδέουν με αυξημένες οικονομικές απολαβές) να υπάρχει περισσότερη και συνεχής μετεκπαίδευση όσο εξελίσσονται στην ιεραρχία. Τέλος, το 80% των υποδιευθυντών πιστεύει ότι η μετεκπαίδευση σε θέματα «Οργάνωσης και Διοίκησης της Εκπαίδευσης» θα πρέπει να γίνεται πριν την ανάληψη των καθηκόντων τους ως υποδιευθυντές/-ντριες.

Από την έρευνα προκύπτει ως βασικό συμπέρασμα ότι η σχέση Διευθυντή και Υποδιευθυντή αποτελεί μια ιδιαίτερα σημαντική παράμετρο για τη σχολική αποτελεσματικότητα. Διαπιστώθηκε ότι οι υποδιευθυντές/-ντριες του δείγματος έχουν και την εμπειρία και την ωριμότητα, ώστε να αναλάβουν αυτό το δύσκολο έργο. Επίσης, είναι ικανοποιημένοι/-ες από τη θέση εργασίας τους, αλλά χρειάζεται να τους παραχωρηθεί εξουσία, για να μπορούν να αναλάβουν περισσότερες πρωτοβουλίες. Ακόμα, υποστηρίζουν ότι χρειάζεται συνεχής επιμόρφωση σε θέματα «Οργάνωσης και Διοίκησης της εκπαίδευσης, ώστε αυτή να συμβάλει σε ικανή σχολική διοίκηση. Σε γενικές γραμμές, μέσα από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε, επιβεβαιώθηκαν σε μεγάλο βαθμό τα αρχικά ερευνητικά ερωτήματα, και υποστηρίχθηκαν και από αντίστοιχες εμπειρικές μελέτες.

Σε πρακτικό επίπεδο έχουν αναφερθεί κάποιες προτάσεις από τους/τις υποδιευθυντές/-ντριες του δείγματος, όπως είναι ο διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων διευθυντή και υποδιευθυντή, που θα οδηγήσει σε καλύτερη σχέση των διευθυντικών στελεχών των σχολικών μονάδων, καθώς και η μείωση των ωρών διδασκαλίας σε συνδυασμό με ένα αξιοπρεπές μηνιαίο επίδομα εργασίας. Επίσης, η εκπαιδευτική νομοθεσία καλείται να αναβαθμίσει τον ρόλο του υποδιευθυντή στα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και η πολιτεία οφείλει να ορίσει σαφώς και με ακρίβεια τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των υποδιευθυντών, ορίζοντας πιο δημιουργικό έργο σε αυτούς και ανοίγοντάς τους δρόμους επικοινωνίας με τους σχολικούς συμβούλους, την προϊσταμένη αρχή και τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι εκπαιδευτικοί, ακόμα, υποστηρίζουν ότι χρειάζεται συνεχής επιμόρφωση σε θέματα «Οργάνωσης και Διοίκησης της εκπαίδευσης, και μάλιστα πριν την ανάληψη των νέων καθηκόντων τους).

Τέλος, καλό θα ήταν να υπάρξει μελλοντική έρευνα που θα μπορεί να συμπεριλάβει ένα εύρος ενδιαφερόμενων, αλλά και μεθοδολογικών προσεγγίσεων, ώστε να προκύπτει μια πλήρης εικόνα των αντιλήψεων που έχουν για τον υποδιευθυντή ως θεσμό όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς. Στο τέλος της έρευνας, θα γίνει σύνθεση των αποτελεσμάτων, ώστε να εξαχθούν και οι ανάλογες προτάσεις για αλλαγές που θα αναβαθμίσουν τη θέση του υποδιευθυντή στο σχολικό σύστημα.

What is examined in this particular research is the institution of the Primary Education Deputy Director in school units in Attica as the factor of their smooth and effective functioning. The research is really important due to the lack in other similar recent researches in this specific field.

The basic idea - which determined the aim of this research - is that the effectiveness in the operation of a school unit and the positive school culture are mainly dependent on factors related to organizational issues (correct division of school work, clarity of duties, decentralization of authorities, capable school leadership) but on the relationship between Directors and their Deputy Directors as well. The aim of this research is to investigate the perceptions of Primary Education Deputy Directors concerning their dual role in teaching and administration.

The survey was conducted throughout the school year 2014-2015 and there was given a sample of male and female Primary Education Deputy Directors of school units in Athens and Piraeus, in Attica. A written questionnaire was used for the collection of data for this particular research.

According to the survey results the relationship between a Director and a Deputy Director is regarded as a really important factor for school effectiveness. It was found that the sample Deputy Directors have not only the experience but also the maturity in order to undertake this difficult task. They feel satisfied with their post but they need to be authorized to take further initiatives. The main motive for their participation in the election of a Deputy Director was their interest in carrying out administrative duties as well as the needs of the school. Furthermore, they deserve to be held in high esteem by their colleagues and Directors. Moreover, they claim that continuous training in issues concerning administration in teaching is absolutely required especially before taking up their new duties.

Some suggestions made by Deputy Directors are the separation of authorities between Directors and Deputy Directors and the reduction of teaching hours along with a decent monthly allowance. Last but not least, the educational legislation is expected to upgrade the role of the Primary Education Deputy Director and the State ought to define the tasks and duties of the Deputy Directors clearly and precisely, thus making their job more creative and widening communication routes with school counselors and the superior and local authorities.

426Μ/2013034 ΤΣΙΜΠΟΥΚΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση: μια κριτική προσέγγιση μέσα από την διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία. Το παρελθόν,το παρόν και οι μελλοντικές προοπτικές της

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Total Quality Management in primary Education: a critical approach through the international and Greek bibliography. The past, the present and the future prospects

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Κέφης Βασίλειος, Αναπληρώτης Καθηγητής, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Η προσπάθεια που γίνεται στη μελέτη αυτή εστιάζεται στην ανάδειξη του τρόπου εισαγωγής της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας (TQM) στην εκπαίδευση, ως μια νέα μεθοδολογία για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος Διοίκησης της Εκπαίδευσης. Μέσα από την ανασκόπηση ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας η παρούσα μελέτη διερευνά κατά πόσο η υιοθέτηση της φιλοσοφίας και των τεχνικών της ΔΟΠ μπορεί πρακτικά να διευκολύνει το δημοτικό σχολείο. Ιδιαίτερα το δημόσιο, καθώς αποτελεί επιτακτική ανάγκη να εκσυγχρονιστεί για να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις νέες παγκόσμιες εξελίξεις και προκλήσεις που πρόκειται να συμβούν την επόμενη εικοσιπενταετία. Αρχικά, γίνεται σύντομη αναφορά στις έννοιες της ποιότητας και της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας. Αναλύονται βασικοί παράγοντες στην πρακτική της ΔΟΠ στην εκπαίδευση, όπως είναι η κουλτούρα ποιότητας, η επικοινωνία και η ικανοποίηση του «πελάτη» ως τρόπου μέτρησης της ποιότητας της αποτελεσματικότητας της Σχολικής Μονάδας. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι ευρωπαϊκές θέσεις για την ποιότητα στην εκπαίδευση σε αντιδιαστολή με την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και γίνεται προσπάθεια να διερευνηθούν οι δυνατότητες των σχολείων να υιοθετήσουν τη ΔΟΠ στην οργάνωση και λειτουργία τους. Τέλος, αναφέρονται βασικά συμπεράσματα – προτάσεις και περιορισμοί που προκύπτουν από την βιβλιογραφική ανασκόπηση.

426Μ/2013036 ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ ΜΑΡΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Η επίδραση του νηπιαγωγικού χώρου στην επικοινωνία νηπιαγωγού και νηπίων

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The influence of school space on the communication between the pre-school teacher and toddlers

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ο σκοπός της εργασίας είναι να καταγραφούν και περιγραφούν διεξοδικά οι εξωτερικοί χώροι των νηπιαγωγείων του Δήμου Καλαμαριάς ώστε να μπορεί να γίνει μια αποτίμηση της παιδαγωγικής τους ποιότητας.
Ορισμένοι επιμέρους στόχοι είναι α) να καταγραφούν τα διαθέσιμα υλικά που υπάρχουν στις αυλές των νηπιαγωγείων, β) να προσδιοριστεί το μέγεθος του χώρου που διαθέτει κάθε νηπιαγωγείο, γ) να εξετασθούν ζητήματα ασφάλειας των εξωτερικών χώρων, δ) να διαπιστωθούν αδυναμίες ή προβλήματα κατά την χρήση του χώρου από τους παιδαγωγούς και τα παιδιά, ε) να εξακριβωθεί ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην κατάσταση των εξωτερικών χώρων των νηπιαγωγείων και στ) να γίνουν προτάσεις στο τέλος της έρευνας που θα επιδιώκουν τον βέλτιστο σχεδιασμό αλλά και χρήση της σχολικής αυλής από τα παιδιά.
3.1 Διαδικασία
Η έρευνα χωρίστηκε σε τέσσερα μέρη:
Το 1ο μέρος αφορούσε τον εντοπισμό όλων των νηπιαγωγείων του Δήμου Καλαμαριάς με τις ακριβείς διευθύνσεις τους, βάσει ενός παρεχόμενου χάρτη από την ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Ανατολικής Θεσσαλονίκης.
Κατόπιν, στο 2ο μέρος της έρευνας τα 20 νηπιαγωγεία του Δήμου, φωτογραφήθηκαν λεπτομερώς για την απαραίτητη συλλογή πληροφοριών για την έρευνα, αλλά ο εντοπισμός τους και η φωτογράφιση τους διήρκησε περίπου 15 εργάσιμες μέρες. Η φωτογράφιση έγινε τέλος της άνοιξης, ενώ οι ώρες που έγινε η φωτογράφιση ήταν μεσημεριανές και πρώτες απογευματινές ώρες για λόγους ηθικούς και δεοντολογικούς, κυρίως για να αποφευχθούν οι ώρες που τα νηπιαγωγεία φιλοξενούν τα νήπια αφού η φωτογράφιση παιδιών χωρίς ειδική άδεια απαγορεύεται από την Ελληνική νομοθεσία.
Κατά το 3ο μέρος, υπήρξε η τηλεφωνική επαφή με τις/τους προϊσταμένους των νηπιαγωγείων για μια σύντομη τηλεφωνική ημι-δομημένη συνέντευξη. Τα στοιχεία που συλλέχθηκαν είχαν άμεση σχέση με την διερεύνηση των ερευνητικών ερωτημάτων.
Τέλος, στο 4ο μέρος έγινε η αναλυτική περιγραφή των σχολικών αυλών και των 20 νηπιαγωγείων, καθώς και μια ομαδοποίηση όσο αναφορά τα αποτελέσματα που βρέθηκαν. Παράλληλα με τα αποτελέσματα για την παιδαγωγική καταλληλόλητα των σχολικών αυλών έγινε και η αξιολόγηση τους.
3.2 Δείγμα της έρευνας
Το δείγμα όπως προαναφέρθηκε ήταν τα είκοσι (20) δημόσια νηπιαγωγεία που ανήκουν στον Δήμο Καλαμαριάς. Επιλέχθηκε ο συγκεκριμένος Δήμος διότι είναι και ο Δήμος κατοικίας της ερευνήτριας, και έτσι υπάρχει και ένα προσωπικό ενδιαφέρον αλλά και ο αριθμός του δείγματος των νηπιαγωγείων ήταν αρκετός ώστε να εξαχθούν κάποια συμπεράσματα αρκετά

ασφαλή για την υπάρχουσα κατάσταση των σχολικών αυλών, τα οποία βέβαια θα αποτυπωθούν με μέγιστη επιφύλαξη.
Επίσης, και οι προϊσταμένες/προϊσταμένοι των νηπιαγωγείων ανήκουν στο δείγμα της έρευνας, ίδιοι στον αριθμό με τα νηπιαγωγεία, είκοσι (20).

3.3 Εργαλεία συλλογής πληροφοριών

Τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν ήταν δύο. Η ημι- δομημένη παρατήρηση και η ημι-δομημένες συνεντεύξεις. Στην περίπτωση των συνεντεύξεων, υπήρχε ένα πλάνο, κάποιοι θεματικοί άξονες που ορίστηκαν από την ερευνήτρια, οι οποίοι είχαν άμεση σχέση με τους στόχους της έρευνας αλλά και τα ερευνητικά ερωτήματα. Πιο συγκεκριμένα οι ερωτήσεις/θεματικοί άξονες που αναφέρθηκαν στις συνεντεύξεις ήταν οι εξής:

- Ποιος είναι ο αριθμός των παιδιών που φοιτούν στο νηπιαγωγείο?
- Πόσα τετραγωνικά είναι ο εξωτερικός χώρος του νηπιαγωγείου?
- Πότε κτίσθηκε το νηπιαγωγείο?
- Τι παρεμβάσεις έχουν γίνει από τις νηπιαγωγούς ή τις νηπιαγωγούς και τα παιδιά στην σχολική αυλή?/ Έπρεπε να έρθετε σε συνεννόηση με τον Δήμο?
- Πως αξιοποιείται/Ποια είναι η χρήση του εξωτερικού χώρου από τα παιδιά?
- Έχουν παρατηρηθεί τυχόν προβλήματα από την χρήση του εξωτερικού χώρου από τα παιδιά?
- Θα θέλατε να κάνετε κάποια αλλαγή στον χώρο, αν δεν υπήρχε κάποιο εμπόδιο π.χ οικονομικό?

Πριν αρχίσει η διαδικασία της συνέντευξης, η ερευνήτρια έδινε τα εξής στοιχεία στις νηπιαγωγούς, α) το ονοματεπώνυμο της, β) την ιδιότητά της, γ) τα πλαίσια που γίνεται η έρευνα, δ) τον χρόνο που θα διαρκούσε η συνέντευξη.
Ο χρόνος, δεδομένου ότι είναι πολύτιμος, καθορίσθηκε σύντομος, στην πλειοψηφία των συνεντεύξεων 5-6 λεπτά ώστε να μη κουράσει τις νηπιαγωγούς και να μπορέσουν να συνεχίσουν άμεσα το έργο τους. Σε ελάχιστες περιπτώσεις, συμφωνήθηκε άλλο τηλεφωνικό ραντεβού λόγω της μη διαθεσιμότητας του προϊσταμένου/προϊσταμένης του νηπιαγωγείου.

 Συμπεράσματα της έρευνας

Καταρχήν να σημειωθεί ότι από τα είκοσι (20) νηπιαγωγεία η τηλεφωνική επικοινωνία επετεύχθη με τα δεκαπέντε (15) από αυτά, ενώ επί του συνόλου θα αναλυθούν τα στοιχεία που συλλέχτηκαν μόνο από το φωτογραφικό υλικό. Έτσι λοιπόν, από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν για τα νηπιαγωγεία Καλαμαριάς μπορούμε να τα συνοψίσουμε ως εξής. Σε πρώτο στάδιο σε αναλογία με τους στόχους της έρευνας αλλά και με τα ερωτήματα που ετέθησαν στις τηλεφωνικές συνεντεύξεις.

1. Η πλειοψηφία των νηπιαγωγείων του Δήμου Καλαμαριάς χτίσθηκαν κατά την δεκαετία του 1980. Συγκεκριμένα από τα 15 τα 8 χτίσθηκαν από το 1980-1987. Ακολούθως έχουμε ένα νηπιαγωγείο που υπάρχει από το 1947! Ένα του 1978 και τα υπόλοιπα 5 είναι σχετικά πιο πρόσφατα χτισμένα από το 1995-2006.
2. Στα νηπιαγωγεία σε αυτά τα 15 ,ο αριθμός των μαθητών ποικίλλει από 22 έως και 75 παιδιά.
3. Σχετικά με τα ακριβή στοιχεία του χώρου υπάρχει μια σύγχυση ως προς τα έγγραφα αυτά που από κάποια νηπιαγωγεία έλλειπαν, σε κάποια αγνοούνταν η ύπαρξη τους και σε άλλα ήταν σύνθετη διαδικασία η εύρεση τους. Σημειωτέον ότι για το συγκεκριμένο ερώτημα (τα τετραγωνικά του χτισμένου χώρου αλλά και χωριστά του εξωτερικού χώρου) είχε προηγηθεί τηλεφωνική επικοινωνία με το Γραφείο Πρωτοβάθμιας Ανατολικής Θεσσαλονίκης όπου και αναφέρθηκε ότι δεν έχουν τέτοια στοιχεία αλλά ότι αυτά βρίσκονται στα νηπιαγωγεία. Έτσι λοιπόν από τα 15 νηπιαγωγεία μόλις τα 8 είχαν πληροφορίες για τις ακριβείς διαστάσεις του χώρου, κυρίως όμως του οικοπέδου. Το μέγεθος λοιπόν των οικοπέδων διαφέρουν από 200-750μ2.

4. Η χρήση που γίνεται στον εξωτερικό χώρο ποικίλλει, όπως φάνηκε από τις τηλεφωνικές συνεντεύξεις αλλά ως ένα βαθμό υπάρχει μια βασική σύγκλιση στην χρήση του σε όλα τα νηπιαγωγεία. Έτσι συνοψίζοντας τις χρήσεις της αυλής έχουμε:

- για το διάλειμμα
- για πικ-νικ/φαγητό
- για διάφορες εκδηλώσεις (π.χ σχολική γιορτή)
- για κινητικά παιχνίδια ή άλλα παιχνίδια και δραστηριότητες
- για παρατήρηση του περιβάλλοντος

5. Όσο αφορά τις παρεμβάσεις, παρατηρείται ένας δισταγμός εκ μέρους των νηπιαγωγών για να αναλάβουν πρωτοβουλία, όχι γιατί είναι ευχαριστημένες με την διαμόρφωση και διακόσμηση της αυλής τους αλλά γιατί για κάποιες παρεμβάσεις απαιτείται η έγκριση του Δήμου όσο οικονομικά τόσο και υλικοτεχνικά. Για παράδειγμα, αν μια προϊσταμένη θίγει το θέμα του πρασίνου και θέλει να βάλει πιο πολλά φυτά στην αυλή της από την μια δεν διαθέτει τους οικονομικούς πόρους για να αγοράσει δεντράκια και από την άλλη για να φυτευτούν καταλλήλως απαιτεί κάποιον ειδικό ή και κάποιο μηχάνημα π.χ για να τα εμφυτευτεύσει στο χώμα.

Όμως από τις παρεμβάσεις που έγιναν και αναφέρθηκαν, σημειώνεται μια τάση στην δεντροφύτευση, η οποία μάλιστα γίνεται συνεργατικά με τον Σύλλογο Γονέων και με τα παιδιά, και άλλοτε γίνονται παρεμβάσεις για θέματα υγιεινής π.χ αλλαγή της άμμου στην αμμοδόχου, επίσης συχνά αναφέρεται η προσθήκη παιχνιδοκατασκευών ως παρέμβαση που έγινε.

6. Η γενική διάθεση και γνώμη που εξέφρασαν οι 15 συνεντευξιαζόμενες προϊστάμενες των νηπιαγωγείων είναι μάλλον μη ικανοποιητική για την εκπαιδευτική μας πολιτική, την διαρρύθμιση και την επένδυση που γίνεται στον εξωτερικό χώρο των νηπιαγωγείων, καθώς και γενικά των νηπιαγωγείων και του μηχανισμού που αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για τροποποίηση των διαστάσεων του χώρου σε αυτά. Απογοητευμένες οι περισσότερες και κάποιες μάλιστα θυμωμένες με τις αλλαγές που δεν γίνονται ή δεν εγκρίνονται από τον Δήμο αναφέρουν τα εξής προβλήματα:

Καταρχήν διαπιστώνονται σοβαρά θέματα ασφάλειας και κίνδυνοι ατυχημάτων για την σωματική ακεραιότητα των παιδιών. Συγκεκριμένα από τις 15 προϊσταμένες οι 10 αναφέρουν ότι δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ασφαλή υλικά για την επίστρωση του δαπέδου της αυλής με αποτέλεσμα τα παιδιά να τραυματίζονται. Επίσης κάποιες αναφέρουν ως προβληματική την συντήρηση των παιχνιδιών αλλά και των «επίπλων» δηλαδή των ξύλινων καθισμάτων που τοποθετήθηκαν στις αυλές.

Ένα άλλο πρόβλημα που παρατηρείται τόσο από την φωτογραφική καταγραφή των αυλών των νηπιαγωγείων όσο και από τις τηλεφωνικές συνεντεύξεις είναι η παράνομη είσοδος εξωσχολικών που συχνά προκαλούν μικροβανδα-λισμούς όπως τα graffiti σε παιχνιδοκατασκευές ή στους τοίχους των σχολείων.

Από 3 προϊσταμένες αναφέρθηκε το πρόβλημα του ήλιου, ότι δεν υπάρχει κάποιο κιόσκι-σκέπαστρο-υπόστεγο να προστατεύει τα παιδιά από τον δυνατό ήλιο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και από την βροχή κατά τους χειμερινούς.

Το θέμα της κακής διαχείρισης του πρασίνου επίσης αναφέρεται, και μάλιστα 2 προϊσταμένες αναφέρουν ότι μια πιθανή λύση θα ήταν να αναλάβουν οι ίδιες τον οικονομικό και χρονικό προγραμματισμό της φροντίδας του πρασίνου στην αυλή.

7. Οι επιθυμητές αλλαγές που θα ήθελαν να κάνουν ιδανικά οι προϊσταμένες έχουν τις εξής κατευθύνσεις:

- Προσθήκη παιχνιδιών και παιχνιδοκατασκευών
- Επίστρωση με ασφαλές υλικό στο δάπεδο της αυλής

ο Εξασφάλιση μεγαλύτερου χώρου για τις ανάγκες της αυλής ή και καλύτερη διαμόρφωση του ήδη υπάρχοντος χώρου

ο Ακόμη το ζήτημα της καλύτερης και πιο άμεσης συνεννόησης αλλά και δράσης από την πλευρά του Δήμου ετέθη από πολλές.

Συνοψίζοντας τα συμπεράσματα της παρούσας έρευνας, διαπιστώνεται ότι:

1. Επαρκεί ο εξωτερικός χώρος για τις παιδαγωγικές ανάγκες και τον αριθμό των παιδιών του κάθε σχολείου?

Ο εξωτερικός χώρους των νηπιαγωγείων όπως καταγράφηκε στην συγκεκριμένη έρευνα, δεν επαρκεί, γιατί σε πολλές περιπτώσεις είναι ελάχιστος, ή όπου επαρκεί σε τετραγωνικά δεν αξιοποιείται καταλλήλως για τις παιδαγωγικές ανάγκες των παιδιών.

2 Έχουν γίνει παρεμβάσεις από τους παιδαγωγούς ή τους παιδαγωγούς σε συνεργασία με τα παιδιά?

Έχουν γίνει κάποιες παρεμβάσεις σε κάποια νηπιαγωγεία διστακτικά όμως θα μπορούσε να πει κανείς, διότι υπάρχει το κώλυμα των οικονομικών πόρων αλλά και την μη έγκαιρη αποστολή ειδικών. Οι παρεμβάσεις που έχουν γίνει είναι κυρίως δεντροφυτεύσεις που βοήθησαν τα παιδιά αλλά και οι γονείς και κάποιες προσθήκες παιχνιδοκατασκευών.

3.Ο σχεδιασμός και η διαμόρφωση του εξωτερικού χώρου επιδιώκει την ύψιστη ασφάλεια των παιδιών?

Δυστυχώς όπως προαναφέρθηκε, πολλές προϊσταμένες το έθεσαν αυτό ως ζήτημα, διότι ούτε τα κινητά αντικείμενα του εξωτερικού χώρου αλλά ούτε και ο ίδιος ο χώρος με τα σταθερά του υλικά φαίνεται να μη λαμβάνει σοβαρά υπ'όψιν του τον τελικό αποδέκτη του, που είναι τα παιδιά.

4. Ποια ή ποιες είναι οι χρήσεις του εξωτερικού σχολικού χώρου?

Οι χρήσεις του εξωτερικού χώρου συγκλίνουν στα περισσότερα νηπιαγωγεία, αναφέρθηκαν το φαγητό, το διάλειμμα, δραστηριότητες, παιχνίδια και διάφορες εκδηλώσεις να λαμβάνουν χώρα στον εξωτερικό χώρο των νηπιαγωγείων.

2) Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Πιο συγκεκριμένα, από την αρχή της έρευνας αλλά και κατά την διάρκεια της έρευνας είχα ήδη άλλες ιδέες για τροποποίηση των εργαλείων ή για συνέχεια της έρευνας θα πρότεινα τα εξής:

• Θα είχε τρομερό ενδιαφέρον η ίδια έρευνα που πραγματοποίηση να ήταν έρευνα-δράση. Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και ως έρευνα αξιολόγησης εφόσον εκτιμήθηκε η σημασία-κατάσταση των σχολικών αυλών και γίνεται μια προσπάθεια βελτίωσης τους, μέσα από τις προτάσεις της έρευνας. (Robson, 2010) Αν και εφόσον βρίσκονταν κάποια κονδύλια θα μπορούσαμε, βλέποντας τις συνθήκες και μελετώντας τα αποτελέσματα να ανατρέψουμε τις όποιες αρνητικές συνθήκες. Δηλαδή θα μπορούσαμε συνεργατικά με τους γονείς, τα παιδιά και τους παιδαγωγούς του κάθε νηπιαγωγείου να κάνουμε παρεμβάσεις που να αλλάξουν άρδην την εικόνα των σχολικών αυλών, να τις μετατρέψουμε σε σχολικούς κήπους μάθησης, ψυχαγωγίας, συνεργασίας και δημιουργικότητας. Με γωνιές ανακάλυψης, περιπέτειας με υλικά πολυδιάστατα και όχι μόνο τα τυπικά παιχνίδια, εμπλουτίζοντας τες με μπόλικο πράσινο ώστε να θυμίζουν ασφαλείς ζούγκλες. Σύμφωνα και με την βιβλιογραφία, οι έρευνες δράσης έχουν καλύτερα αποτελέσματα και εφαρμογές γιατί συνήθως είναι και συμμετοχικές, (με γονείς, εκπαιδευτικούς και παιδιά) που ενισχύουν την επιθυμία αλλαγής σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα. (Robson, 2010) Οπωσδήποτε δηλαδή θα προχωρούσαμε σε 1) δεντροφυτεύσεις δέντρων, θάμνων που έχουν πυκνό φύλλωμα, μυρωδικών αλλά και λουλουδιών, όπως και η δημιουργία ενός λαχανόκηπου θα ήταν εξίσου παραγωγικό και δημιουργικό για τα παιδιά και θα όριζε επί της ουσίας την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. 2) Αντικατάσταση φθαρμένων παιχνιδοκατασκευών και τοποθέτηση νέων από πολυδιάστατες κατασκευές που δίνουν την

δυνατότητα για πολλούς τρόπους παιξίματος αλλά και ευκαιρίες για κοινωνικοποίηση, όξυνση της φαντασίας κλπ. 3) Δημιουργία γωνιάς νερού , αμμοδόχου και 4) θα προωθούσα την συντροφιά μικρών ζώων σε ανάλογο χώρο σε κάποιο σημείο του κήπου όπως κοτοπουλάκια, κουνελάκια.

- Επίσης θα ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρουσα η εισαγωγή και της συνέντευξης ως ερευνητικού εργαλείου αλλά όχι μόνο για τις προϊσταμένες που χρησιμοποιήθηκε εδώ, αλλά και για τα νήπια του κάθε σχολείου, με μικρές προσωπικές συνεντεύξεις για να ερευνηθεί και πως τα ίδια τα παιδιά βιώνουν τον χώρο της αυλής, που τους αρέσει να παίζουν, με ποιο παιχνίδι ή ποιο παιχνίδι επινοούν, τι θα ήθελε να έχει η αυλή τους ιδανικά κλπ.
- Τέλος, αυτή η μελέτη περίπτωσης που πραγματοποιήθηκε στα νηπιαγωγεία του Δήμου Καλαμαριάς, θα μπορούσε να εξετάσει και τον εσωτερικό χώρου του κάθε νηπιαγωγείου, από το μέγεθος της κάθε αίθουσας, τα χρώματα που χρησιμοποιούνται την ποικιλία των υλικών- παιχνιδιών, το κοινωνικό πλέγμα που αναπτύσσεται ενώ παίζουν τα παιδιά, αν ο χώρος βοηθά στην συνεργασία και στην δημιουργία φιλικών σχέσεων κλπ. Όλα τα παραπάνω θα μπορούσαν να φανούν με παρατήρηση.

This paper examining “the influence of pre-school space on the communication between the pre-school and toddlers” is fundamentally built on two axes. Firstly, it approaches the communication itself, as a phenomenon that obligingly occurs in the space of education, due to the profession’s humanistic-social nature. There is a reference about spoken as well as non-spoken communication, which is perhaps more important, when we refer to either the interaction between the pedagogist and the child or between the children. Secondly, the issue of school space and architecture, the significance of space, constructed or not, within the boundaries of education, its progress regarding the economic, political and cultural circumstances and its current condition focusing on the kindergarten.

426Μ/2013037 ΧΑΛΙΑΣΟΥ ΒΙΚΤΩΡΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Τα αναλυτικά προγράμματα για τις μαθησιακές δυσκολίες στην Ελλάδα: βιβλιογραφική ανασκόπηση

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Curricula for learning disabilities in Greece: literature review

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Με τις εκπαιδευτικές αλλαγές που επιχειρήθηκαν κατά την περίοδο 1997-2003, έγινε προσπάθεια τα ΑΠΣ να αποκτήσουν σταδιακά χαρακτήρα ευέλικτων προγραμμάτων, με στόχο να αντιμετωπιστεί η μάθηση όχι ως συσσώρευση γνώσεων αλλά ως δημιουργική καλλιέργεια των τρόπων πολυπρισματικής κατάκτησης της γνώσης μέσα από συμμετοχικές και βιωματικές διαδικασίες (Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, 1997). Επίσης, από το 2003, με το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) και τα ΑΠΣ για την υποχρεωτική εκπαίδευση υιοθετήθηκε και η διαθεματική προσέγγιση της γνώσης και επιχειρήθηκε η διασύνδεση των γνωστικών αντικειμένων. Τα προγράμματα αυτά στόχευαν στη διασφάλιση της συνέχειας της διδασκόμενης ύλης, στην εξάλειψη της αποσπασματικότητας της γνώσης, στην αποφυγή επικαλύψεων της ύλης, καθώς και στη δημιουργία ενός πλαισίου που θα διασφάλιζε μεγαλύτερη αυτονομία στον εκπαιδευτικό.

Το θέμα της παρούσας εργασίας σχετίζεται με τη μελέτη των Αναλυτικών Προγραμμάτων που υπάρχουν στην Ελλάδα και πιο συγκεκριμένα με εκείνα που αναφέρονται στις Μαθησιακές Δυσκολίες. Ο λόγος που επέλεξα αυτό το θέμα είναι πως θεωρώ πολύ σημαντικά τα Αναλυτικά Προγράμματα επειδή αποτελούν ολοκληρωμένες προτάσεις ως προς τη διαμόρφωση και τη διεξαγωγή του μαθήματος. Τα συγκεκριμένα Αναλυτικά Προγράμματα άπτονται του ενδιαφέροντός μου επειδή δίνουν έμφαση στις ιδιαίτερες ανάγκες και προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μαθητές με αναπηρίες. Διανύουμε μία εποχή στην οποία λόγω της ευρύτερης αποδοχής των ατόμων με αναπηρίες από την κοινωνία και της βελτίωσης των τεστ που διαγνώσκουν τις Μαθησιακές Δυσκολίες έχουμε ως αποτέλεσμα να αυξάνονται τα ποσοστά των μαθητών με μαθησιακά προβλήματα. Θεωρώ ότι ως εκπαιδευτικοί πρέπει να γνωρίζουμε τι ισχύει από τη νομοθεσία και από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο για να μπορούμε να πράξουμε αναλόγως και να βοηθήσουμε τα παιδιά και να εντάξουμε τους μαθητές με αναπηρίες.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η παρουσίαση των αναλυτικών προγραμμάτων που έχουν δημιουργηθεί για την εκάστοτε αναπηρία, η αναφορά στις θεωρίες που συνδέονται με αυτά και στις ικανότητες που επιδιώκονται να αναπτύξουν τα παιδιά.

Γενικότερα στην παρούσα εργασία θα γίνει η διασαφήνιση του όρου «Αναλυτικά Προγράμματα» [τι είναι, τι (καθ)ορίζουν, τα είδη τους], του όρου «μαθησιακές δυσκολίες» [πως ορίζονται, τις επιδράσεις στο άτομο] καθώς και η αναφορά των κριτηρίων διάγνωσής τους. Επιμέρους στόχοι είναι ο καθορισμός των μαθησιακών δυσκολιών ως πεδίο εκπαιδευτικής πολιτικής, η αναφορά στους νόμους της Ειδικής Αγωγής και έπειτα στα αναλυτικά προγράμματα που υπάρχουν κατηγοριοποιώντας σε δυσκολίες: α) ανάγνωσης – προσαρμογής, β) γραφής, γ) μαθηματικών & δ) όλων των άλλων μαθησιακών δυσκολιών που

υπάρχουν στα ελληνικά αναλυτικά προγράμματα. Τέλος, θα μελετηθούν τα Αναλυτικά Προγράμματα των Μαθησιακών Δυσκολιών σε άλλες χώρες. Η μεθοδολογία που επιλέχθηκε είναι της βιβλιογραφικής ανασκόπησης.

The subject of this thesis is "Curricula for learning disabilities in Greece: a literature review". The purpose of this paper is to record and present the Curricula for learning disabilities in Greece. The main reason for the selection of this topic is the investigation of Special Education and especially in the field of learning disabilities both in Greece and abroad. To achieve this goal, it was necessary to quote the main points of Greek Curricula.
This thesis constitutes a review of current literature both Greek and foreign related to Curricula for learning disabilities. More specifically, the first chapter is an attempt to clarify conceptually the term Curriculum. There is a reference to the basic types of Curricula, as well as their design models and also the key goals and objectives that usually a Curriculum has.
The second chapter covers the Curricula of Special Education and their progress through time, until they have their current form. The third chapter deals with learning disabilities. More specifically, the terms 'Special Education' and 'Learning disabilities' are clarified as well as the types of learning disabilities, their characteristics, along with their criteria for diagnosis.
The fourth chapter attempts to investigate the Greek educational policy for Special Education through laws and decrees. Firstly, it is mentioned the definition of learning disabilities as a field of educational policy and then, the Greek educational legislation for Special Education with reference to the basic laws of the Greek state. The fifth chapter refers to the Curricula of learning disabilities in Kindergarten, Primary and Secondary school. In primary and secondary school there is an analysis at the Curricula of Language, Mathematics and Natural Sciences. At the end of the chapter is attempted a comparison between the Curricula of all these Curricula, after a reference to their key features.
The sixth chapter is an attempt to investigate and record the detailed learning disabilities Curricula in other countries. More specifically, the applied integration policy for children with learning difficulties and the practices. Finally, the seventh chapter summarizes the key points of the whole thesis.

426Μ/2013038 ΧΑΛΙΑΣΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Διαχείριση Εκπαιδευτικών Μονάδων στην Προσχολική Εκπαίδευση: Το παράδειγμα των Βρεφονηπιακών Σταθμών του Στρατού Ξηράς

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Management of Educational Units in Preschool Education: The model of Kindergarten Schools of the Hellenic Army

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Κέφης Βασίλειος, Αναπληρώτης Καθηγητής, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αφορμή για την επιλογή του συγκεκριμένου θέματος διπλωματικής εργασίας κατέστη η ανάγνωση του Στρατιωτικού Κανονισμού 5-79/2006 αναφορικά με την Οργάνωση και Λειτουργία των Βρεφονηπιακών Σταθμών του Στρατού Ξηράς και η έκπληξη που μου προκάλεσε το γεγονός ότι για την Διαχείριση των Βρεφονηπιακών Σταθμών απαραίτητο προσόν καθίσταται μόνο η κατοχή τίτλου σπουδών από τη Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής (ΣΑΝ). Κεντρικό ερώτημα της έρευνας που διεξήχθη είναι το πώς οι Διευθυντές (και συγκεκριμένα οι Διευθύντριες) των ΒΝΣ του ΣΞ ασκούν διοικητικό ρόλο παρ'όλο που η επιλογή τους δεν έχει γίνει με βάση οργανωσιακά κριτήρια.

Σκοπός – Μεθοδολογία

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας – έρευνας (δηλαδή η διερεύνηση των απόψεων και στάσεων των ίδιων των Διευθυντριών αναφορικά με την Διαχείριση των Βρεφονηπιακών Σταθμών) δεν μπόρεσε να επιτευχθεί διότι οι Δ/ντριες δεν ήταν διατεθειμένες ν' απαντήσουν (ειλικρινά) στις ερωτήσεις. Ο λόγος ήταν η καχυποψία η οποία εκφράστηκε στο πρόσωπό μου με όσες Δ/ντριες ήρθα σε επαφή (προσωπική ή τηλεφωνική) λόγω του ότι υπηρετώ κι εγώ στον Ελληνικό Στρατό καθώς και ο φόβος της δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων (παρ'όλες τις διαβεβαιώσεις ότι τα προσωπικά στοιχεία τους δεν θα γίνουν γνωστά). Προκειμένου λοιπόν να υπάρχει μια έρευνα με ψευδείς απαντήσεις, προτιμήσαμε να κάνουμε μια θεωρητική – βιβλιογραφική έρευνα. Γι' αυτό τον λόγο θα αρκεστεί η παρούσα εργασία στο θεωρητικό κομμάτι που αρμόζει σε αυτό το θέμα δηλ. πώς θα έπρεπε να γίνεται η Διαχείριση των Εκπαιδευτικών Μονάδων στην Προσχολική Εκπαίδευση και συγκεκριμένα στους Βρεφονηπιακούς Σταθμούς του Στρατού Ξηράς καθώς και στην Ερμηνευτική (Ανάλυση περιεχομένου) του Στρατιωτικού Κανονισμού 5-79/2006 όπως έχει ήδη αναφερθεί.

Συμπεράσματα-Προτάσεις

Στη διεθνή βιβλιογραφία έχει δοθεί μεγάλη σημασία στην ηγεσία της εκπαίδευσης σε αντίθεση με τη διοίκηση της εκπαίδευσης που κυριαρχεί στην ελληνική πραγματικότητα. Κυρίαρχα συστατικά της αποτελεσματικής ηγεσίας διεθνώς, θεωρούνται η έμφαση στον ηθικό σκοπό της παιδείας, η έμφαση στις ανθρώπινες σχέσεις, η γνώση των διαδικασιών, οι αλλαγές, η δημιουργία-διανομή της γνώσης και η διατήρηση της συνοχής της σχολικής μονάδας. Η μεταμοντέρνα εποχή απαιτεί η σχολική ηγεσία να διαθέτει γνώση, συναίσθημα, αλλά και μαθησιακή ανάπτυξη.

Η σχολική διεύθυνση λοιπόν οφείλει να μην έχει διαχειριστική λογική. Πρέπει να εφαρμόζει συγκεκριμένα πλάνα, να σχεδιάζει και να θέτει στόχους. Επιπλέον δε πρέπει να εφαρμόζει συγκεκριμένες καινοτομίες και αλλαγές, οι οποίες θα αλλάξουν προς το καλύτερο την οργανωτική και διοικητική δομή της σχολικής μονάδας. Η σχολική ηγεσία οφείλει να

εφαρμόζει στρατηγικές που θα διευκολύνουν την παραπάνω διαδικασία. Ο Δ/ντης οφείλει να έχει πραγματοποιήσει σπουδές σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης σχολικών μονάδων γιατί από την θέση που κατέχει συμβάλλει στην επιτυχία του εκπαιδευτικού συστήματος
Οι Δ/ντριες μέσα σε μια συγκεκριμένη και σταθερή δομή (βλ. ΒΝΣ) οφείλουν λοιπόν ως πηγή και συγχρόνως ως φορέας εξουσίας όχι απλά να δίνουν μόνο εντολές στους υφισταμένους τους, αλλά πολύ περισσότερο ν' αποδεικνύουν την ιδιότητά τους καθημερινά, να κινητοποιούν τους γονείς των μαθητών, τους ίδιους τους μαθητές καθώς και το διδακτικό και διοικητικό προσωπικό της Σχολικής Μονάδας τους με κατεύθυνση τους στόχους που ορίζονται από την εκπαιδευτική νομοθεσία και που επιβάλλεται να εμπλουτίζονται από προσωπικά οράματα και φιλοδοξίες.

The reason for the choice of this Master's thesis was the reading of the Military Law 5-79 / 2006 concerning the Organization and Operation of Preprimary Schools of the Greek Army. I was surprised by the fact that the only essential qualification of managing this type of School was the undergraduate degree of the Army Nursing School. The main question of this research is how Directors (namely Headmistresses) of Army Preprimary Schools have administrative role although their selection is not based on organizational criteria.

426Μ/2013039 ΧΟΛΕΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Διερεύνηση των κινήτρων συμ-μετοχής των εκπαιδευτικών του Ν. Ηλείας σε προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Investigation of the motives for participation of teachers in school activity programmes in the Prefecture of Ilia

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Κέφης Βασίλειος, Αναπληρώτης Καθηγητής, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 629/23-10-1992 ΦΕΚ θεσμοθετούνται οι Σχολικές Δραστηριότητες στο χώρο της εκπαίδευσης και γίνεται αναφορά στα αντικείμενα των δραστηριοτήτων, στις προτάσεις συνεργασίας, στο πλαίσιο της οργάνωσής τους και στις εκδηλώσεις που προτείνονται. Βασικό σημείο αναφοράς αποτελεί ο προαιρετικός χαρακτήρας συμμετοχής στα προγράμματα για τους εκπαιδευτικούς και η σημασία που δίνεται στην ενεργητική, δημιουργική και όχι παθητική συμμετοχή των μαθητών.Σκοπός: Σκοπός της μελέτης είναι να διερευνήσει τα κίνητρα συμμετοχής των εκπαιδευτικών της Π.Ε. του Ν. Ηλείας στα προγράμματα Σχολικών ΔραστηριοτήτωνΜεθοδολογία: Το δείγμα της μελέτης αποτέλεσαν 140 εκπαιδευτικοί από ένα συνολικό πληθυσμό 391 εκπαιδευτικών που ασχολήθηκαν με την υλοποίηση προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων στο νομό Ηλείας κατά τη σχολική περίοδο 2013-14. Για την υλοποίηση της έρευνας χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της επισκόπησης με εργαλείο συλλογής των δεδομένων το ανώνυμο ερωτηματολόγιο ερωτήσεων κλειστού τύπου και με ερώτηση σύντομης απάντησης ανοιχτού τύπου. Αποτελέσματα: Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, η «αλλαγή της "στάσης" των μαθητών σε θέματα σχολικών δραστηριοτήτων (αγωγής υγείας, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και πολιτισμού)», λειτουργεί ως το σημαντικότερο κίνητρο για τους εκπαιδευτικούς προκειμένου να ανταποκριθούν στους στόχους που θέτουν. Επίσης, σημαντικά κίνητρα θεωρούνται «οι εκπαιδευτικές επισκέψεις/έρευνα πεδίου» καθώς και «ο Διευθυντής/τρια του Σχολείου». Τελευταία στην κατάταξη κίνητρα είναι η «μοριοδότηση των προγραμμάτων», «τα εξωγενή κίνητρα (χρηματική αμοιβή, έπαινοι, τιμητικές διακρίσεις)» και τα κίνητρα «επαγγελματικής ανέλιξης». Στατιστικά σημαντικές διαφορές προέκυψαν για τους εκπαιδευτικούς σε σχέση με το φύλο, τον τύπο του σχολείου (ΕΑΕΠ/Σχολεία χωρίς ΕΑΕΠ πρόγραμμα), τα έτη ενασχόλησης με τα προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων και τα έτη υπηρεσίας. Επίσης, βρέθηκε να υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ των ετών ενασχόλησης των εκπαιδευτικών με τα προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων και των κινήτρων «η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε ενεργητικές-βιωματικές μεθόδους», «η αυτονομία των εκπαιδευτικών στην επιλογή του εκπαιδευτικού υλικού και των μεθόδων», «Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις/έρευνα πεδίου», «η δημοσιοποίηση/διάχυση των αποτελεσμάτων του προγράμματος», «η αλλαγή στάσης των μαθητών σε θέματα σχολικών δραστηριοτήτων», «ενδογενή κίνητρα/ η πεποίθηση της αυτοαποτελεσματικότητας και αυτοαποφασιστικότητας των δασκάλων και της προσδοκίας στην επίτευξη των στόχων».Συμπεράσματα: Η αλλαγή της «στάσης» των μαθητών σε θέματα σχολικών δραστηριοτήτων λειτουργεί ως το βασικότερο κίνητρο για τον εκπαιδευτικό που ασχολείται εθελοντικά με τα προγράμματα. Η επιθυμία του να

ανταποκριθεί σε αυτό το στόχο λειτουργεί παρωθητικά για την ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσεων. Σημαντικό κίνητρο είναι «οι εκπαιδευτικές επισκέψεις/ έρευνα πεδίου» μιας και δημιουργεί το πλαίσιο εκείνο εργασίας που με την αξιοποίηση των μαθητικών ομάδων συμπληρώνει και προάγει τη δουλειά που γίνεται στην τάξη. Επίσης, ο ρόλος του Διευθυντή/τριας του σχολείου είναι καθοριστικός, ως πρόσωπο που μπορεί να επηρεάσει θετικά την ενασχόληση των εκπαιδευτικών με τα καινοτόμα προγράμματα και να διασφαλίσει το παιδαγωγικό κλίμα στο σύλλογο διδασκόντων. Τέλος, οι εκπαιδευτικοί εμφορούνται κυρίως από ενδογενή κίνητρα. Τα εξωγενή κίνητρα αν και λειτουργούν παρωθητικά στην επιλογή του εκπαιδευτικού να ασχοληθεί με τα καινοτόμα προγράμματα εντούτοις κατατάσσονται στις τελευταίες θέσεις ιεραρχικής κατάταξης των κινήτρων.

In accordance with Government Gazette No. 629/23-10-1992, School Activities are enacted in the field of education and reference is made to the scope of the activities, the cooperation proposals, the framework of their organization and the events proposed. Of specific mention is the voluntary nature of teacher participation in the programmes and the importance placed on the active and creative rather than passive participation of pupils.Aim: The aim of this study is to explore the motivation for Primary Education teachers in the Prefecture of Ilia to participate in School Activity programmes.Methods: The sample of the study included 140 educators from a total population of 391 educators who dealt with the implementation of School Activity Programmes in the Prefecture of Ilia during the 2013-14 school period. For the implementation of the study, the survey method was used to collect data by means of an anonymous questionnaire with both closed-ended questions and short-answer open-ended questions. Results: According to the findings of the study, a change in the 'attitude' of pupils towards school activity issues (health education, environmental education and culture) serves as the most significant motivating factor for educators in attaining the objectives they set. Other significant motivating factors are considered to be 'educational visits/fieldwork' and 'the School Principal'. Ranking last in the list of motivating factors are 'Accreditation of programmes', 'extrinsic incentives (monetary reward, awards, honors) and professional development incentives. Statistically significant differences have been found for educators in terms of gender, type of school (Schools with Reformed Unified Education Programme / Schools without Reformed Unified Education Programme), years of engagement with school activity programmes and length of service. It was also found that there is a positive correlation between the years of engagement of educators with school activity programmes and motivation, such as training of educators in active-experiential methods, autonomy of educators in choosing teaching material and methods, educational visits / fieldwork, disclosure / dissemination of the programme results, change in the attitude of pupils towards school activity issues, intrinsic incentives / teachers' belief in their self-efficacy and decisiveness and their expectation of reaching their goals. Conclusions: A change in the 'attitude' of pupils towards school activity issues serves as the main motivating factor for an educator voluntarily involved in the programmes. Their desire to meet this objective induces them to take initiatives and action. A significant motivating factor is that of 'educational visits/fieldwork' since it creates a framework which, together with the positive exploitation of groups of pupils, complements and promotes the work done in class. Moreover, the role of the School Principal, as a person who can positively influence the engagement of educators with innovative programmes and ensure the pedagogical climate in the teachers' association, is decisive. Finally, educators are mainly motivated by intrinsic incentives. Although extrinsic incentives do induce an educator to choose to deal with innovative programmes, they are classified in the last hierarchical rankings of motivating factors.

426Μ/2013040 ΧΡΟΝΗ ΣΟΦΙΑ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Ο ρόλος του διευθυντή στη διαμόρφωση της οργανωσιακής κουλτούρας στο δημοτικό σχολείο: Η περίπτωση των σχολείων του Νομού Κορινθίας

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: The school principal's role in shaping the organizational culture in the primary school: The case of the Prefecture of Corinthia

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Καθηγητής Ιωάννης Χατζηγεωργίου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Το σύνολο των αξιών, πιστεύω, πεποιθήσεων, προτύπων συμπεριφοράς των μελών των οργανισμών ως παραγόντων που καθοδηγούν τη συμπεριφορά τους και επηρεάζουν το έργο τους, έστρεψε το ενδιαφέρον των θεωρητικών των οργανώσεων από τα μέσα της δεκαετίας του 1980, καθιστώντας την κουλτούρα των οργανισμών επίκεντρο θεωρητικής και πρακτικής παρατήρησης. Έτσι, στη διεθνή βιβλιογραφία έχει τεκμηριωθεί επαρκώς ότι μια θετική κουλτούρα σε κάθε οργανισμό, γενικά και ειδικότερα σε μια σχολική μονάδα, ως νόρμες συμπεριφοράς των μελών της που αναπτύσσονται διαχρονικά και την κατευθύνουν, βελτιώνουν την παραγωγικότητα των εκπαιδευτικών, την ακαδημαϊκή επίδοση των μαθητών και γενικότερα την αποτελεσματικότητα της.

Έρευνες στο διεθνή χώρο έχουν, επίσης, αναδείξει το ρόλο του διευθυντή του σχολείου στη διαμόρφωση της κουλτούρας του, έτσι ώστε ο σχολικός οργανισμός να επιτύχει τους όποιους σκοπούς και στόχους του με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο. Οι σύγχρονες θεωρίες διοίκησης ανατρέπουν το παλιό γραφειοκρατικό μοντέλο ελέγχου, δίνοντας έμφαση στη δημοκρατική σχολική οργάνωσή και απαιτούν στελέχη με ηγετικά χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν τέτοια κουλτούρα στο σχολικό οργανισμό, ώστε να λειτουργεί συλλογικά ως «μανθάνουσα κοινότητα» που επιζητά τη συνεχή βελτίωση του έργου του.

Σκοπός και στόχοι

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η διερεύνηση των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών και διευθυντών στα δημοτικά σχολεία του Νομού Κορινθίας σχετικά με βασικά στοιχεία της οργανωσιακής κουλτούρας που επικρατεί στα σχολεία που υπηρετούν, με έμφαση στον τρόπο που οι τελευταίοι ενεργούν και τη διαμορφώνουν στις σχολικές τους μονάδες. Πιο συγκεκριμένα, η παρούσα εργασία στοχεύει στη διερεύνηση των κάτωθι πτυχών οργανωσιακής κουλτούρας των παραπάνω σχολείων: 1) σκοποί, πολιτική και ήθος του σχολείου, 2) διοίκηση του σχολείου από τον διευθυντή/ντρια, 3) επικοινωνία και λήψη αποφάσεων και 4) επαγγελματικές σχέσεις, όπως τις αντιλαμβάνονται και τις ερμηνεύουν οι εργαζόμενοι σε αυτά. Τέλος, 5) στοχεύει να διερευνήσει συγκλίσεις ή αποκλίσεις του προφίλ και των αντιλήψεων μεταξύ διευθυντών και εκπαιδευτικών για τις παραπάνω πτυχές της οργανωσιακής σχολικής κουλτούρας, ώστε ανατροφοδοτικά και αποτελεσματικά να εστιαστεί το ενδιαφέρον αμφοτέρων στη βελτίωσή της στα σχολεία ευθύνης τους.

Μεθοδολογία έρευνας

Στην έρευνα συμμετείχαν 174 εκπαιδευτικοί ή το 23% του πληθυσμού των εκπαιδευτικών των 55 πολυθέσιων σχολείων του Ν. Κορινθίας (20% των δασκάλων, 17% των εκπαιδευτικών

ειδικοτήτων, 69% των διευθυντών και 29% των υποδιευθυντών του πληθυσμού του Ν. Κορινθίας).
Πραγματοποιήθηκε από 26/4/2015 ως 17/5/2015 με ανώνυμο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο με βάση το ερωτηματολόγιο παρόμοιας έρευνας (Φασουλής 2008). Το ερωτηματολόγιο αποτελούσαν 69 προτάσεις, κατανεμημένες στις θεματικές δημογραφικά στοιχεία (ερ. 1-14), σκοποί, πολιτική και ήθος του σχολείου (ερ. 15-34), διοίκηση του σχολείου από τον διευθυντή/ντρια (ερ. 35-49), επικοινωνία και λήψη αποφάσεων (ερ. 50-58), επαγγελματικές σχέσεις (ερ. 59-69) και αξιολογήθηκαν με 5/βαθμη κλίμακα τύπου Likert.
Η στατιστική επεξεργασία των ερευνητικών δεδομένων κινήθηκε στο πλαίσιο της περιγραφικής (μονομεταβλητή ανάλυση) και επαγωγικής στατιστικής (x2) και χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές που αφορούν κατηγορικές-διακριτές μεταβλητές.
Συμπεράσματα (ανά ερευνητικό ερώτημα):
1. Οι μαθητές στη συντριπτική πλειονότητά τους είναι τακτικοί στη φοίτησή τους και αισθάνονται, όπως και οι εκπαιδευτικοί, ασφαλείς σε μια άνετη και ευχάριστη εργασιακή ατμόσφαιρα.
Στα περισσότερα σχολεία έχει αναπτυχθεί κουλτούρα υψηλών προσδοκιών για τους μαθητές, οι οποίοι έχουν υψηλή επίδοση σε αρκετό βαθμό και σε πάνω από τα μισά σχολεία διαδραματίζουν έναν ενεργό και ουσιαστικό ρόλο.
Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί κατανοούν, συμφωνούν και συμμετέχουν στον καθορισμό των σκοπών και των επιδιώξεων του σχολείου, αναπτύσσοντας μεταξύ τους πολιτικές συνεργασίας. Δεν είναι λίγα όμως τα σχολεία που εμφανίζουν μια λιγότερο δυναμική εικόνα αυτοδιοίκησης και μια κουλτούρα απομόνωσης που αποθαρρύνει την ανταλλαγή πρακτικών και ιδιαίτερα τη συλλογική προσπάθεια μέσα από την τακτική ανατροφοδότηση για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου.
Δεν έχει καλλιεργηθεί σε υψηλό βαθμό στα περισσότερα σχολεία η αυτοπειθαρχία των μαθητών/τριών, ώστε να φέρονται με σεβασμό και ευγένεια και να διατηρούν σε καλή κατάσταση τους χώρους και τα πράγματα των σχολείων, η κτηριακή και υλικοτεχνική υποδομή των οποίων χαρακτηρίζεται από μέτρια και κάτω. Ικανοποιητικότερη είναι η στελέχωσή τους με εκπαιδευτικό προσωπικό.
Τα μισά μόνο σχολεία υιοθετούν μια ενδυναμωτική προς τους γονείς πολιτική, με αποτέλεσμα την εμπιστοσύνη των γονέων προς τους εκπαιδευτικούς και την μεταξύ τους τακτική συνεργασία.
Ενθαρρυντικό χαρακτηριστικό για την κουλτούρα των σχολείων ως οργανισμών που μαθαίνουν φαίνεται να είναι το ενδιαφέρον σε μεγάλο βαθμό από τους μισούς εκπαιδευτικούς να ανανεώνουν τις επαγγελματικές τους γνώσεις. Δεν εκφράζει όμως την πλειονότητα των εκπαιδευτικών, οι οποίοι παρουσιάζουν επίσης μια δυσκολία να διαμορφώσουν στα σχολεία τους μια ξεχωριστή ταυτότητα με κοινό προσανατολισμό.
2. Οι διευθυντές, αν και κρίνονται από τους εκπαιδευτικούς πιο συγκρατημένα σε υψηλό βαθμό ως ηγετικές φυσιογνωμίες, στα επιμέρους ηγετικά χαρακτηριστικά κρίνονται πολύ θετικά:
Διασαφηνίζουν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του σχολείου στα μέλη του και εφαρμόζουν ένα συνεργατικό και δημοκρατικό μοντέλο διοίκησης. Προσφέρουν συστηματική και έμπρακτη στήριξη στα μέλη του διδακτικού προσωπικού, αναγνωρίζουν και επιβραβεύουν τις αξιόλογες προσπάθειες μαθητών και εκπαιδευτικών (πχ. πειραματισμό με νέες ιδέες). Προωθούν την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, αλλά αποτελούν και οι ίδιοι πρότυπο δια βίου μαθητή. Επιδιώκουν –αν και λιγότερο– τη συνεργασία του σχολείου με τους γονείς και τη σύνδεσή του με την τοπική κοινωνία.

3. Το διδακτικό προσωπικό ενημερώνεται σε μεγάλο βαθμό σε σχέση με το έργο του σχολείου και υπάρχει επιτυχής προσωπική επικοινωνία των διευθυντών με κάθε μέλος της σχολικής μονάδας.

Ο δημοκρατικός τρόπος διοίκησης επιβεβαιώνεται από τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε πολύ μεγάλο βαθμό στη λήψη αποφάσεων. Σε μικρότερο βαθμό όμως είναι πρόθυμοι οι εκπαιδευτικοί να εμπλακούν δυναμικά στην υλοποίησή τους και ακόμα λιγότερο αξιοποιούν τις δυνατότητες των συνεδριών του συλλόγου διδασκόντων– παρόλο που δηλώνουν πως είναι ουσιώδεις και δημοκρατικές – για τη διαμόρφωση της ενδοσχολικής τους πολιτικής.

Φανερή αδυναμία υπάρχει στη μελέτη εκπαιδευτικών θεμάτων από επιτροπές και ετοιμασία προτάσεων για συζήτηση, καταδεικνύοντας τη δυσκολία των μελών της σχολικής κοινότητας να δουν τους εαυτούς τους σε ηγετικούς εκπαιδευτικούς ρόλους εκτός τάξης, υιοθετώντας πρακτικές κατανεμημένης ηγεσίας. Αναδεικνύεται, έτσι, όμως και η περιορισμένη δυνατότητα των διευθυντών να παροτρύνουν τους εκπαιδευτικούς να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για δημιουργικές δραστηριότητες.

4. Οι εκπαιδευτικοί σέβονται και εμπιστεύονται ο ένας τον άλλον σε μεγάλο βαθμό και ακόμα περισσότερο είναι σε θέση να εκφράζουν ανοιχτά τις απόψεις τους. Οι σχέσεις αυτές είναι αντίστοιχες και μεταξύ εκπαιδευτικών-διευθυντών, που ως επαγγελματικά ισότιμοι αλληλοϋποστηρίζονται για την επιτυχία των στόχων της σχολικής κοινότητας.

Λίγο πάνω από τα μισά σχολεία φαίνεται να έχουν εδραιώσει μια συνεργατική κουλτούρα με ισχυρή αλληλεξάρτηση ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς. Οι εκπαιδευτικοί είναι πρόθυμοι να βοηθήσουν, αλλά μόνο οι μισοί ασκούνται σε νέες δεξιότητες από τα έργα που αναλαμβάνουν να διεκπεραιώσουν.

Οι σχέσεις των εκπαιδευτικών είναι περισσότερο τυπικές, παρά βαθιά προσωπικές όπως απαιτούνται σε μια αληθινή συνεργατική κουλτούρα. Παρόλα αυτά, οι εκπαιδευτικοί νιώθουν ικανοποίηση σε μεγάλο βαθμό που δουλεύουν στο συγκεκριμένο σχολείο, ενθαρρυντικό εύρημα για την κουλτούρα των σχολείων της έρευνας και για την ποιότητα της ηγεσίας τους.

5. Τα στερεότυπα της κουλτούρας της ελληνικής κοινωνίας με τους άντρες να υπερισχύουν στη διοικητική ιεραρχία ισχύουν και στη δημόσια πρωτοβάθμια εκπαίδευση του Ν. Κορινθίας. Οι διευθυντές έχουν αυξημένη υπηρεσιακή εμπειρία σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς, ηλικία πάνω από 50 ετών και διαθέτουν αρτιότερη επιστημονική κατάρτιση.

Υπάρχει σύγκλιση αντιλήψεων εκπαιδευτικών-διευθυντών στην πλειονότητα των εξετασθέντων χαρακτηριστικών της οργανωσιακής κουλτούρας που τους βοηθά να οικοδομούν ένα κοινό ενδιαφέρον για τον σχολικό οργανισμό.

Διαφοροποιούνται μόνο στα χαρακτηριστικά που σχετίζονται με το ήθος και τη συμπεριφορά των μαθητών, τη σχέση των εκπαιδευτικών με τους γονείς και την ποιότητα της ατμόσφαιρας στο σχολείο, στα οποία οι διευθυντές θα πρέπει να εστιάσουν δημιουργικά το ενδιαφέρον τους, στηρίζοντας, ιδιαίτερα, τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων, που αποτυπώνουν μια λιγότερο θετική αντίληψη. Τέλος θα πρέπει να εστιάσουν στην ενδυνάμωση της ηγετικής τους φυσιογνωμίας, την οποία κρίνουν επιεικέστερα από τους εκπαιδευτικούς, πείθοντας με το δικό τους παράδειγμα ότι τα ηγετικά προσόντα και όχι μια διεκπεραιωτική-γραφειοκρατική συμπεριφορά διασφαλίζουν τη βελτίωση του σχολείου.

Προτάσεις

Το σύγχρονο δημοτικό σχολείο μπορεί να λειτουργήσει ως πιο δυναμικός φορέας άσκησης εσωτερικής εκπαιδευτικής πολιτικής, όσο δεν υποβιβάζονται οι ρόλοι του διευθυντή και του συλλόγου διδασκόντων σε αυτούς των εκτελεστικών-διεκπεραιωτικών οργάνων σε ένα πιο αποκεντρωμένο εκπαιδευτικό σύστημα.

Απαραίτητη προϋπόθεση γι΄ αυτό αποτελεί η δια βίου επαγγελματική ανάπτυξη των ηγετικών στελεχών αλλά και των εκπαιδευτικών, τα οποία θα τους δώσουν τη δυνατότητα και

ικανότητα μιας πιο δυναμικής εμπλοκής στον προσανατολισμό του σχολείου (Επιμόρφωσή τους σε θέματα εκπαιδευτικής ηγεσίας και όχι απλά σχολικής διοίκησης).
Ένα υποστηρικτικό δομικό σχολικό πλαίσιο θα εξοικονομούσε την ενέργεια και τον χρόνο των διευθυντών, τις ελλείψεις του οποίου καθημερινά αναλώνονται να αντισταθμίσουν, ώστε αντί για τις δομές, να δώσουν έμφαση στους ανθρώπους και στον ηγετικό τους ρόλο στη διαμόρφωση της οργανωσιακής κουλτούρας στα σχολεία ευθύνης τους.

This paper attempts to investigate the perceptions of teachers and principals in the primary schools of the State of Corinthia concerning the organizational culture prevalent in the schools they are attending, emphasizing how the latter act and shape it.

The first part elaborately analyzes the concepts of culture, organizational and school culture, the means of shaping, its significance and change, while describing the concept of learning organization as a contemporary requirement dominant in the school culture. The terms management, educational management, administration are clarified, and through the brief presentation of the styles of management and leadership models, it highlights the multiple role of the principal and their potential in the greek legislative framework and school practice in shaping the organizational school culture.

The second part attempts the recording and evaluation of its key aspects, objectives, policies and ethos of the school, school administration by the principal, communication and decision-making and professional relationships, as perceived and interpreted by workers in schools participating in the research who, obviously, give the lead in the supporting role of principals. Finally, the profile and perceptions between teachers and principal are compared, interpretation of the results follows, and there is a submission of proposals based on modern theoretical and research approaches with reference to the multidimensional role of principal in the shaping of a healthy organizational culture in the primary school.

426Μ/2013041 ΨΑΡΡΙΑΝΟΥ ΙΑΚΩΒΗ-ΕΙΡΗΝΗ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας: Διερεύνηση της κινησιακής μη λεκτικής συμπεριφοράς εκπαιδευτικών κατά την διδασκαλία σε μαθητές Δημοτικού Σχολείου: Μελέτη περίπτωσης

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας στα αγγλικά: Study of kinetic non-verbal behavior of teachers during instruction of primary school pupils: A case study

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Σταμάτης Παναγιώτης, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Καθηγήτρια Ποτίτσα Ξανθάκου, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η επικοινωνία αποτελεί μια απαραίτητη διαδικασία για την ανθρώπινη ύπαρξη. Οι άνθρωποι χρησιμοποιούν δύο ξεχωριστές γλώσσες οι οποίες αλληλοσυμπληρώνονται. Αυτές είναι η λεκτική επικοινωνία και η μη λεκτική επικοινωνία. Στη σχολική τάξη ο ρόλος της μη λεκτικής επικοινωνίας είναι πολύ σημαντικός αφού συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός άριστου επικοινωνιακού κλίματος με σημαντικά εκπαιδευτικά αποτελέσματα. Η μη λεκτική συμπεριφορά του εκπαιδευτικού κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας του παίζει σπουδαίο ρόλο στην κατάκτηση της γνώσης και στη δημιουργία ενός εκπαιδευτικού περιβάλλοντος κατάλληλου προς μάθηση. Οι εκφράσεις του προσώπου του, η οπτική επαφή με τους μαθητές του, οι κινήσεις των χεριών και η στάση του σώματός του, η συμπεριφορά του στο χώρο και η σωματική επαφή (άγγιγμα) με τους μαθητές του δε συμβάλλουν μόνο στη θετική ψυχολογική επίδραση στο μαθητή αλλά και την αύξηση της επίδοσής του, διαμορφώνοντας ένα κλίμα συνεργασίας και αμοιβαιότητας. Ερευνητές αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα της μη λεκτικής επικοινωνίας, υποστηρίζοντας ότι αν ο εκπαιδευτικός θέλει να πετύχει στο εκπαιδευτικό του έργο, θα πρέπει να την έχει «κάνει κτήμα του» ώστε να μπορεί να μεταδώσει σωστά τα μηνύματα τα οποία εκπέμπει στους μαθητές του ώστε να μην υπάρχει καμία ασάφεια και παρερμηνεία ως προς την αποκωδικοποίησή τους. Μιας και η παιδαγωγική επιστήμη είναι μια επιστήμη που συνεχώς εξελίσσεται, η εκπαιδευτική κατάρτιση του δασκάλου πάνω στην επικοινωνία και συγκεκριμένα στη μη λεκτική του συμπεριφορά κρίνεται αναγκαία και μπορεί να γίνει μέσω προγραμμάτων επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης.

Communication is an indispensable process to human existence. Human beings use two distinct languages which complement each other. These are verbal communication and non-verbal communication. In the school classroom the role of non-verbal communication is of vital importance since it contributes to the formation of an excellent communication environment, with considerable educational results. The non-verbal behaviour of the teacher during the lesson has an important role in obtaining knowledge and creating an educational environment suitable for learning. Facial expressions, visual contact with learners, hand movements and body posture, behaviour within the given space and physical contact (touch) with the students, not only contribute to a positive psychological effect on the learner, but also to the increase in his/her performance, fostering a climate of mutual understanding and communication. Researchers recognize the importance of non-verbal communication, stating that if teachers wish to be effective in their educational role, they should be 'thoroughly familiar' with it so as to be able to communicate correctly the messages directed towards the learners, without

resulting in vagueness and misinterpretations during their decoding. Since the science of education is a science that is constantly developing, the educational knowledge and skills of the teacher concerning communication and non-verbal behaviour in particular are considered essential and can be achieved through educational and further training programmes.